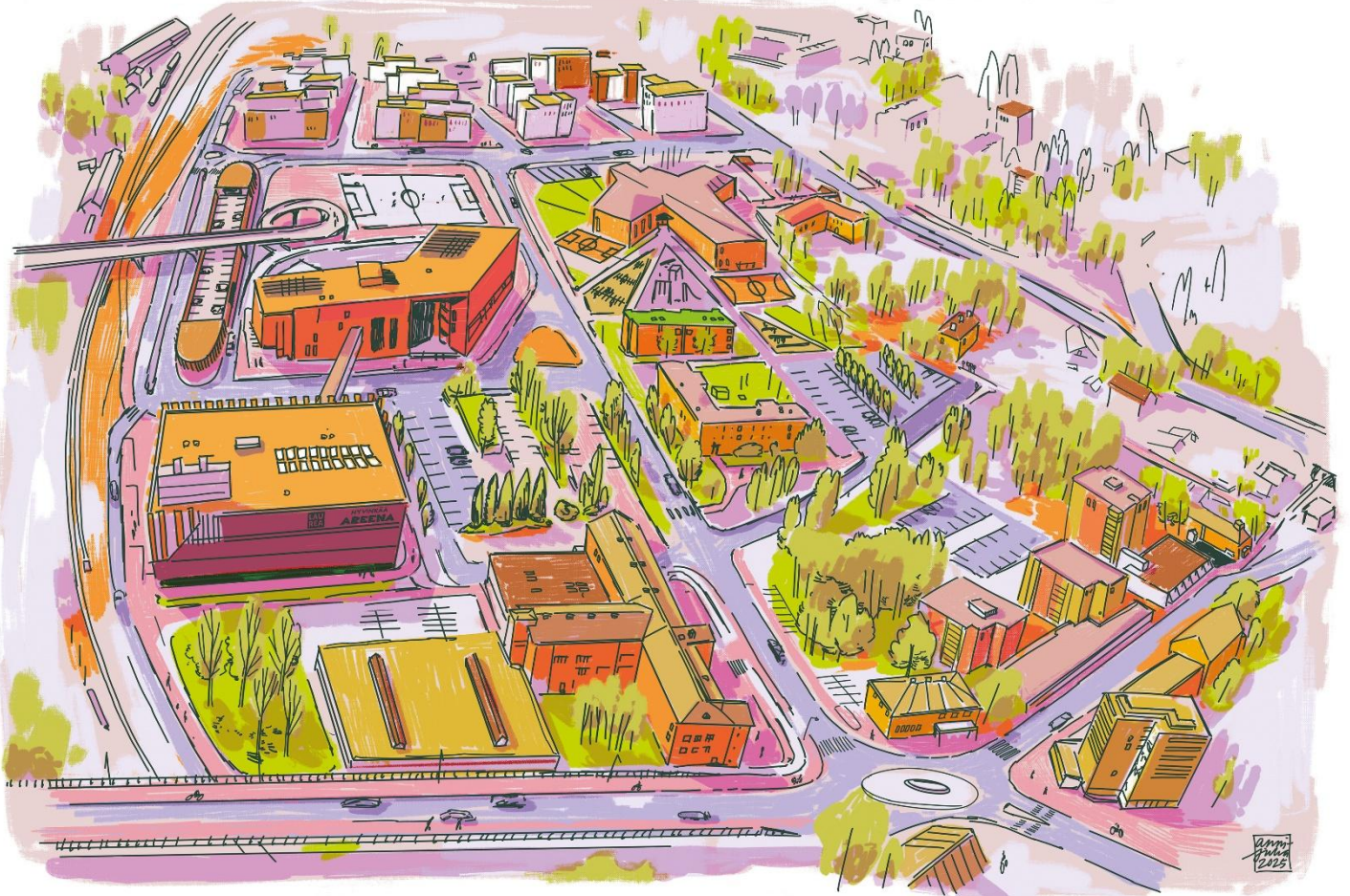

Talousarvio 2026

Taloussuunnitelma 2026 – 2028

Investointisuunnitelma 2026 - 2030

Kaupunginvaltuusto 11.11.2025

Sisällys

Yleisperustelut.....	4
Strategian toteuttaminen – Hyvinkään Pelikirja 2.0	4
Hyvinkään kaupungin organisaatio.....	6
Hyvinkääläisen hyvinvointi	7
Talousarvio- ja strategiaprosessi	9
Toimintaympäristö	10
Väestö.....	10
Työllisyys	12
Yritysten määrän kehitys ja työpaikat	12
Rakentaminen	13
Yhdyskuntarakenteen ja rakennetun ympäristön kehitys	13
Taloudelliset lähtökohdat.....	15
Talouden kehitysnäkymät.....	15
Kuntatalouden tilanne ja näkymät	15
Kaupungin talous	16
Henkilöstö	20
Sitovuus ja täytäntöönpano-ohjeet.....	21
Talousarvion sitovat toiminnalliset tavoitteet	27
Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026.....	28
Käyttötalousosa.....	31
Kaupunginvaltuusto	33
Tarkastuslautakunta.....	34
Keskusvaalilautakunta	35
Kaupunginhallitus.....	35
Kaupungin johto	36
Omaisuuksien luovutustulot ja -menot.....	36
Konsernipalvelut ja hallinto	38
Elinvoima	39
Henkilöstö.....	41
Talous.....	43
Hallinto.....	45
Sivistystoimi	48
Opetuslautakunta.....	48
Hallinto ja kehittäminen.....	50
Koulutus.....	51
Varhaiskasvatuspalvelut	54
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta.....	58
Tekniikka ja ympäristö	63

Tekninen lautakunta	64
Hallinto ja kehittäminen.....	65
Tekninen keskus	67
Tilakeskus	68
Ympäristölautakunta	70
Ympäristökeskus.....	70
Kohderahoitteisten tehtävien käyttötalous.....	74
Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto	75
Hyvinkään Vesi.....	77
Tuloslaskelmaosa	81
Verotulot	85
Valtionosuudet.....	87
Investointiosa.....	90
Investointien perustelut.....	90
Investointilaskelma 2026–2030.....	92
Investointien hankekortit.....	96
Rahoitusosa.....	107
Hyvinkään kaupunkikonserni	110
Merkittävien tytäryhteisöjen tavoitteet.....	111
Hyvinkään Lämpövoima Oy – Sitovat tavoitteet vuodelle 2026	111
Hyvinkään Vuokra-asunnot Oy – Sitovat tavoitteet vuodelle 2026.....	113
Hyvinkään Villatehdas Oy – Sitovat tavoitteet vuodelle 2026.....	114
Kiinteistö Oy Hyvinkään Sairaalanmäki – Sitovat tavoitteet vuodelle 2026	116
Hyvinkään kaupunkikonsernin riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja konsernihallinnan perusteet.....	118
Talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet	123
Liitteet.....	125
Kaupunginjohtajan esityksen tarkennukset.....	125
Kaupunginhallitukseen ja lautakuntiin nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet 2026	126
Kaupunginhallitukseen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet	126
Opetuslautakuntaan nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet	131
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakuntaan nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet	133
Tekniseen lautakuntaan nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet	134
Ympäristölautakuntaan nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet	137
Hyvinkään Vesi - Sitovat toiminnalliset tavoitteet.....	138
Kaupunginvaltuuston päätös talousarviosta	139

Yleisperustelut

Kaupunkistrategia

Hyvinkään kaupungin toimintamalli ja organisaatio

Talousarvio- ja strategiaprosessi

Hyvinkään kaupungin organisaatio

Toimintaympäristö

Väestö

Työllisyys

Rakentaminen

Yhdyskuntarakenteen ja rakennetun ympäristön kehitys

Taloudelliset lähtökohdat

Kansantalouden kehitysnäkymät

Julkinen talous ja kuntatalous

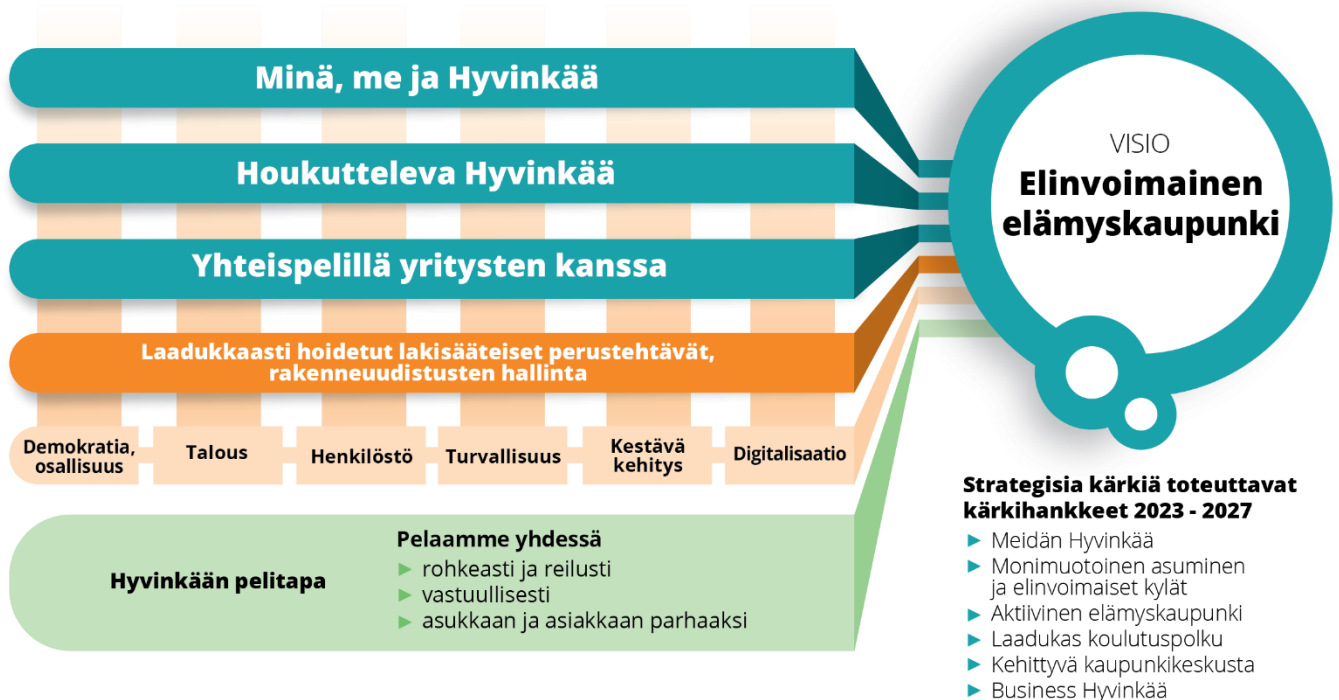
Kaupungin talous

Henkilöstö

Sitovuus ja täytäntöönpano-ohjeet

Yleisperustelut

Strategian toteuttaminen – Hyvinkään Pelikirja 2.0

Kuva 1. Hyvinkään Pelikirja 2.0:n pelikartta.

Kaupunkistrategia on valtuuston hyväksymä asiakirja ja keskeinen johtamisen ja toiminnan ohjauksen väline. Hyvinkäällä kaupunkistrategia on nimetty Hyvinkään Pelikirjaksi, ja nykyinen Pelikirja 2.0 on ollut käytössä vuodesta 2023 lähtien.

Hyvinkään tahtotilana on Pelikirjan mukaisesti olla elinvoimainen elämyskaupunki. Kaupungin elinvoima on uudistumiskykyä, jota tarvitaan asukkaiden hyvinvoinnin, palvelujen toimivuuden ja taloudellisen kasvun edistämiseksi. Tämän myötä Hyvinkäällä panostetaan strategiassa erityisesti kolmeen kärkeen: yhteisöllisyyden ja Hyvinkää-hengen vahvistamiseen, kaupungin houkuttelevuuden lisäämiseen sekä yritysten kanssa tehtävään yhteistyöhön. Strategiakauden aikana kehitettäväksi valitut kokonaisuudet on jäsennetty edelleen kärkihankkeiden muotoon. Kärkihankkeita on valittu kuusi ja kunkin hankkeen keskeiset päämäärät on määritelty Pelikirjassa tarkemmin:

- Meidän Hyvinkää
- Monimuotoinen asuminen ja elinvoimaiset kylät
- Aktiivinen elämyskaupunki
- Laadukas koulutuspolku
- Kehittyvä kaupunkikeskusta
- Business Hyvinkää

Kärkihankkeiden lisäksi Pelikirja toteutuu osana kaupungin kaikkea palvelutuotantoa, viranomaistehtävien hoitamista sekä näihin kytkeytyvää päätöksentekoa ja johtamista. Vuositasolla Pelikirjan ohjaava vaikutus ilmenee myös talousarviotavoitteiden suunnittelun kautta. Talousarviotavoitteiden suunnittelu pohjautuu Pelikirjaan koko kaupunkiorganisaation osalta.

Pelikirjan tukipilarit ja yhteinen tapa toimia

Strategisten päämäärien saavuttamista ja sen myötä kärkihankkeiden ja laadukkaasti hoidettujen perustehtävien toteuttamista tukevat Pelikirjan kuusi tukipilaria. Ne ovat organisaation läpileikkaavia toimintoja, jotka mahdollistavat arjen toimivuuden ja tukevat strategian toteuttamista. Hyvinkään Pelikirjan mukaiset tukipilarit ovat: demokratia ja osallisuus, talous, henkilöstö, turvallisuus, kestävä kehitys ja digitalisaatio.

Kaupunkistrategian yhteinen arvopohja / yhteiset toimintaperiaatteet on puolestaan Pelikirjassa nimetty Hyvinkään pelitavaksi. Hyvinkään pelitavan mukaisesti toimintaamme kuvaa, että pelaamme yhdessä rohkeasti ja reilusti, vastuullisesti sekä asukkaan ja asiakkaan parhaaksi.

Uudistuvat palvelut

Lakisääteisten perustehtävien osalta keskeisimmät muutokset ovat viime vuosina koskeneet sosiaali- ja terveystalvikuja. Vuoden 2019 alusta lukien sote-palvelut siirtyivät Keski-Uudenmaan sote kuntayhtymän järjestämisvastuulle. Vuoden 2023 alusta lähtien sote-palveluiden järjestämisvastuu on ollut Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden (TE-palvelut) järjestämisvastuu siirtyi kunnille 1.1.2025 alkaen. Keski-Uudenmaan kuntiin muodostui vuoden alusta palvelutorien verkosto.

Hyvinkään pelitapa ja Pelikirja

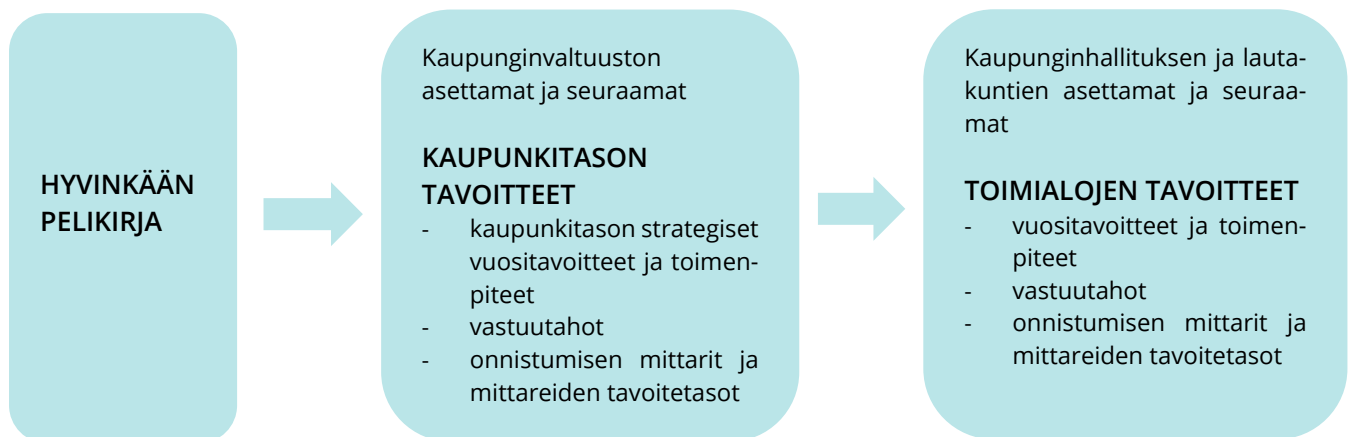
Kaupunkistrategian yhteinen arvopohja / yhteiset toimintaperiaatteet on puolestaan Pelikirjassa nimetty Hyvinkään pelitavaksi. Hyvinkään pelitavan mukaisesti toimintaamme kuvaa, että toimimme yhdessä rohkeasti ja reilusti, vastuullisesti sekä asukkaan ja asiakkaan parhaaksi.

Pelikirjan toimeenpano

Pelikirjan avulla Hyvinkään kaupunki viestii, mitä valintoja se on tehnyt tulevaisuuden kehittämisen suhteen ja mitkä periaatteet kaupungin toiminnan kehittämistä ohjaavat.

Pelikirjassa määritellään strategiakauden keskeiset päämäärät ja lähivuosien kehittämisen painopistealueet. Linjauksia täsmennetään ohjelmien ja kehittämissuunnitelmien sekä talousarvioon kirjattavien toiminnallisten tavoitteiden avulla. Samanaikaisesti Pelikirja on laadittu tavalla, joka mahdollistaa reagoimisen toimintaympäristön muutoksiin.

Talousarviotavoitteiden laatiminen on keskeisin väline Pelikirjan toimeenpanon varmistamiseksi sekä toiminnan kehittämiseen liittyvien muutosten ja korjausliikkeiden toteuttamiseksi. Kaupunginvaltuusto asettaa ja seuraa strategisten / keskeisimpien kaupunkitasoisten tavoitteiden toteutumista. Talousarvioon kytkeytyvien tavoitteiden konkretisoiminen ja pilkkominen pienempiin osiin tapahtuu kaupunginhallituksen ja lautakuntatason tavoitteiden avulla.

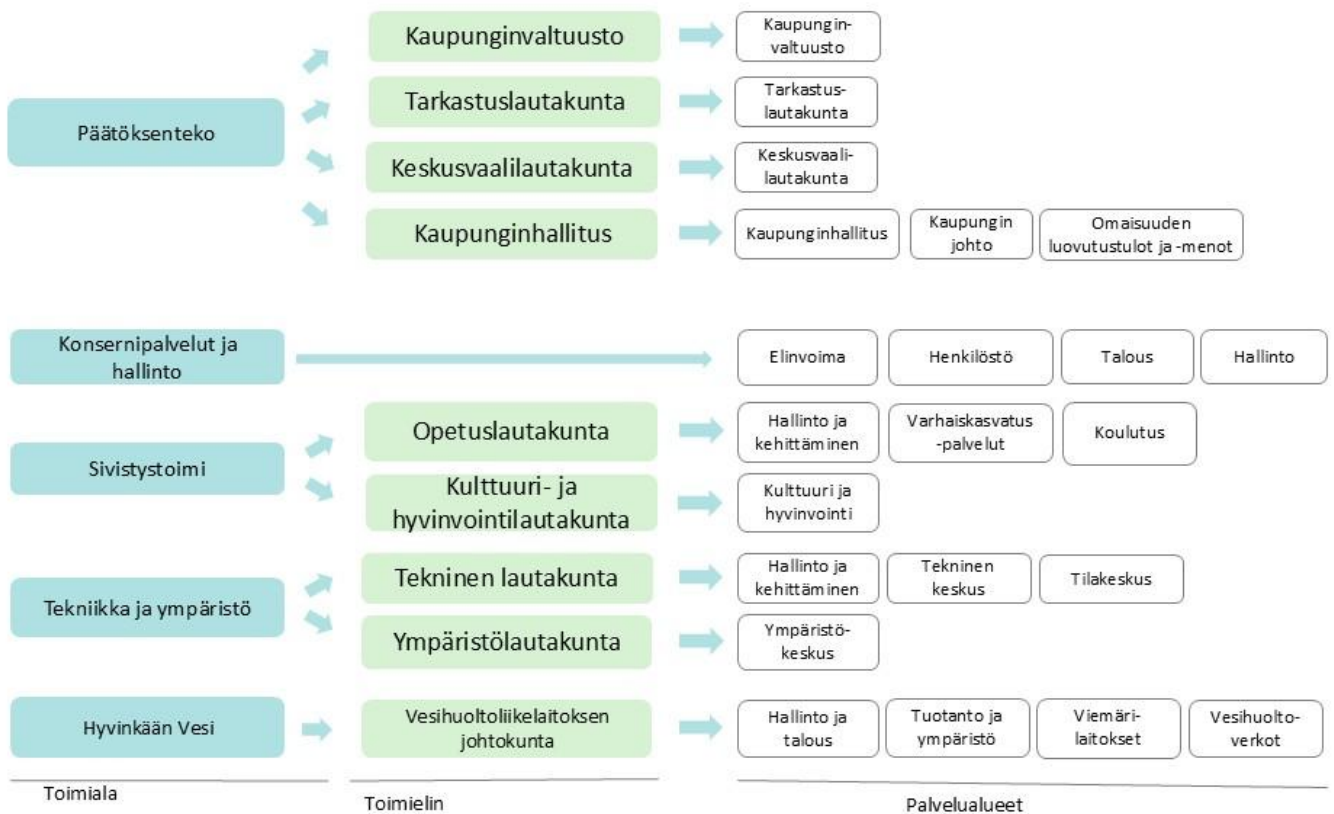
Hyvinkään kaupungin organisaatio

Kaupungin nykyisen organisaatiomallin perusteet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 11.12.2023 osana hallintosäännön uudistamista. Tässä yhteydessä kehittämisjaosto ja henkilöstöjaosto poistettiin ja niille kuuluneet tehtävät siirrettiin kaupunginhallituksen alaisuuteen. Organisaatio kuvataan hallintosäännössä toimiala- ja palvelualueetasolla ja kaupunginjohtaja päättää palvelualueen yksikkörakenteesta toimialajohtajien esitysten pohjalta. Uuden hallintosäännön myötä tietohallinto siirtyi Talous -palvelualueelta Hallinto -palvelualueelle (ent. demokratia ja johdon tuki) ja paikkatietopalvelut Elinvoima -palvelualueelle. Sivistystoimessa perusopetuksen palvelualue on muuttunut koulutuksen palvelualueeksi 1.7.2024 alkaen sisältäen myös yleissivistävän koulutuksen.

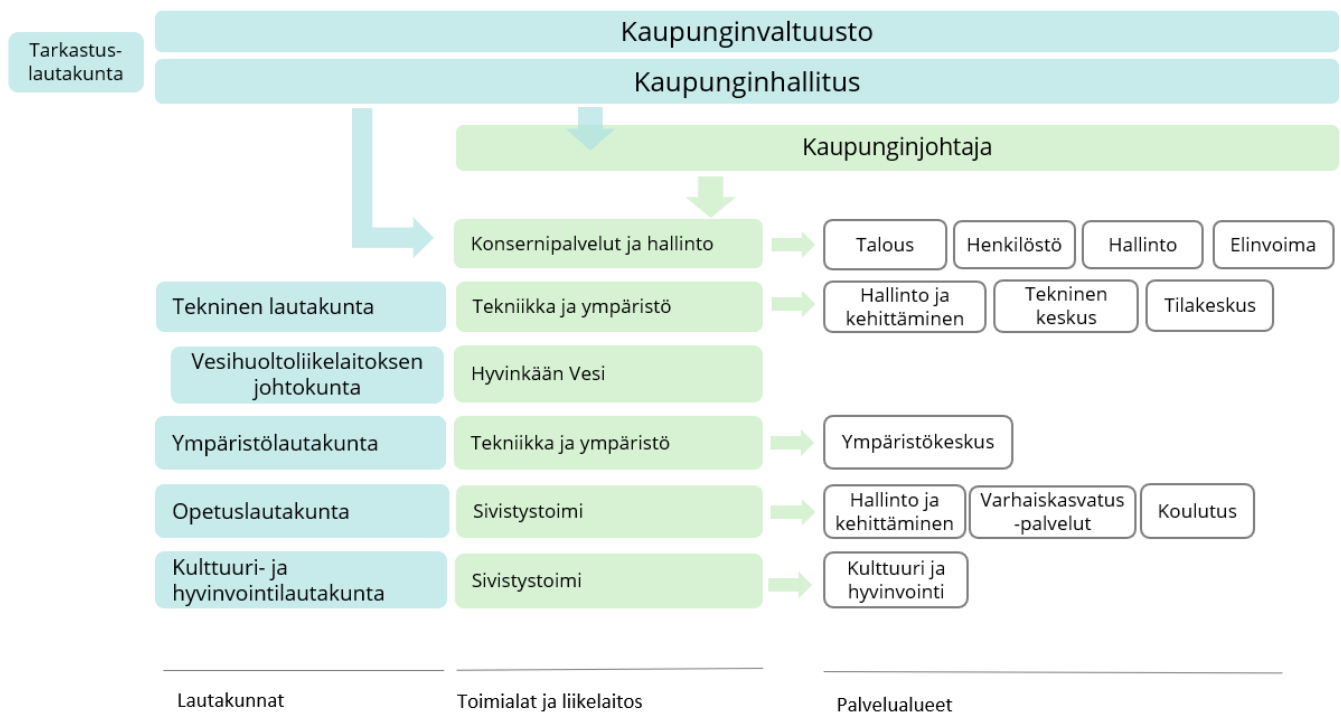
Työllisyys- ja yrityspalvelu-uudistuksen myötä palvelut siirtyivät kuntien vastuulle 1.1.2025. Hyvinkää kuuluu Keski-Uusimaan työllisyysalueeseen, joka vastaa alueen työllisyysdenhoidosta. Hyvinkään kaupunki on siten osa laajempaa alueellista kokonaisuutta, joka yhdistää kunnan työllisyyspalvelut muiden alueen kuntien kanssa. Työllisyysalueen vastuukuntana toimii Järvenpään kaupunki. Hyvinkään kaupungin vastuulla olevat toiminnot sijoittuvat Elinvoiman palvelualueelle kuten työllisyysdenhoitoon liittyvät tehtävät ovat aiemminkin kuuluneet.

Alla on esitetty kuvat hallinnollisesta organisaatiosta ja taloushierarkiasta niin kuin ne on huomioitu talousarvion laadinnassa.

Talousarvion hierarkia 2026

Hyvinkään kaupungin hallinnollinen organisaatio

Hyvinkääläisen hyvinvointi

Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Tämä Kuntalain 1 §:n kohta merkitsee sitä, että kaikki Hyvinkään kaupungin organisaatiossa tehtävä työ lopulta edistää kaupunkilaisen hyvinvointia, riippumatta siitä, millä toimialalla työtä tehdään. Samoin hyvinkääläisen hyvinvointia edistään myös niissä toiminnoissa, joissa Hyvinkään kaupunki toimii järjestäjänä. Tällöin tuottaja on jokin muu taho kuin kaupunki itse ja kaupunki asettaa hyvinvointitavoitteita ja seuraa niiden toteutumista muun muassa jäsenenä (kuntayhtymät), omistajana (osakeyhtiöt), ostajana tai avustajana. Itse tuotetuille ja muiden tuottamille hyvinvointipalveluille on usein yhteistä se, että niiden rahoituksesta vastaa viime kädessä kaupunki eli hyvinkääläiset veronmaksajat.

Sote-uudistus on Suomen historian yksi merkittävimmistä hallinnollisista uudistuksista. Vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyi kunnilta ja kuntayhtymiltä 21 hyvinvointialueelle. Uudistuksen myötä kunnilla ei ole 1.1.2023 alkaen enää toimivaltaa järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita.

Kuntalain lisäksi Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä ja erityisesti sen 6 § määrittelee hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kunnassa. Kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin

kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Sen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Kunnan on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho. Hyvinkään kaupungilla vastuu on kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnalla.

Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista. Kunnan on toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa.

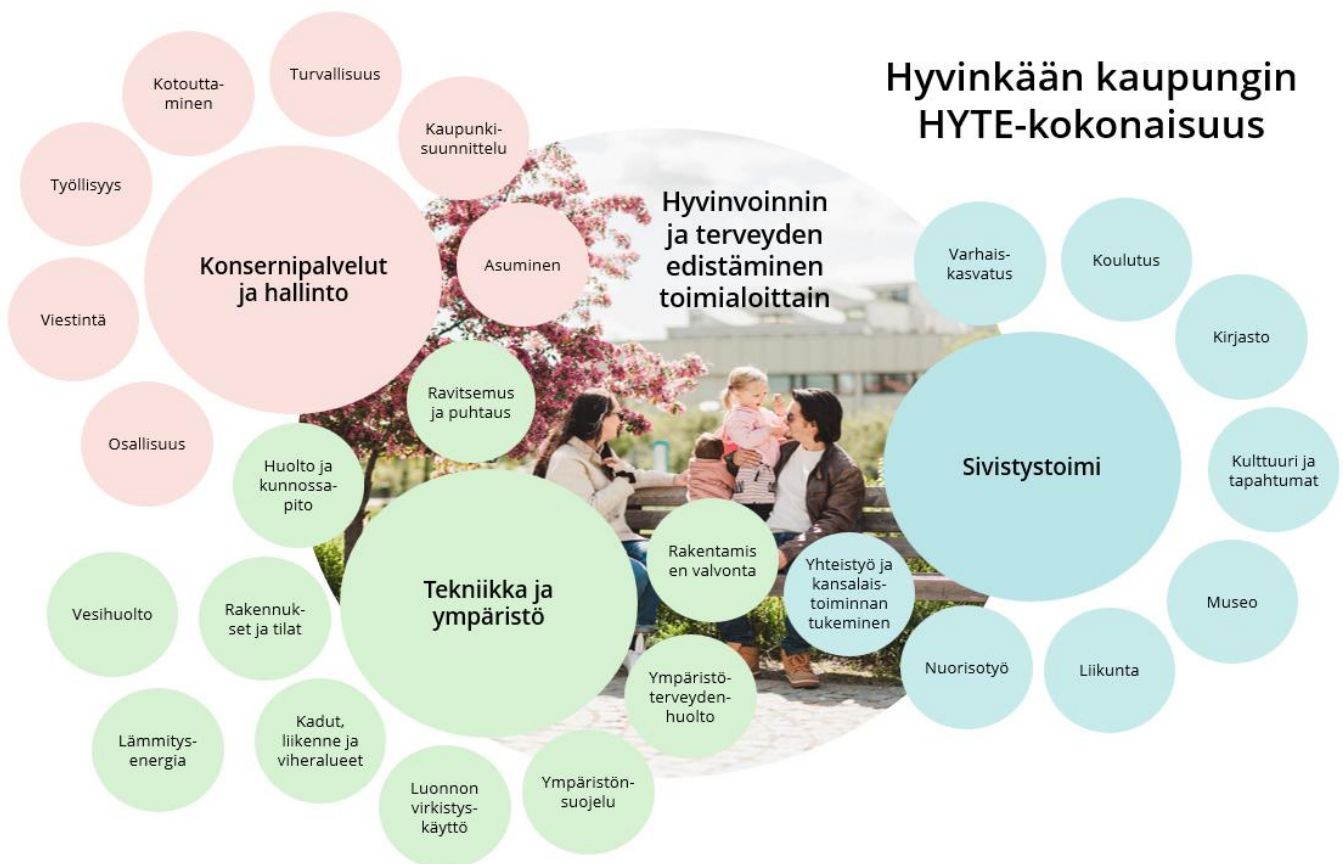
Kunnan on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan. Lisäksi kunnan on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi yhteistyötä kunnassa

hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Kunnan on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kunnan on osallistuttava 7 §:n 4 momentissa tarkoitettuihin neuvotteluihin.

Uudellamaalla Helsingin kaupunki laatii hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhteistyössä HUS-yhtymän kanssa. Muiden Uudenmaan maakunnan kuntien on toimittava hyvinvointikertomuksensa ja -suunnitelmansa HUS-yhtymälle. Kunkin Uudenmaan maakunnan kunnan on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä HUS-yhtymän kanssa ja tuettava sitä asiantunteumuksellaan. Helsingin kaupungin on neuvoteltava vähin-

tään kerran vuodessa yhdessä HUS-yhtymän sekä kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

Kaupungin operatiivinen hyvinvointityön koordinaatio kaupungin sisäisten hyvinvointitoimijoiden kesken sekä kaupungin ja kaupungin ulkopuolisten toimijoiden kesken tapahtuu kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan alaisuudessa. Vastuutahoista omistajaohjaukseen, edunvalvontaan ja äänivallan käyttämiseen liittyen päätetään tapauskohtaisesti erikseen hallintosäännön mukaisesti kuten tähänkin asti.

Kuva 2. Hyvinkään kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toimialoittain.

Talousarvio- ja strategiaprosessi

Kaupungin talousarvion laadintaa on ohjannut Hyvinkään Pelikirja eli kaupunkistrategia. Tämä näkyy konkreettisesti toiminnallisissa tavoitteissa – ennen kaikkea tavoitteiden sisällöissä ja niiden laadintaprosessissa, mutta hieman myös niiden esittämistavassa. Myös määrärahakohdennuksia on pyritty tekemään Pelikirjan hengessä.

Kaupunginhallitus on käsitellyt kokouksessaan 23.6.2025, talousarvion ja taloussuunnitelman lähtökohtia. Kaupunginhallituksen laadintakehys ei pitänyt sisällään uusia erillisiä taloutta tasapainottavia toimenpiteitä. Kaupunki on aiemmin toteuttanut Kestävän talouden ohjelman 2020–2024 sekä vuoden 2025 talousarvion osalta talouden tasapainottamista yhteensä 17,5 milj. euron edestä. Lisäksi kaupunginhallitus päätti laadintakehyksen yhteydessä, että kaupunki aloittaa vuosille 2027–2029 ulottuvan ohjelmatyön. Valmistelun tavoitteeksi asetetaan sellaisen kokonaisuuden ja toimenpiteiden valmistelu, joilla kaupunki saavuttaa kestävän taloudenpidon tason. Toimenpiteistä päätetään valtuustotasolla vuoden 2027 talousarviokäsittelyn yhteydessä."

Lautakunnat ovat antaneet talousarvioesityksensä syyskuussa. Kaupunginhallitus käsittelee kaupunginjohtajan talousarvioesitystä 27.10.2025 ja tekee kaupunginvaltuustolle oman esityksensä vuoden 2026 talousarvioksi ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelmaksi.

Kaupunginvaltuusto käsittelee talousarviota 10.11.2025, jolloin valtuutetut esittävät mahdolliset muutosesityksensä talousarvioon. Samassa valtuuston kokouksessa valtuusto päättää kunnan keskeisistä tuloperusteista eli päättää tulovero- ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2026.

Lautakunnat ja viranhaltijat tekevät valtuuston talousarviopäätöstä tarkentavat käyttösuunnitelmapäätökset kaupunginvaltuuston talousarviopäätöksen jälkeen, viimeistään talousarviovuoden tammikuussa. Tällöin kaupunginhallitus ja lautakunnat tarkentavat valtuuston talousarviopäätöstä niiltä osin kuin kyseessä ei ole valtuustoon nähden sitova erä.

Toimintaympäristö

Väestö

Väestönkasvu on yksi keskeisimmistä kunnan vetovoiman mittareista ja se vaikuttaa suoraan mm. kunnan verotuloihin. Hyvinkää on ollut perinteinen kasvukunta. Viimeisen kymmenen vuoden aikana keskimääräinen kasvutahti on ollut 0,1 % vuodessa. Vuonna 2024 Hyvinkään väestömäärä kasvoi 130 henkilöllä. Kaupungissa oli vuoden lopussa 47 047 asukasta. Kuluvana vuonna väestömäärä on Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan pienentynyt 59 asukkaalla tammi-elokuun aikana.

Syntyvyys on laskenut koko Suomessa vuosina 2011–2020. Tämä trendi oli myös nähtävissä Hyvinkään väestönkehityksessä. Syntyneiden määrä on laskenut kaupungissa pysyvästi matalammalle tasolle. Vuosina 2001–2010 Hyvinkäälle syntyi vuosittain keskimäärin 500 lasta, mutta vuosina 2011–2020 syntyneitä on ollut keskimäärin 402. Vuonna 2024 syntyneiden määrä oli 321 lasta. Kuluvana vuonna lapsia on syntynyt tammi-elokuussa yhteensä 224.

Kuolleisuus on ollut Hyvinkäällä korkeampaa kuin syntyvyys vuodesta 2017 lähtien. Luonnollinen väestönlisäys oli -201 henkilöä vuonna 2024. Kuluvana vuonna luonnollinen väestönlisäys on ollut edellisvuoden kaltaista. Tammi-elokuun aikana kuolleita on ollut 102 henkilöä enemmän kuin syntyneitä.

Hyvinkään väestönkasvu on riippuvainen muuttovoitosta. Viimeisen kymmenen vuoden aikana (2015–2024) nettomuutto on ollut vuosittain keskimäärin 165 asukasta. Vuonna 2024 nettomuutto oli 341 asukasta. Kuluvana vuonna nettomuutto on ollut elokuun loppuun mennessä yhteensä +41 asukasta. Erityisesti maahanmuutto on kasvanut Hyvinkäällä parin viime vuoden aikana.

Väestön ikärakenteen muutos ja monimuotoistuminen

Väestön määrän lisäksi myös väestön ikärakenteella on merkittävä vaikutus talousarvion tuloihin ja menoihin. Esi-merkiksi valtionosuuskriteereihin kuuluu monia väestörakenteen tunnuslukuja ja ei-työikäisten määrä vaikuttaa väistämättä verotulokertymään. Hyvinkään väestörakenne eroaa monin tavoin useista KUUMA-kunnista. Yksi keskeinen ero muihin lähikuntiin nähden on, että Hyvinkään väestö on keskimäärin vanhempaa. Väestön keski-ikä on kasvanut suurten ikäluokkien ikääntyessä.

Hyvinkääläisten keski-ikä vuonna 2000 oli 36,6 vuotta, vuonna 2010 keski-ikä nousi 40,9 vuoteen ja vuonna 2024 keski-ikäsi muodostui 45,0 vuotta. Hyvinkään väestön keski-ikä on korkeampi kuin Uudellamaalla (41,5) ja koko maassa (44,0) keskimäärin. Toinen väestön ikärakennetta kuvaava tunnusluku on väestöllinen huoltosuhde. Väestöllinen huoltosuhde oli vuoden 2024 lopussa 62,5 eli Hyvinkäällä oli jokaista sataa 15–64-vuotiasta kohden 62,5 ei-työikäistä henkilöä. Koko maan väestöllinen huoltosuhde oli vuoden 2024 lopussa 61,6 ja Uudenmaan 51,5. Hyvinkään huoltosuhdetta kasvattaa erityisesti iäkkäämmän väestön suuri osuus.

Hyvinkään väestörakenne on monimuotoistunut viime vuosina erityisesti lisääntyneen maahanmuuton myötä. Väestöennusteemme perustuu oletukseen, että nettomaahanmuutto säilyy tulevina vuosina keskimäärin noin 400 henkilön tasolla vuosittain.

Väestönkasvu lähitulevaisuudessa

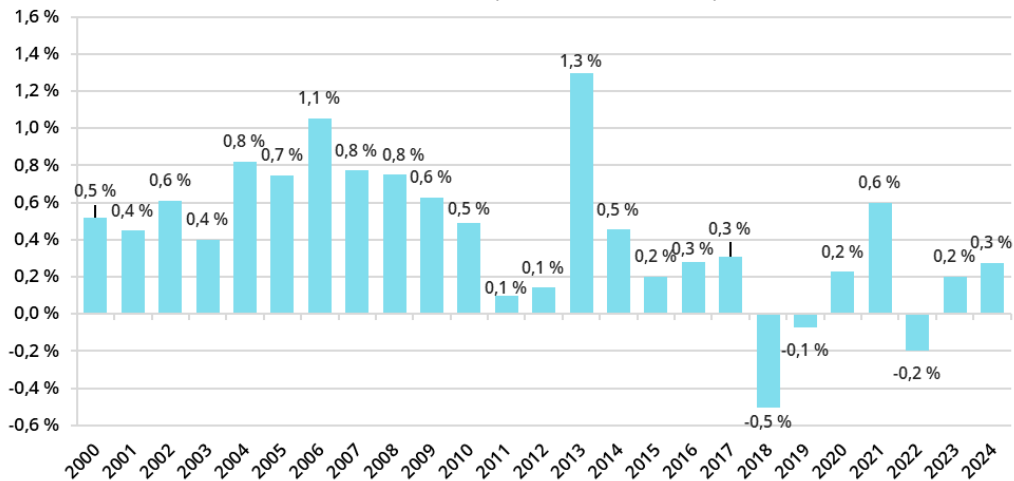
Väestönkasvun ennakointi on yksi osa talouden ja toiminnan suunnittelua. Talousarvion verotulokehityksen arvioinnissa käytetään väestönkasvun osalta Hyvinkään kaupungin väestösuunnitteen trendiennustetta, jossa on huomioitu ennusteen mukainen asukasluvun ja ikärakenteen muutos.

Väestöennusteen mukaan Hyvinkään väestö ikääntyy voimakkaasti tulevaisuudessa. Trendiennusteen mukaan 0–6-vuotiaiden määrä tulee laskemaan edelleen tulevaisuudessakin. Koululaisten määrät ala- ja yläkouluissa tulee väheneen lähivuosina voimakkaasti. Muutos alkaa myös näkymään lähivuosina lukion puolella.

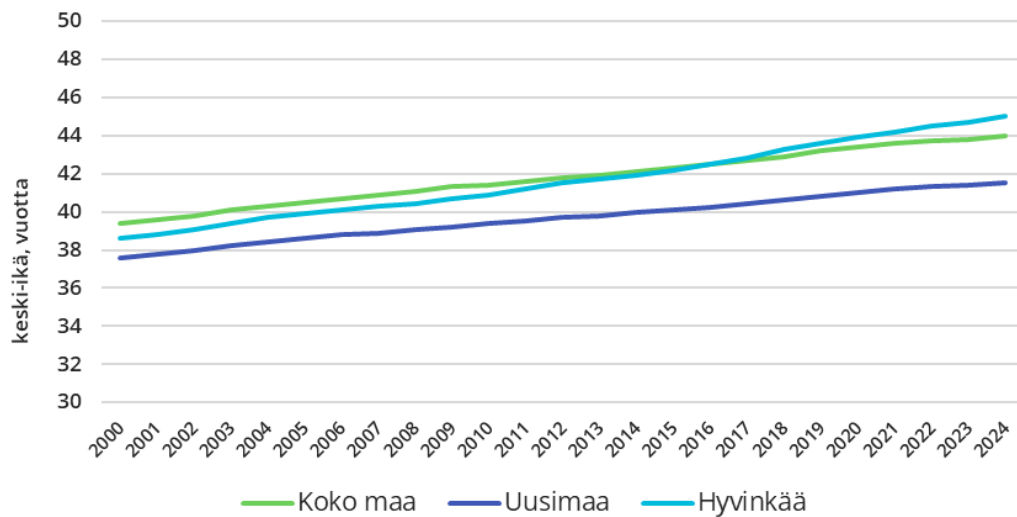
Mikäli muuttovoitto ei kasva viime vuosien tasosta, tulee työikäisten määrä hieman laskemaan lähivuosina. Samaan aikaan yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa noin 1600 henkilöllä (14 %) vuoden 2029 loppuun mennessä. Käytännössä tämä tarkoittaa, että jatkossa yhä suurempi osa kunnallisverotuotoista kertyy eläkkeistä.

Ikärakenteen muutos vaikuttaa väistämättä myös kuntien menoihin, sillä ikäsidonnaisten palvelujen järjestäminen kohdistuu osittain myös kuntien tuottamiin palveluihin. Väestön ikääntyminen on tosiasia, jonka tuomat haasteet ja mahdollisuudet on tärkeää huomioida Hyvinkäälläkin. Trendiennusteen mukaan ikäluokkaan 75–84 kuuluvien osuus kasvaa 27,1 prosenttia vuoden 2029 loppuun mennessä ja yli 85-vuotiaiden ikäryhmässä 25,4 % vuoden 2029 loppuun mennessä.

Hyvinkään vuosittainen väestönkasvu (%)
2000-luvulla (Lähde: Tilastokeskus)

Väestön keski-ikä kehitys (Lähde: Tilastokeskus)

Ikäryhmä	tot2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Muutos	
								2023-2030	Muutos-%
0-6	2619	2586	2591	2598	2558	2541	2556	-63	-2 %
7-12	2917	2811	2715	2643	2595	2571	2485	-432	-15 %
13-15	1626	1577	1573	1511	1494	1444	1443	-183	-11 %
16-18	1732	1681	1624	1609	1577	1564	1507	-225	-13 %
19-24	2623	2785	2848	2883	2906	2871	2872	249	10 %
25-34	5461	5313	5235	5154	5120	5083	5063	-398	-7 %
35-44	6154	6202	6243	6205	6175	6186	6165	11	0 %
45-54	5889	5835	5857	6022	6100	6148	6136	247	4 %
55-64	6514	6364	6259	6113	6025	5935	5918	-596	-9 %
65-74	5904	5972	6047	6106	6122	6177	6175	271	5 %
75-84	4151	4412	4499	4715	4885	4999	5073	922	22 %
Yli 84	1441	1481	1624	1630	1683	1761	1904	463	32 %
Yhteensä	47031	47020	47117	47188	47240	47278	47297	266	0,6 %

Lähteet: Tilastokeskus ja Hyvinkään kaupunki

Työllisyys

Hyvinkään työttömyysaste oli työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan elokuun 2025 lopussa 12,5 %, mikä on 1,0 %-yksikköä korkeampi edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Koko maan työttömyysaste oli keskimäärin 11,5 % ja Uudenmaan 12,1 %.

Alle 25-vuotiaita työttömiä oli elokuun lopussa 381. Määrä on kasvanut edellisvuoteen verrattuna 24,1 %. Kaikista työttömistä työnhakijoista osuus oli 13,1 %.

Kaupungin talouden näkökulmasta erityisen ongelmallista on pitkäaikaistyöttömyys. Pitkäaikaistyöttömien määrä oli elokuun lopussa 1351. Määrä on kasvanut 33,5 % viime vuoteen verrattuna. Kaupungin maksamien työttömyysturvan kuntaosuusmenojen määrä tammi-elokuulta 2025 oli yhteensä 4,9 milj. euroa.

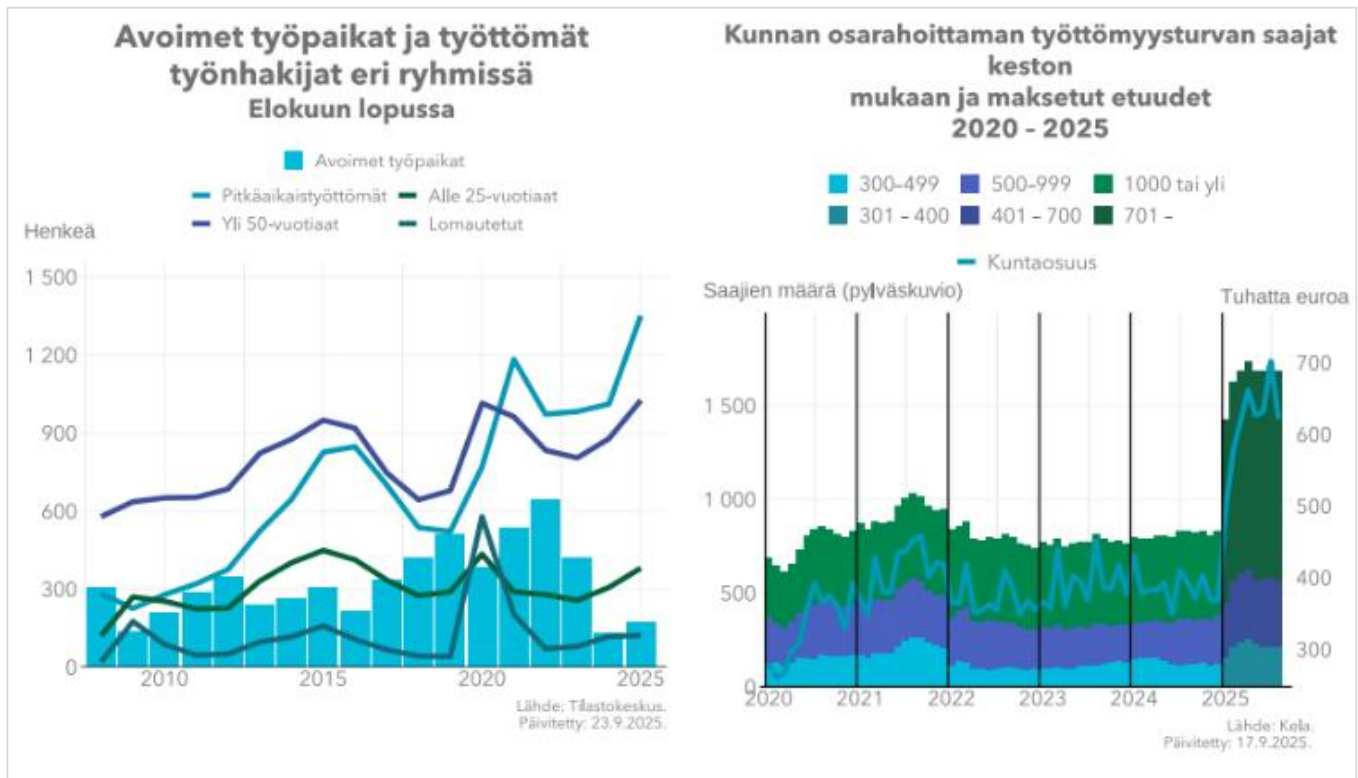
Lomautettujen määrä on koronavuosien jälkeen palannut normaalille tasolle. Vuosien 2022–2024 aikana lomautettuja oli keskimäärin 126 henkilöä kuukaudessa. Kuluva vuoden tammi-elokuussa lomautettuja on ollut keskimäärin 147 henkilöä. Elokuun lopussa lomautettuna oli 122 henkilöä.

Avoimien työpaikkojen määrä on laskenut selvästi 2024–2025 vuosien aikana. Tammi-elokuussa avoimia työpaikkoja on ollut yhteensä 2008 kpl. Määrä on 974 paikkaa vähemmän kuin vuoden 2024 samalla jaksolla.

Yritysten määrän kehitys ja työpaikat

Hyvinkäällä oli vuoden 2024 lopussa yhteensä 3292 yritystä. Yrityksiä oli seitsemän kappaletta enemmän edellisvuoteen verrattuna. Viimeisen kymmenen vuoden aikana konkurssihakemuksia on pantu vireille keskimäärin 18 kpl vuodessa. Vuonna 2024 määrä oli 22. Kuluva vuoden tammi-elokuussa hakemuksia on pantu vireille 14 kpl ja henkilöstön määrä oli niissä yhteensä 18 henkilöä.

Työllisen työvoiman määrä oli Hyvinkäällä vuoden 2023 lopussa yhteensä 20 810. Määrä on pienentynyt edellisvuoteen verrattuna 107 henkilöllä. Hyvinkäällä oli työpaikkoja vuoden 2023 lopussa yhteensä 19 649. Määrä on pienentynyt edellisvuoteen nähden 264 työpaikalla. Määrä on kuitenkin korkea suhteessa työllisen työvoiman määrään. Hyvinkään työpaikkaomavaraisuusaste oli vuoden 2023 lopussa 94,4 ja se oli Uudenmaan neljänneksi korkein.

Rakentaminen

Viimeisten kymmenen vuoden aikana asuntoja on valmistunut Hyvinkäällä keskimäärin noin 280 kappaletta vuodessa. Vuonna 2024 asuntoja valmistui yhteensä 93 kpl. Niistä kerrostaloasuntoja oli 60 kpl ja erillisiä pientaloja 33 kpl.

Tämän vuoden aikana tammi-syyskuussa uudisrakennuksiin on valmistunut asuntoja yhteensä 82 kappaletta, joista 57 on kerrostaloasuntoja ja erillisiä pientaloja 25 kpl.

Tulevaisuuden rakentamista heijastelee myönnettyjen rakennuslupien määrä. Rakennuslupia on myönnetty viimeisten kymmenen vuoden aikana keskimäärin 255 asuntoon vuodessa. Vuonna 2024 rakennuslupia uusiin asuntoihin on myönnetty yhteensä vain 92 kappaletta. Niistä 35 lupaa on myönnetty erillisiin pientaloihin ja 57 lupaa kerrostaloasuntoihin.

Tammi-syyskuun 2025 aikana rakennuslupia on myönnetty yhteensä 24 asuntoon. Niistä 18 erillisiin pientaloihin ja 6 rivitaloasuntoihin.

Yhdyskuntarakenteen ja rakennetun ympäristön kehitys

Yhdyskuntarakenne ja rakennettu ympäristö luovat perustan kaupunkien elinvoimalle, houkuttelevuudelle ja sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväälle kehitykselle. Rakennettu ympäristö muodostaa pääosan Suomen kansallisvarallisuudesta. Yhdyskuntarakenne rakennuksineen, katuineen ja muine rakenteineen luo kuntalaisten arkielämälle ja yritysten toiminnalle puitteet, joiden suunnittelusta ja rakentamisesta merkittävä osa on kunnan vastuulla.

Maankäytön suunnittelulla luodaan edellytykset asumisen laadulle, yritystoiminnalle, kaupallisten ja julkisten palvelujen järjestämismahdollisuuksille ja riittäville tilavarauksille sekä ydinkeskustassa että asuntoalueiden alakeskuksissa. Kaupunkiympäristön toimivuus, saavutettavuus ja elinympäristön laatu ovat vetovoimatekijöitä, jotka vaikuttavat muuttoliikkeeseen ja yritysten sijoittumispäätöksiin. Hyvin-

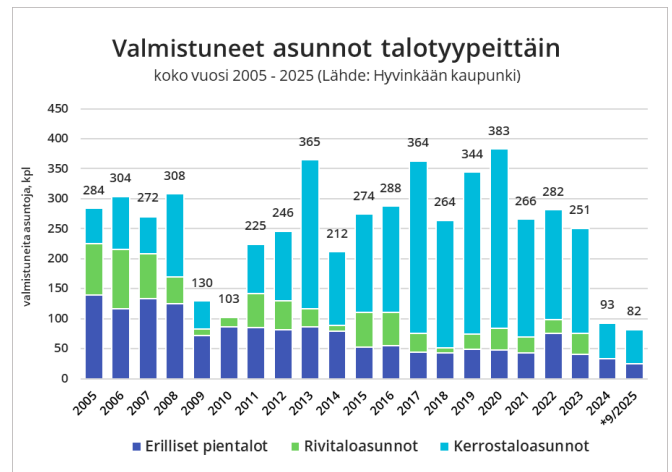
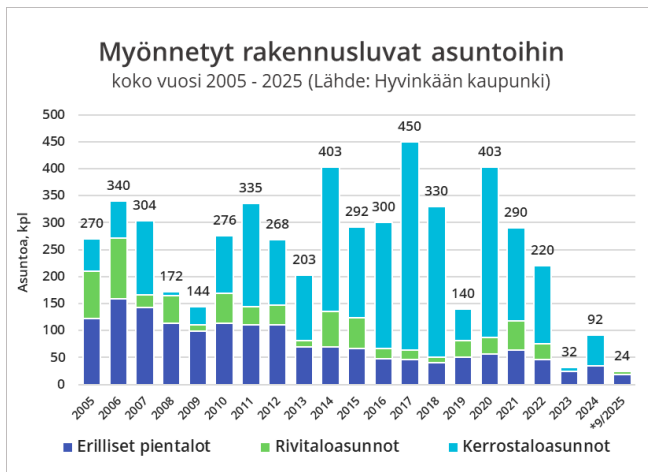
kää on tiivis radanvarsikaupunki, ja matkat keskustaajamassa ovat lyhyitä ja helposti hoidettavissa eri kulkumuodoilla. Hyvinkää on myös kokoluokassaan hyvä joukkoliikennekaupunki.

Hyvinkään keskustaajaman kaupunkirakenteen, maankäytön ja liikenneverkon kehittymistä ohjataan yleiskaavalla. Sen mukaisella yksityiskohtaisemmalla asemakaavoituksella ja katujen, puistojen ja vesihuollon suunnittelulla luodaan edellytykset suunnitellun maankäytön rakentumiselle. Asemakaavoituksen painopiste on lähivuosina keskusta-alueen täydennysrakentamisessa ja liikennejärjestelyissä elinkeinohankkeita unohtamatta. Asuinrakentamisen osalta kiinnitetään huomiota myös ikääntyvien ja muiden erityisryhmien tarpeisiin.

Keskustan kehittymistä edistetään erityisesti kärkihankkeessa Kehittyvä kaupunkikeskusta. Tärkeimpien asemakaavoituksen ja liikenne- ja katusuunnittelun hankkeiden osalta noudatetaan Keskustan kehittämissuunnitelman viitesuunnitelman priorisointia, jota päivitetään kaavoituksen osalta vuosittain hyväksyttävän kaavoitusohjelman yhteydessä. Lisäksi käynnistetään yhteistyö yksityisten kiinteistönomistajien kanssa korttelisuunnitelmien laatimiseksi. Keskustan lisääntyvään rakentamiseen liittyviä pysäköinnin ratkaisuja ja myös mahdollisuutta autopaikoituksen keskitämiseen arvioidaan keskustaan laaditun keskitetyn pysäköinnin kokonaissuunnitelman (2025) pohjalta.

Hyvinkää on sitoutunut Helsingin seudun 14 kunnan ja valtion väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen 2023–2035 (MAL). Sopimuksen pohjana on MAL 2023-suunnitelma, jonka päätavoitteena on hiilineutraali, hyvinvoiva ja menestyvä Helsingin seutu. Asuntotuotannon asemakaavavarantoa tulee olla viiden vuoden tarpeisiin, ja Hyvinkään vuosittainen kaavoitustarve on 36400 asuntokerosalaa ja asuntotuotantotavoite 400 asuntoa.

Asuntotuotannon kasvattamisen ohella tavoitteena on monipuolistaa keskustatoimintoja mm. Aseman koulun alueella, jonka kumppanuuskaavoitusta edistetään suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailun (2025) tulosten pohjalta.

Asuntorakentamisen painopisteiden, Hangonsillan ja Metsäkaltevan, alueille kohdistuu merkittävin väestönkasvu, ja niille rakentuu myös palveluita. Hangonsiltaan rakentuvat lähivuosina alakoulu ja päiväkotit Vilinä sekä Hyvinkään Areena ja pysäköintilaitos. Asuinrakentamisen potentiaalia on myös Sveitsin-Härkävehmaan alueella ja pääradan varrella. Keskustan kehittämissuunnitelman merkittävin koko keskustan kokonaisuuden kehittämiseen vaikuttava osa-alue on uusi Urheilukadun silta ja siihen liittyvä maankäyttö Koritsoonin alueella.

Kaupunki kasvaa rautatiehen tukeutuen myös etelään. Uusimaa 2050- kokonaismaakuntakaavassa huomioitu Palopuron asemanseutu on keskustaajaman osayleiskaavan reservialuetta, jonka on arvioitu toteutuvan 2030-luvulta alkaen. Alueen osayleiskaavaa laaditaan Metsäkaltevaan tukeutuvan rakennemallin pohjalta, jotta aseman vaikutuspiiriin on saatavissa riittävästi asukkaita, 10000–15000. Asemapaikka parantaa joukkoliikenneyhteyksiä entisestään,

Asemakaavoitetun yritystonttivarannon ohella elinkeinohankkeille luodaan edellytyksiä myös uusilla alueilla. Jo kaavoitetuilla alueilla mm. Kehätien yritysalueella Kesko Oy:n Onnisen ja K-auton logistiikkakeskus valmistuu vaiheittain, Kulomäkeen syntyy Hyvinkään Lämpövoiman lämpökuoppavarasto ja moottoritien vierelle Veikkariin on mahdollisuus rakentaa liikekiinteistöjä. Kaavoitettavilla alueilla mm.

Sveitsinportaalissa Hellepuiston yritysalueella tavoitellaan tilaa vaativaa kauppaa ja Hakakalliossa Kravunarkuntien varrelle myös päivittäistavarakauppaa. Hiiltomon vanhan teollisuusalueen ja Kalevankadun pohjoispään osalta tähdätään tulevaisuudessa näyttävämpään yritysalueeseen. Kallionopon yritysalueella laajennetaan pohjoiseen osana kaupungin eteläisen alueen elin-keinoalueen kehittämisen valmistelua moottoritien ja valtatie 25 risteyksen tuntumassa. Em. noin 600 hehtaarin suuruista aluetta on tarkoitettu kehittää ympäristön luonnonolosuhteet huomioivana paljon rakentamista ja työpaikkoja mahdollistavana elinkeinoalueena. Alueen lähivuosien kaavoituksen ja investointien pohjaksi määritellään ensin periaatteet käytölle ja taloudellisesti ja teknisesti mahdolliselle etenemispolulle.

Maaseutualueilla rakentaminen tapahtuu oikeusvaikutteisten osayleiskaavojen pohjalta pääasiassa yksittäisinä hankkeina, ja siellä tavoitteena on kylämäisen asutuksen sekä maa- ja metsätalouden toimintaedellytysten tukeminen. Kytäjällä laaditaan maanomistajan ja kaupungin yhteistyönä myös asemakaavoja osayleiskaavan asettamien reunaehtojen puitteissa. Hyvinkään kylien kehittämisen toimintasuunnitelma vuodelta 2018 on päivitetty vuosille 2023–2027. Kylien kehittäminen jatkuu osana kärkihanke Monimuotoinen asuminen ja elinvoimaiset kylät.

Taloudelliset lähtökohdat

Talouden kehitysnäkymät

Valtionvarainministeriön syyskuussa julkistamassa Taloudellisessa katsauksessa¹ (49/2025) esitetään vuosien 2025–2027 taloudellista kehitystä koskeva ennuste. Lyhyen ajan talousennusteen ohella se sisältää myös vuoteen 2029 ulottuvan talouden keskipitkän ajan kehitysarvion.

Valtiovarainministeriön syksyn taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talous toipuu hitaasti kauppakiistojen ja epävarmuuden varjossa. Ennusteen mukaan BKT kasvaa vuonna 2025 1,0 prosenttia, vuonna 2026 1,4 prosenttia ja vuonna 2027 1,7 prosenttia. Inflaation hidastuminen, korkojen lasku ja tuloveronalennukset lisäävät kotitalouksien ostovoimaa. Talouden epävarmuus ja pelko työttömyydestä on kuitenkin ohjannut toistaiseksi lisätuloja enemmän säästämiseen kuin kulutukseen, mikä jarruttaa talouden elpymistä Suomessa. Rakentamisen toipuminen, ener-

giasiirtymä ja puolustushankinnat kasvattavat investointeja. Talouden kasvua hidastavat Yhdysvaltojen tullien korotukset ja yleinen epävarmuus.

Vaimea talouskasvu ei vielä kohenna työvoiman kysyntää. Tuotannon kasvun myötä työllisyystilanteen odotetaan kuitenkin paranevan vuosina 2026–2027.

Heikko lähtötilanne ja talouden hidas kasvu painavat julkista taloutta tänä vuonna. Lähivuosien ennakoitu talouskasvu sekä hallituksen sopeutustoimet pienentävät alijäämää vain maltillisesti, kun menoja lisäävät kasvavat puolustusinvestoinnit, hoiva- ja hoitomenot sekä velanhoitokustannukset. Julkisyhteisöjen alijäämä on tänä vuonna 4,3 prosenttia suhteessa BKT:hen ja pienenee siitä 3,6 prosenttiin vuonna 2026 ja kolmen prosentin tuntumaan ennustejakson lopulla. Vuonna 2025 velkasuhde nousee noin 87 prosenttiin suhteessa BKT:hen, ja heikon kehityksen arvioidaan jatkuvan lähivuosina. Kestävyyssvajeen arvioidaan olevan 2 % suhteessa BKT:hen eli noin 7 mrd. euroa vuoden 2029 tasolla.

Kokonaistaloudellinen kehitys

(VM ennuste 9/2025)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
BKT:n arvo, mrd. euroa	274,9	276,0	284,5	295,0	307,3	319,7	332,3
BKT, määrän muutos, %	-1,2	0,4	1,0	1,4	1,7	1,6	1,6
Työllisten määrä, muutos-%	0,3	-1,0	-0,3	0,8	1,3	1,3	1,4
Työttömyysaste, %	7,2	8,4	9,4	9,0	8,4	7,9	7,6
Työllisyysaste (15–16-vuotiaat), %	73,6	72,1	71,5	71,8	72,6	73,3	74,2
Kuluttajahinnat, muutos	6,2	1,6	0,4	1,4	1,9	2,0	2,0
Yleinen ansiotaso, muutos	4,2	3,1	3,0	3,6	3,0	3,2	3,0
Kuntien ansiotaso, muutos	5,2	3,4	3,2	3,6	4,3	4,0	3,1
Peruspalvelujen hintaindeksi, muutos	4,5	3,2	2,5	3,5	3,6	3,5	2,8

Kuntatalouden tilanne ja näkymät

Valtion vuoden 2026 talousarvioesityksen antamisen yhteydessä 22.9.2025 julkaistiin myös syksyn 2025 Kuntatalousohjelma². Kuntatalousohjelmassa vuodelle 2026 esitetään ennusteet talouden ja kuntatalouden talouden kehitykselle. Kuntatalousohjelman tarkoituksena on arvioida kuntatalouden tilaa sekä kuntien mahdollisuuksia selvittää peruspalvelujen järjestämisestä valtion talousarvioesityksen mukaisella rahoituksella ja päätetyillä toimenpiteillä.

Kuntatalousohjelman mukaan Kuntahallinnon rahoitus- asema oli viime vuonna noin 900 miljoonaa alijäämäinen, pienentyen hieman edellisvuodesta. Valtionosuudet vähe-

nivät muun muassa sote-siirtolaskelman tarkistuksen ja indeksisäästöjen vuoksi, mutta erityisesti verotulojen vahva kehitys ja kulutusmenojen kasvun hidastuminen tukivat samanaikaisesti kuntien taloutta. Kuntahallinnon rahoitusjäämä suhteessa BKT:hen heikkenee kuitenkin -0,6 prosenttiin vuonna 2025.

Kuntahallinnon ennustetaan pysyvän 0,5–0,6 prosenttia alijäämäisenä suhteessa BKT:hen myös vuosina 2026–2027. Kuntatalouden tilanteeseen vaikuttaa merkittävästi kulutusmenojen kasvu sekä valtionapuihin tehtävät leikkaukset. Kulutusmenot kasvavat ennustejaksolla pääasiassa hintojen nousun vuoksi.

¹ Valtiovarainministeriö 2026: Taloudellinen katsaus, syksy 2025. Saantitapa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-420-2>

² Valtiovarainministeriö 2025: Kuntatalousohjelma vuodelle 2026: Syksy 2025. Saantitapa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-071-6>

Vuonna 2026 kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran ennustetaan heikkenevän -1,4 mrd. euroon. Toimintakate heikkenee 4,7 prosenttia toimintakulujen kasvassa ja toimintatuottojen vähentyessä. Toimintakulujen kasvun taustalla on etenkin henkilöstökustannusten kasvu. Keväällä 2025 sovittu palkkaratkaisu kasvattaa työvoimakustannuksia 3,2 % vuonna 2026 ja 3,9 % vuonna 2027. Kunta-alanansiokehityksen ennakoidaan ylittävän yleisen ansiokehityksen erityisesti vuosina 2027–2028 sopimusko-rotusten ajoitusten ja kunta-alalle sovitun palkkojen ja palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi.

Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksiennuste vuodelle 2026 on 3,5 prosenttia ja vuosille 2027–2029 keskimäärin 3,3 prosenttia vuodessa.

Hintojen kasvun lisäksi myös kulutusmenojen volyymi kasvaa vuonna 2025, sillä alkuvuodesta voimaan tullut TE-palvelu-uudistus siirsi kuntien vastuulle työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisen ja laajensi kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista. Uudistuksen seurauksena kuntahallinto on aiempaa suhdanneherkempi, sillä nyt tulojen lisäksi myös menot reagoivat työllisyyskehitykseen. Kuntien työttömyysetuuksien rahoitusmenoja on nostettu ennusteissa vuoden alkupuoliskon kertymien perusteella.

TE-palvelu-uudistuksesta huolimatta kuntien peruspalvelutuotannon painopiste säilyy koulutus- ja sivistyssektorilla, jonka kokonaispalvelutarve on laskeva syntyvyyden laskun vuoksi.

Vuonna 2026 kuntien valtionosuuksien kasvua hidastavat hallituksen pysyvät valtionosuusleikkaukset sekä hallituskauden aikainen yhden prosenttiyksikön indeksijarru. Lisäksi valtionosuuksien kehitystä hidastaa vuoteen 2027 saakka sote-siirtoon liittyvien takautuvasti perittävien valtionosuuksien vähennys.

Verotulot muodostavat suurimman osan kuntien tuloista. Suidannetilanteen kohentuessa verotulojen kehitys vahvistuu vuonna 2026 5,2 prosentin kasvuun ja tasaantuu vuosina 2027–2029 keskimäärin hieman alle 4 prosenttiin vuodessa.

Tulevina vuosina kuntien talouspaineita lisäävät mm. kevään 2025 palkkaratkaisu, palveluverkon sopeutus-aineet, kasvaneet rahoitusvastuut työttömyydenhoidossa, kasvukeskusten investointipaineet sekä sote-kiinteistöjen lain mukaisen vuokra-ajan päätyminen.

Valtiovarainministeriön painelaskelman perusteella kuntatalouden tulot eivät riitä kattamaan kasvavia menoja, eikä vuosikate riitä tulevina vuosina nettoinvestointeihin. Kuntatalouden investoinnit pysyvät korkealla tasolla, vaikka kuntakohtaiset erot ovat huomattavia. Osassa kunnista investointinäkyvät ovat laskevia, mutta etenkin kasvukeskuksissa muuttoliike ylläpitää kuntien investointipaineita. Valtaosa investoinneista kohdistuu välttämättömään pe-

rusinfrastruktuuriin kuten rakennuksiin, mutta myös vihreän siirtymän investoinnit pitävät osaltaan investointitasoa korkealla.

Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta uhkaa syvetä -1,4 miljardiin euroon vuonna 2026 ja -1,5 mrd. euroon vuonna 2027. Tulojen ja menojen epätasapaino helpottuu hieman painelaskelman lopulla vuonna 2028, kun hallitusohjelman mukainen indeksijarru peruspalvelujen valtionosuuteen ja sote-uudistuksen määräaika-aset vähennykset koskien vuoden 2023 valtionosuuksia poistuvat. Toiminnan ja investointien rahavirta jää kuitenkin vuonna 2028 noin 1,2 miljardia ja vuonna 2029 noin 1,0 miljardia negatiiviseksi. Negatiiviset toiminnan ja investointien rahavirrat näkyvät kuntatalouden lainakannan kehityksessä, joka uhkaa kasvaa 26,5 mrd. euroon vuonna 2029. Myös korkomenot lisääntyvät lähivuosina, vaikka lyhyet markkinakorot ovat jo kääntyneet laskuun. Merkittävä osa kuntien lainakannasta on kuitenkin kiinteäkorkoisia tai suojattuja, minkä vuoksi markkinakorkojen muutokset heijastuvat korkokustannuksiin viiveellä.

Kuntatalouden kestävyteen vaikuttavat jatkossa yhä enemmän kuntien kyky hallita työvoimakustannuksia, sopeuttaa investointeja sekä hyödyntää digitalisaatiota ja uusia teknologioita palvelutuotannossa. Väestörakenteen muutos, kaupungistuminen ja vihreä siirtymä lisäävät investointitarpeita, mutta vaativat samanaikaisesti rakenteellisia uudistuksia. Tulojen ja menojen epätasapaino edellyttää kuntien omia sopeutustoimia ja tiukkaa menokuria. Palvelut ja palveluverkko on sopeutettava kuntien tulorahoitukseen. Samalla tulopohjan vahvistaminen voi johtaa veronkorotuspaineisiin erityisesti kunnallisverotuksessa.

Kuntatalouden kehitysarvion pohjalla olevaan kokonaistaloudelliseen ennusteeseen liittyy paljon riskejä. Suidanteiden vaikutus välittyy verotulojen ja työttömyyskehityksen kautta kuntatalouteen. Kuntatalouden menot voivat jäädä arvioitua pienemmiksi, jos kunnat ja kuntayhtymät onnistuvat sopeuttamaan sekä palveluverkkoaan että toimintaansa vastaamaan pienenevää palvelutarvetta ja rahoitusta.

Sopeutustoimien epäonnistuminen tai muut menolisäykset, esimerkiksi arvioitua suuremmat sote-kiinteistöjen vuokramenetykset, voivat vastaavasti heikentää tilannetta.

Kaupungin talous

Hyvinkään kaupungin talous on toteutunut ylijäämäisenä vuosina 2021–2024. Taustalla on ajanjakson alkupuolella merkittävästi normaalitasoa suuremmat kertaluonteiset maaomaisuuden myyntivoitot ja yleinen verotulojen hyvä kehitys. Koronavuonna 2021 kuntien toiminta ja talous oli erityisen poikkeuksellista ja ennakoimatonta. Tätä kuvaa hyvin se, että kyseisenä vuonna valtioneuvosto päätti myöntää Hyvinkään kaupungille 2,2 milj. euroa harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta ja lopulta kaupungin tili-

kauden tulos oli 19,4 milj. euroa. Harkinnanvaraista valtion-osuuden korotusta voidaan myöntää kunnille, jos kunta on ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa.

Vuonna 2024 merkittävin tekijä ylijäämän taustalla on ollut se, että suunnitellut tekemiset jäivät tekemättä tai siirtyivät myöhemmin toteutettaviksi ja näiden määrärahat jäivät käyttämättä. Lisäksi kunnallisverotuottojen rytmitys muuttui siten, että joulukuulla kunnat saivat oikaisuna aiemmin arvioitua suuremman verotulotilityksen, joka kuitenkin on vähennetty toukokuun 2025 verotilityksistä.

Kaupungin vuosikate palautui vuonna 2024 lähemmäs normaalia tasoaan poikkeuksellisen hyvien vuosien jälkeen. Vuosikate oli 25,4 milj. euroa ja vuosikate kattoi poistot ja arvonalentumiset.

Rahoitustasapainoa arvioitaessa vuosikatteen painuminen lähemmäs normaalitasoa merkitsi sitä, että vuosikate ei enää riittänyt investointimenojen rahoittamiseen. Pysyvien vastaavien luovutustulot huomioiden toiminnan ja investointien rahavirta oli kuitenkin positiivinen vielä vuonna 2024. Näin ollen kaupungin lainakanta pieneni jälleen ja näin ollen kaupungin edellytykset hallita tulevien investointien aiheuttamaa lisävelkaa on parempi kuin ilman maltillista velkaantumistasoa.

Kaupungin taseessa oleva kumulatiivinen ylijäämä on tilinpäätöksessä 28,1 milj. euroa, mikäli Hyvinkään Vesi -liiketoiminnan osa ylijäämästä eliminoidaan. Hyvinkään Veden taseeseen on lisäksi kertynyt ylijäämää 20,9 milj. euroa. Kaupungin lainakanta oli tilinpäätöksessä 87,3 milj. euroa eli 1 856 euroa/asukas.

Kaupunkikonsernin tilinpäätöksen 2024 mukainen tulos oli 2,1 milj. euroa ylijäämäinen, konsernin taseessa oli kertynyttä ylijäämää 98,6 milj. euroa ja konsernin lainakanta oli 241,2 milj. euroa eli 5 127 euroa/asukas.

Kaupunki on pyrkinyt varautumaan uuteen rakenteelliseen tulojen ja menojen tasapainoon sekä tulevien investointien aiheuttamiin menopaineisiin. Kaupungin Kestävän talouden ohjelma 2020-2024 sekä vuoden 2025 talousarvio ovat sisältäneet pysyviä tulosta parantavia toimenpiteitä yhteensä noin 17,5 milj. euron edestä. Toimenpiteistä 10,9 milj. euroa eli 63 % on ollut toiminnan nettomenoja pienentäviä ja 6,5 milj. euroa eli 37 % verotusta kiristäviä. Netto-mento-sopeutuksen suuruus on 9 % vuoden 2025 aloittavan talousarvion nettomenoista eli toimintakatteesta, josta on poistettu sopeutustoimien vaikutus.

Kaupungin toisen osavuositarkastuksen eli puolivuotiskatsauksen mukaan vuonna 2025 toiminnan nettomenojen arvioidaan ylittävän muutetun talousarvion 0,2 milj. eurolla. Vuosikatteen arvioidaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisena: ennustettu vuosikate on 21,3 milj. euroa. Tilikauden alijäämäksi arvioidaan muodostuvan laaditun ennusteen perusteella - 0,5 milj. euroa.

Tilinpäätösennuste sisältää epävarmuutta erityisesti verorahoituksen toteutumisen sekä työllisyydenhoidon kustannusten osalta.

Vuonna 2025 kaupungin investoinnit toteutuvat aloittavaa talousarviota pienempinä. Investointimenot ovat silti selvästi edellisvuosia korkeammat ja ylittävät vuosikatteen eli vuotuisen tulorahoituksen.

Rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan olevan tilinpäätöshetkellä 30,3 milj. euroa negatiivinen. Kaupungin lainakanta oli kesäkuun lopussa 93,6 milj. euroa (1 987 euroa/asukas) ja sen arvioidaan olevan tilinpäätöshetkellä 109,6 milj. euroa (2 331 euroa/asukas) tilinpäätöshetkellä.

Kaupungin taloudellinen tila tulee olemaan kohtuullisen hyvä tilanteessa 31.12.2025. Haasteet liittyvät tämän jälkeiseen aikaan. Pelikirjaa päivitettävissä Talouden tasapaino ei ole vain tuloslaskelmassa näkyvää tasapainoa, se on myös rahoituslaskelmassa näkyvää tasapainoa: sitä, että investointimenot kyetään kattamaan vuosikatteella. Hyvinvointialueuudistuksen jälkeisessä kunnassa myös lainakan-
nan ja investointien riskit korostuvat. Talousarvion investointisuunnitelman 2026–2030 sisältämät investoinnit ovat merkittävästi yli sen, mitä näinä vuosina syntyy tulorahoitusta eli vuosikatetta. Näin ollen edessä on kaupungin merkittävä velkaantuminen tilanteessa, jossa velkaantumisen riskit ovat yleisesti kasvaneet, kaupungin talouden sopeut-
tamismahdollisuudet ovat aiempaa pienemmät ja velan kustannukset ovat korkotason nousun myötä kasvaneet. Tästä huolimatta on huomattava, että myös elinvoiman ja siten verorahoitus pohjan kehittäminen on aiempaa tärkeämpää. Kasvua ja elinvoimaa tukevia investointeja on myös kyettävä tekemään, samoin kun on arvioitava mahdollisuutta hallita velkakannan kasvua omaisuuden myynnillä valtuuston hyväksymien omistajapoliittisten periaatteiden mukaisesti.

Tuloslaskelma, 1000 € koko kaupunki, ulkoinen	TP 2023	TP 2024	Muutettu TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatulot	41 046	40 846	36 715	37 975	37 875	39 838	41 249
Valmistus omaan käyttöön	1 842	1 697	2 005	1 727	1 727	1 727	1 727
Toimintamenot	-140 834	-144 732	-154 014	-161 051	-160 556	-166 784	-170 993
Toimintakate	-97 947	-102 190	-115 294	-121 349	-120 954	-125 220	-128 018
Verotulot	124 574	116 595	119 500	125 100	123 800	125 500	128 700
Valtionosuudet	21 067	11 851	15 885	16 520	16 416	17 092	18 936
Rahoitustulot ja -menot	-818	-817	-890	-2 340	-2 510	-4 300	-5 910
Vuosikate	46 876	25 440	19 201	17 931	16 752	13 072	13 708
Poistot ja arvonalentumiset	-20 316	-22 885	-22 100	-21 500	-20 800	-23 500	-25 900
Tilikauden tulos	26 561	2 555	-2 899	-3 569	-4 048	-10 428	-12 192
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	367	367	367	367	367	700	1 158
Varausten lisäys (-) / vähennys (+)	-15 000						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	11 927	2 922	-2 532	-3 202	-3 681	-9 728	-11 034

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys päättyy 3,7 milj. euron alijäämään eli esitys on 0,5 milj. euroa lautakuntien esitystä heikompi. Muutos johtuu seuraavista asioista:

- Palkkojen sivukulujen arviota on laskettu 0,4 milj. euroa
- Verotuloarviota laskettiin 1,3 milj. eurolla vastaamaan päivitettyjä veroennusteita
- Valtionosuusrahoitusta on pienennetty 0,1 milj. eurolla vastaamaan päivitettyä valtionosuuslaskelmaa
- Korkokuluarviota on nostettu 0,2 milj. euroa
- Poistojen määrää on pienennetty 0,7 milj. euroa investointilaskelmien tarkentumisen myötä.

Kaupunginjohtajan esitystä laadittaessa on tehty myös 0,1 milj. euron määrärahasiirto Elinvoiman palvelualueelta Tekniseen keskukseseen. Muutoksen jälkeen rakennuspai-
kan mittaukseen liittyvät määrärahat ovat samassa yksikössä toiminnan kanssa. Siirto ei vaikuta toimintakatteeseen. Koonti kaupunginjohtajan esityksen tarkennuksista on talousarviokirjan lopussa.

Vuoden 2026 talousarvio, vuosien 2027-2028 taloussuunnitelma ja investointisuunnitelma vuosille 2026-2030 antavat hyvän pohjan kaupungin kehittymiselle. Kehittymiselle onkin entistä suurempi tilaus, sillä kuntatalouden yleiset näkymät ovat haastavat.

Lainsäädäntömuutokset

Maan hallituksen hallitusohjelmassa ja lainsäädäntöohjelmassa on hallituskaudelle lukuisia kuntiin vaikuttavia lainsäädäntöhankkeita. Tällaisia hankkeita ovat muun muassa kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen, kiinteistövero-uudistus ja hankintalain uudistus sekä kansallisen julkisen hankintatietovarantoa koskevan uuden lain valmistelu. Eri-
tyisesti hankintalain ennakoituun sidosyksikköasemaan tulevien muutosten arvioidaan aiheuttavan muutoksia kaupungin hankintoihin tulevaisuudessa. Muutokset toteutu-

essaan aiheuttavat merkittäviä uudistuksia kaupungin hankintojen toteutukseen, seurantaan sekä hankintatoimen kehittämiseen. Eri-tyisen merkittävä asia kaupungin toimintojen jatkuvuuden kannalta on kirjanpidon ja maksuliikenteen palveluiden uudelleenjärjestäminen, joka kaupungin tulee valmistella vuonna 2026.

Uusi alueidenkäyttölaki tulee voimaan alkuvuonna ja se tarkoittaa muutoksia kaupunkisuunnittelun ja rakennusvalvonnan prosesseihin. Lunastuslain vaikutukset näkyvät pidemmällä aikavälillä maanhankinnassa, sekä aikatauluissa että kustannuksissa. Muutokset tarkoittavat, että toimialalla on osattava sekä muotoilla omia toimintatapoja lakeja vastaaviksi, että neuvoa asiakkaita hankkeiden eri vaiheissa. Hyvinkään kaupungin tulee kyetä osallistumaan ja vaikuttamaan lainsäädäntötyöhön erilaisin keinoin.

Jo tehtyjen päätösten osalta mainittakoon kuntien valtionosuusrahoitusta leikkaavat päätökset. Peruspalveluiden valtionosuuteen kohdennetaan 75 milj. euron vähennys, ja myös vuonna 2026 valtionosuuden indeksikorotuksesta vähennetään yksi prosenttiyksikkö.

Muutokset ja kehittämistarpeet kuntien yhteistoiminnassa, kunnan ja kuntakonsernin hallinnossa ja organisaatiossa sekä henkilöstöpolitiikassa

Merkittävin mahdollinen muutos kuntien yhteistoiminnassa ja kunnan organisaatiossa liittyy hankintalakiuudistukseen. Mikäli hankintalaki tulee voimaan vuonna 2025 esitellyn työryhmämietinnön kaltaisena, osakeyhtiömuodossa tehtävää kuntayhteistyötä rajoitetaan lainsäädännöllä. Lainsäädännön vaatimukset joudutaan ottamaan huomioon nykyisten yhtiöiden omistusten ja niiden tuottamien palveluiden uudelleenjärjestämisessä.

Kaupungin arvioitu talouden alijäämä taloussuunnittelukaudella 2026-2028 edellyttää, että Hyvinkään kaupunki arvioi nykyisten palvelutuotantonsa rakenteita osana vuoden 2027 talousarvion valmistelua.

Talousarvion riskit

Talousarvio perustuu laadintaprosessin aikana käytössä oleville tiedoille. Tehtyihin arvioihin sisältyy aina riskejä

siitä, että toteuma on suurempi tai pienempi. Alla on esitelty joitakin riskejä ja niiden suuruusluokkaa. Arviot suuruusluokasta ovat suuntaa antavia ja lista ei ole kattava.

Riski ja riskin luonne	Riskin suuruus
Positiivinen tai negatiivinen riski: Talouden, ansiotulojen ja verotulojen kehittymisen heikominen tai paremmin. Arvio koskee tulovero- ja yhteisöverokertymää. Talouskehityksen heiketessä todennäköisyys negatiiviselle kehitykselle kasvaa. Kertaluonteinen tai pysyvä.	5 milj. € positiivinen tai negatiivinen, riskit painottuvat negatiivisiin
Positiivinen tai negatiivinen riski: Arvioitua suuremmat tai pienemmät myyntivoitot Kertaluonteinen, markkinatilanteen ja suhdanteen muuttuessa.	0,5 milj. € positiivinen tai negatiivinen
Positiivinen tai negatiivinen riski: työllisyyskehitys Työttömyysetuuksien kuntaosuuksien kehitys. Kertaluonteinen.	1,0 milj. euroa positiivinen tai negatiivinen
Negatiivinen riski: Valtionosuusuudistus Vaikutus pysyvä, jokavuotuinen.	1,0 milj. € negatiivinen
Negatiivinen riski: hintojen kasvun tai korkojen nousu yli arvion Liittyy erityisesti globaaleihin riskeihin. Pysyvä.	1,0 milj. € negatiivinen
Negatiivinen riski: lainsäädännön muutokset Hankintalain sidosyksiköjä koskevan sääntelyn muuttuessa taloudellisesti nykyistä epäedullisemmaksi tai palvelujen uudelleenjärjestäminen muuttuneen oikeuskäytännön vuoksi. Lisäksi lunastuslain myötä kallistuva maanhankinta. Kertaluonteinen muutuskustannus, pysyvä jatkuvien kustannusten osalta.	1,5 milj. € negatiivinen
Positiivinen taloudellinen riski: toiminnan/palvelutuotannon suunniteltua matalampi taso Kaupungin viranhaltijaorganisaatio ei kykene tuottamaan palveluita suunnitellusti esimerkiksi useiden samanaikaisten suurten hankkeiden vuoksi, henkilöstövaihtuvuuden vuoksi tai sopimusriskien vuoksi.	2 milj. € positiivinen

Henkilöstö

Vuoden 2026 talousarviossa henkilöstömenot ovat 92 milj. euroa. Vuoden 2025 aloittavaan talousarvioon nähden henkilöstömenot kasvavat 5,4 milj. euroa. Henkilöstömenojen budjetoinnissa on huomioitu henkilöstömäärän arvioitu väheneminen 2 henkilöllä sekä varaus sopimusratkaisun mukaiseen vuoden 2026 korotukseen.

Henkilöstökulujen kasvussa näkyy vuoden 2025 ja vuoden 2026 sopimuskorotukset. Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset on neuvoteltu ajalle 1.5.2025 – 29.2.2028.

Vuoden 2025 yleiskorotus oli 1.10.2025 lukien 2,5 %. Lisäksi 1.6.2025 lukien on jaettu kehittämisohjelmaerän korotukset, jotka ovat vaihdelleet sopimuksittain 0,25 % - 0,8 % välillä.

Vuoden 2026 yleiskorotukseksi on sovittu 2,27 % 1.8.2026 lukien. Lisäksi on sovittu paikallinen järjestelyerä 0,2 % ja kehittämisohjelmaerä 0,4 % 1.10.2026 lukien. Vuoden 2027 yleiskorotus 1.4.2027 lukien on 2 %, paikallinen järjestelyerä 0,4 % ja kehittämisohjelmaerä 0,4 %. 1.2.2028 lukien kehittämisohjelmaerä on 1 %.

Toimiala/palvelualue	TA2024, hlömäärä	TA2024, eurot	TA2025, hlömäärä	TA2025, eurot	TA2026, hlömäärä	TA2026, eurot	Muutos, hlö- määrä
Päätöksenteko	3	929 633	3	709 164	3	664 785	0
Konsernipalvelut ja hallinto	86	9 152 773	89	8 585 415	90	8 812 177	1
Elinvoima	35,5	3 152 300	41	3 052 545	40	3 229 122	-1
Henkilöstö	18,5	3 849 453	18	3 388 742	19	3 220 765	1
Talous	14	988 826	13	993 088	13	1 051 571	0
Hallinto	18	1 162 194	17	1 151 040	18	1 310 719	1
Sivistystoimi	1120	57 973 205	1105	59 247 828	1105	63 535 668	0
Hallinto ja kehittäminen	10	560 993	10	582 281	10	606 032	0
Varhaiskasvatuspalvelut	427	19 014 522	423	18 764 414	421	20 890 237	-2
Koulutus	594	34 515 025	588	36 195 919	589	37 887 461	1
Kulttuuri ja hyvinvointi	89	3 882 665	84	3 705 214	85	4 151 938	1
Tekniikka ja ympäristö	323,5	15 431 775	330,5	15 607 066	326,5	16 568 212	-4
Hallinto ja kehittäminen	7	429 356	11	611 994	11	635 857	0
Tekninen keskus	233	10 065 616	229	10 036 017	229	10 647 439	0
Tilakeskus	57	3 381 331	67	3 475 595	63	3 727 010	-4
Ympäristökeskus	26,5	1 555 472	23,5	1 483 460	23,5	1 557 906	0
Hyvinkään Vesi	38	2 291 581	37	2 461 276	38	2 389 888	1
Yhteensä	1570,5	85 778 967	1564,5	86 610 749	1562,5	91 970 730	-2

Sitovuus ja täytäntöönpano-ohjeet

Yleistä

Talousarvio sisältää kaupungin strategian ja siitä johdetut toimialoitteiset valtuuston hyväksymät sitovat tavoitteet sekä euromääräiset resurssit eri toimialoille.

Kuntalain 110 § säätelee talousarvion käsittelyä, hyväksymistä, velvoittavuutta, sisältöä ja rakennetta sekä talousarvion periaatteita.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio sitoo kunnan toimielimiä ja henkilöstöä ja on samalla näiden valvonnan väline. Talousarvion muutoksista päättää valtuusto.

Kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kuntarakennelaissa tarkoitettua uuden kunnan alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa kuntajaon muutoksen voimaantulosta. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Alijäämän kattamisvelvoite koskee myös kuntayhtymiä.

Talousarvion tuloslaskelmaosa ja rahoitusosa toimivat kunnan kokonaistalouden ohjausvälineinä. Tuloslaskelmassa esitetään kokonaistalous jaettuna varsinaisen toiminnan menoihin ja tuloihin, verotuloihin, valtionosuuksiin, rahoituseriin ja suunnitelman mukaisiin poistoihin. Toiminnan menokehitys tulee sopeuttaa keskeisten tuloerien kehitykseen. Rahoitusosassa osoitetaan, miten kunnan menot varsinaisen toiminnan ja investointien osalta rahoitetaan.

Talousarvion käyttötalousosa ja investointiosa toimivat toiminnan ohjauksen välineinä.

Talousarvion 2026 sitovuudet

Talousarvion valtuustoon nähden sitovat tavoitteet on esitetty talousarviokirjan yleisperusteluosassa. Valtuuston hyväksymä sitova tavoite sitoo myös toimielimiä ja henkilöstöä samoin kuin määräraha. Toimiala voi lisäksi asettaa itselleen muitakin tavoitteita. Liitteenä on lautakuntien hyväksymät lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2026. Palvelualuekohtaisesti on talousarviossa lisäksi määrärahojen muutoksiin liittyvää perustelutekstiä ja suoritetietoa, jotka ovat luonteeltaan informatiivisia.

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa noudatetaan. Tavoitteisto tulee pitää ajan tasalla myös määrärahojen ja tuloarvioiden mahdollisesti muuttuessa.

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha on valtuuston toimielimelle/palvelualueelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Tuloarvio on valtuuston toimielimelle/palvelualueelle asettama tulotavoite. Näiden erotus on toimintakate (nettomeno tai -tulo).

Käyttötalousosan määrärahojen ja tuloarvioiden yleissitovuutena kaupunginvaltuustoon nähden on palvelualueen toimintakate eli määrärahan ja tuloarvion erotus. Määrärahaan ja tuloarvioon sisältyvät ns. sisäisen laskutuksen kautta kirjattavat sisäiset ostot ostajapuolelle ja myynnit myyvälle puolelle. Määrärahan ulkopuolella ovat suunnitelman mukaiset poistot ja vyörytyserät.

Tekniikan ja ympäristön toimialan sisällä on kaksi kohderahoitusta yksikköä, Ateria- ja puhtauspalvelut sekä Tilakeskus. Ateria- ja puhtauspalveluiden sitovuustasona on ulkoinen toimintakate. Tilakeskuksen sitovuutena on sekä ulkoinen toimintakate että tulos. Tulokseen sisältyvät suunnitelmapoistot. Näiden yksikköjen osalta on talousarviokirjassa erikseen esitetty yhdistetty tuloslaskelma erotettuna budjettirahoitteisista yksiköistä.

Tuloslaskelmaosassa sitovia eriä kaupunginvaltuustoon nähden ovat verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuottojen ja -kulujen netto.

Investointiosan sitovuutena on investointimenojen ja -tulojen välinen erotus investointityypeittäin.

Investointiosassa käsitellään vain poistonalaiset eli aktivoitavat hankintamenot. Aktivoinnin raja on 10 000 euroa sekä rakennuksissa ja rakennelmissa 30 000 euroa, jota suuremmat käyttöomaisuushankinnat, ensikertainen kalustaminen ja osakkeiden ja osuuksien hankinta, käsitellään investointiosassa. Käyttöomaisuuskirjanpidosta on ohjeistettu tarkemmin kaupunginjohtajan antamassa Talousohjeessa.

Rakennusten osalta sitovuus on hankekohtainen. **Muut rakennukset** -ryhmä tulkitaan tässä yhdeksi hankkeeksi. Teknisellä lautakunnalla on oikeus tehdä määrärahasiirtoja hankkeiden välillä edellytyksellä, että hankkeen laajuus ei oleellisesti muutu (enintään 10 % kustannusarviosta). Muut rakennukset -ryhmässä Teknisellä lautakunnalla on lupa sitoa talousarviovuotta edeltävänä vuonna seuraavan vuoden määrärahasta enintään 500 000 euroa peruskorjausinvestointihankkeiden kilpailutusta varten.

Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden liikunta- ja ulkoilualueiden kokonaismääräraha sitoo kulttuuri- ja hyvinvointilautakuntaa ja muun julkisen käyttöomaisuuden kokonaismääräraha teknistä lautakuntaa. Talonrakennushankkeiden ja kunnallistekniikan osalta tilakeskuksella ja teknisellä keskuksella on lupa sitoa talousarviovuotta edeltävänä

vuonna seuraavan vuoden määrärahasta 30 % talonrakennushankkeiden tai kunnallisteknisten töiden kilpailutusta varten, mikäli hankkeista ja käyttösuunnitelmista on tehty hallintosäännön edellyttämät päätökset.

Elinkeino- ja asuntopoliittisten tonttien myynnin sekä niiden kunnallistekniikan ja vesihuollon rakentamisesta on erilliset määräraha- ja tulovaraukset, joiden käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Koneiden ja kaluston määräraha sekä maaperä- ja vesivahinkojen määräraha on sitova yhdessä ko. toimialan käyttötalouden toimintakatteen kanssa. Kalustojen ja koneiden hankinnan suunnitteluvaiheessa ei ole välttämättä vielä tiedossa, täyttyykö aktivoinnin raja vai ei. Määrärahasiirtovaltuus investointi- ja käyttötalousosan kesken on tältä osin ao. lautakunnalla ja se tulee tehdä heti tarpeen ilmettyä talousarviovuoden aikana toteutuneiden kulujen mukaan. Päätös toimitetaan tiedoksi talouspalveluille. Rakennusten ensikertaisen kalustamisen määräraha on kuitenkin kaupunginvaltuustoon nähden sitova.

Aineettomassa omaisuudessa ja sijoituksissa nimettyjen kohteiden määrarahat ovat kaupunginvaltuustoon nähden sitovia. Mahdollisen varauksen käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Rahoituslaskelmaosassa valtuustoon nähden sitovia erä ovat antolainauksen muutokset, joka muodostuu antolainasaamisten lisäysten ja vähennysten erotuksesta sekä lainakannan muutokset, joka muodostuu lainojen lisäysten ja vähennysten erotuksesta.

Kaupungin tuloslaskelma ja rahoituslaskelma ovat sitovia ilman liikelaitosta. Liikelaitoksen laskelmat esitetään erillisinä. Laskelmat sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset erät.

Hyvinkään Veden sidotun oman pääoman korko kaupungille on 5,8 %.

Hyvinkään kaupunki ei myönnä sosiaalisia luottoja. Laki sosiaalisesta luototuksesta osoittaa tehtävän hyvinvointialueelle.

Lainanottoa koskevat rajoitukset

Voimassa olevan hallintosäännön II osan 6:n luvun 2 §:ssä määritellään kaupunginhallituksen päätösvalta. Kaupunginhallitus päättää kaupunginvaltuuston hyväksymissä rajoissa talousarviolainojen ottamisesta, lainojen takaisinmaksusta ja lainaehdojen muuttamisesta.

Taloudellisen tilanteen sen salliessa talousarvioon merkitty pitkäaikaisten lainojen muutos voidaan alittaa tai korvata markkinatilanteesta riippuen lyhytaikaisella luotolla. Ole-massa olevia pitkäaikaisia luottoja voidaan vaihtaa lainaehdoiltaan edullisempiin ylittäen rahoituslaskelmaan merkitty pitkäaikaisten lainojen lyhennysten ja lisäysten määrä.

Hallintosäännön 8 luvun 3 § mukaan talousjohtaja päättää tilapäisluoton ottamisesta rahalaitoksista tai tytäryhtiön maksuvalmiuden niin salliessa tytäryhtiöltä kaupungin

maksuvalmiuden turvaamiseksi kaupunginvaltuuston vuosittain talousarvion yhteydessä vahvistaman enimmäismäärän puitteissa ja kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Lyhytaikaista luottoa saa olla enimmillään 90 000 000 euroa, joka voi olla kuntatodistuksia, shekkilimiittia tai muuta lyhytaikaista luottoa. Enimmäisrajaan eivät sisälly konsernin sisällä välitetyt luotot eivätkä pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä vastaan lyhytaikaisiin luottoihin kirjatut osuudet, joiden määrää ei ole rajoitettu.

Käyttösuunnitelmat

Talousarviokirjassa tavoitteet, määrarahat, tuloarviot ja toimintakatteet on esitetty sitovina palvelualueetasolla. Lisäksi käyttösuunnitelmassa toimintamäärärahat on esitetty palveluysiköittäin lisäinformaationa.

Lautakunnat ja kaupunginhallitus päättävät talousarvion käyttösuunnitelmasta sekä investointien käyttösuunnitelmasta palveluysiköitasolla. Tässä yhteydessä toimitelimit myös hyväksyvät sitovista tavoitteista johdetut alemman tason tavoitteet eri palvelualueiden noudatettaviksi.

Palveluysikköä alemman tason tavoitteet ja käyttösuunnitelmat hyväksyy viranhaltija toimielimen hyväksymien valtuuksien mukaisesti.

Käyttösuunnitelman palvelualuekohtaisen toimintakatteen tulee vastata eurolleen valtuuston hyväksymää toimintakattetta.

Tilivelvollisten määrittely

Tarkastuslautakunta on alun alkaen määritellyt tilivelvolliset viranhaltijat. Tilivelvollisten luetteloa on tarkistettu organisaatiomuutoksia vastaavasti. Tilivelvolliset määritellään kunkin vuoden talousarvion yhteydessä. Kuntalain tulokintateoksen (Harjula-Prättälä 2023) mukaan tilivelvollisten luettelon hyväksyminen kuuluu valtuustolle.

Tilivelvollisten määrittelyminen liittyy sisäisen valvonnan ketjun varmistamiseen. Tilivelvolliset on määriteltävä mm. siksi, että valtuuston vastuuvapauslausunto tilinpäätöksestä kohdistuu tilivelvollisiin. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että tilivelvollisen toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi. Näin ollen tilivelvolliseen voidaan kohdistaa tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja tilivelvolliselle voidaan myöntää vastuuvapaus.

Kuntalain 125 §:n mukaisesti *tilivelvollinen on kunnan toimielimen jäsen ja kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnan johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavissa vastuullisessa tehtävässä*. Valtuutetut eivät ole tilivelvollisia, mutta kunnan muiden toimielinten jäsenet ovat.

Tilivelvollisuus ei tuo esimerkiksi viranhaltijalle mitään sel-laista vastuuta, joka ei kuuluisi hänelle hänen asemansa perusteella muutoinkin - esihenkilönä, laskujen hyväksyjänä tai määrärahojen käytöstä päättävänä viranhaltijana. Vaikka päätöksentekovaltaa delegoidaan organisaation

alemille tasoille, tilivelvolliset viranhaltijat eivät vapaudu alaistensa toimintaa koskevasta valvontavastuusta. Valvontavastuu koskee sekä toimintaa että taloutta.

Vuoden 2026 talousarvion osalta tilivelvolliset viranhaltijat määritellään seuraavasti:

Toimielin/Palvelualue	Tilivelvollinen viranhaltija
Tarkastuslautakunta	tarkastussihteeri
Keskusvaalilautakunta	hallintojohtaja
Kaupunginhallitus	kaupunginjohtaja
Hallinto	hallintojohtaja
Talous	talousjohtaja
Henkilöstö	henkilöstöjohtaja
Elinvoima	kaupunkikehitysjohtaja
Opetuslautakunta	sivistystoimenjohtaja
Sivistystoimen hallinto ja kehittäminen	sivistystoimenjohtaja
Koulutus	koulutusjohtaja
Varhaiskasvatuspalvelut	varhaiskasvatuksen johtaja
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta	kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
Tekninen lautakunta	tekniikan ja ympäristön toimialajohtaja
Toimialan hallinto ja kehittäminen	tekniikan ja ympäristön toimialajohtaja
Tekninen keskus	tekniinen johtaja
Tilakeskus	kiinteistöjohtaja
Ympäristölautakunta	ympäristötoimenjohtaja
Ympäristökeskus	ympäristötoimenjohtaja
Hyvinkään veden johtokunta	vesihuoltojohtaja
Investointiosa	
Maa- ja vesialueet (kaupunginhallitus)	kaupunginjohtaja
Rakennukset (tekniinen lautakunta)	kiinteistöjohtaja
Kiinteät rakenteet ja laitteet	kaupunginjohtaja
Kunnallistekniikka	tekniinen johtaja
Urheilu- ja ulkoilualueet	kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
Koneet ja kalusto	
Kaupunginhallitus	kaupunginjohtaja
Opetustoimi	sivistystoimenjohtaja
Kulttuuri ja hyvinvointi	kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
Tekniikka ja ympäristö	tekniikan ja ympäristön toimialajohtaja
Aineettomat hyödykkeet (kaupunginhallitus)	kaupunginjohtaja
Sijoitukset (kaupunginhallitus)	kaupunginjohtaja
Vesihuolto	vesihuoltojohtaja
Rahoitusosa	talousjohtaja

Talousarviomuutokset

Sitoviin eriin talousarviovuoden aikana tulevista muutoksista päättää kaupunginvaltuusto. Muutokset voivat koskea määrärahaa, tuloarviota tai tavoitteita. Muutosta haetaan pääsääntöisesti osavuositarkastusten yhteydessä (poikkeukset pääsäännöstä talousjohtajan harkinnan mukaan) muutostarpeen tultua tietoon tai vuoden lopulla niin, että se voidaan käsitellä joulukuun kaupunginvaltuustossa. Toimielimen, jossa on useita palvelualueita, tulee etsiä ensin mahdollisuudet kattaa ylitystarve toimialan sisällä määrärahasiirtoina. Seuraavalle vuodelle jäävät määrärahaylitykset käsitellään ylityksinä ja niille haetaan ylitysoikeus, jonka yhteydessä niistä annetaan selvitykset kaupunginvaltuustolle. Ylitysoikeuskäsittelyyn lähdetään vain, mikäli ylitys on sitovaan määrärahaan nähden niin huomattava, että se on syytä käsitellä erikseen ennen tilinpäätöksen hyväksymistä.

Määrärahasiirroista sitovien palvelualueiden välillä päättää valtuusto, lukuun ottamatta Päätöksenteon tai Konsernipalvelut ja -hallinto toimialan määrärahojen siirtoa kaupungin toimialojen välillä, josta päättää kaupunginhallitus. Esityksissä määräraha/tuloarvosiiroista tulee riittävän selkeästi mainita palvelualueet ja palveluyksikkö, josta siirretään ja minne siirretään. Kaupunginvaltuuston tai -hallituksen päätöksen jälkeen tulee lisäksi toimittaa Talouspalvelut -yksikköön yksityiskohtainen, meno/tulotilikohdainen erittely siirrettävästä summasta muutoksen kirjaamista varten. Määrärahasiirtoja ei enää tilikauden jälkeen voi tehdä.

Mikäli palveluyksikkö- tai tätä alemmalla tasolla halutaan tehdä määrärahasiirtoja talousarviossa talousarviovuoden aikana, näistä päättää käyttösuunnitelman hyväksynyt toimielin/viranhaltija. Siirtojen kirjaamista varten talousarvioon tulee päätös sekä yksityiskohtainen meno/tulotilikohdainen erittely toimittaa talouspalveluiden Talouspalvelut -yksikköön.

Taloutta koskevat säännöt ja ohjeet

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt hallintosäännön 10.12.2018 ja on päivittänyt tätä edellisen kerran 10.11.2025. Hyväksytyssä hallintosäännössä on myös kunnan taloudenhoitoa säätelevä osa III. Tämän säännön lisäksi toimintaohjeina on toimielimen tai viranhaltijan päätöksin hyväksytty noudatettavaksi talousohje (2023), varainhankinnan sekä takaus- ja antolainauttoiminnan periaatteet (2022), sisäisen valvonnan toimintaohje (2003), urakoiden, maa-aineslupien yms. vakuudet – toimintaohje (2010), sopimushallinnan periaatteet (2024), sopimusohje (2025), hankinta- ja sopimusohje (2017), omistajapolitiittiset linjaukset (2025), hyvä hallinto- ja johtamistapa kaupunkikonsernissa (2021) ja konserniohje (2021).

Kaupungin hallintosäännössä on yleiset ohjeet talousarvion yleisestä täytäntöönpanosta, laskujen ja maksuasiakirjojen hyväksymisestä, talousarvion muutoksista, poistosuunnitelman hyväksymisestä, rahatoimen hoitamisesta, maksujen määräämisestä sekä riskienhallinnasta.

Arvonlisävero

Talousarvion laadintahetkellä on voimassa Verohallinnon ”Kuntien ja hyvinvointialueiden arvonlisäverotusohje” VH/5527/00.01.00/2022.

Arvonlisäveron verokannat ovat 25,5 %, 14 % ja 10 %. Lisäksi kunta saa laskennallisen 5 %:n palautuksen varhaiskasvatuslaissa tarkoitettuun päivähoitoon kohdistuvista arvonlisäverottomista hankinnoista. Kunnalla on myös oikeus saada laskennallinen palautus verottoman varhaiskasvatuspalvelun harjoittajalle tätä toimintaa varten antamastaan tuesta tai avustuksesta

Kunnan toiminnat jakautuvat verolliseen ja verottomaan toimintaan. Merkittävä osa kuuluu verottomiin palveluihin. Arvonlisävero saadaan palautuksena verottomassa toiminnassa ja verollisessa toiminnassa arvonlisävero saadaan vähentää. Verollisen toiminnan myyntihintaan tulee lisätä verokannan mukainen arvonlisävero, joka tilitetään valtiolle.

Toimialojen määrärahat ja tuloarviot ovat talousarviossa ilman arvonlisäveroa.

Poikkeuksena verottomuuteen on henkilökunnan lahjat ja edustusmenojen käsittely. Edustusmenoihin ja lahjoihin sisältyvä arvonlisävero ei ole palautus- eikä vähennyskelpoinen, vaan meno käsitellään bruttoperusteisesti.

Edustusmenot

Edustaminen kohdistuu yleensä tiettyyn ennalta määrättyyn tahoon, tiettyyn asiakkaaseen, joihinkin henkilöpiireihin tai yritykseen ja kunnan ulkopuoliseen tahoon. Edustusmenoja eivät ole työtehtäviin liittyvät kokous- ja neuvottelumenot ja koulutustilaisuudet eikä henkilöstölle kohdennetut merkkipäivä- tai esimerkiksi pikkujoulutilaisuuksien menot.

Tarjoilu-, edustus- ja suhdetoimintalaskujen varmentaminen:

Tarjoilu ym. laskut tulee varmentaa siten, että verottaja tai muu viranomais voi niistä selkeästi todeta, onko kyseessä edustusmeno vai työtoimintaan liittyvä kulu. Tositteessa tulee näkyä tilaisuuden nimi ja tarkoitus sekä tilaisuudessa läsnäolleet henkilöt joko nimeltä tai ryhmän nimenä. Laskun hyväksyjän/asiatarkastajan tulee merkitä tositteeseen, onko kyseessä edustus/toykokous.

Valtionosuuksien ja -avustusten hakeminen

Rahoitusosan valtionosuudet jaetaan peruspalvelujen valtionosuuteen ja opetus- ja kulttuuritoimen muuhun valtionosuuteen. Ne ovat yleiskatteisia tuloja varsinaisen toiminnan menojen kattamiseen.

Valtionosuuden tarkastaminen ja oikaisuvaatimuksen tekeminen yleiskatteisista valtionosuuksista kuuluu kaupunginhallitukselle.

Erilliset valtionavustukset toimialoilla erilaisiin hankkeisiin ja projekteihin kirjataan ko. toimialan tuloksi, jolloin tuloja voidaan käyttää toimintamenojen katteeksi.

Investointien perustamiskustannusten valtionavustusten hakemisesta ja selvityksistä vastaa se toimiala, jonka alaisesta hankkeesta on kysymys. Valtionavustus kirjataan ko. hankkeen rahoitusosuudeksi jaksotettuna investoinnin toteutumisen mukaan. Tilakeskus valvoo rakennushankkeiden valtionlainojen ja -avustusten hakemista.

Sisäinen laskutus – kustannusten kohdentaminen

Sisäisen laskutuksen tavoitteena on kustannusten kohdentaminen aiheuttamisperiaatteen mukaan. Laskutuksen kohteena oleva palvelutoiminta tulee olla säännöllistä ja toistuvaa. **Yksittäisiä palvelutapahtumia kaupungin eri yksiköiden välillä ei laskuteta.**

Sisäisen palvelutoiminnan laskutushinnan määräytyminen on ohjeistettu kaupunginjohtajan päättämän Talousohjeen kappaleessa 6.

Tekninen lautakunta tekee esityksen sisäisistä vuokrista kaupunginhallitukselle, joka vahvistaa myös sisäisten vuokrien laskentaperiaatteet.

Toiminta markkinoilla (Kuntalaki, 15 luku)

Kaupungin yksiköt eivät lähtökohtaisesti harjoita taloudellista toimintaa kilpailluilla markkinoilla. Oman tuotannon palvelujen ja tuotteiden myynti kaupungin ulkopuolisille markkinoille on mahdollista vain lainsäädännön määrittelemissä tilanteissa. Mikäli myynti kaupungin ulkopuolelle on lain mukaan mahdollista, on hinnoittelu tehtävä markkina-perusteisesti ja on varmistettava toiminnan ja taloushallinnon läpinäkyvyys.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto on linjannut markkinaperusteista hinnoittelua, ks [Suuntaviivat markkinaperusteisesta hinnoittelusta – käytännön arviointiperiaatteet – Kilpailu- ja kuluttajavirasto \(kkv.fi\)](#)

Hinnoittelussa palvelujen myynti markkinoille tulee huomioida seuraavat, osittain toisiaan täydentävät asiat:

- Toimintaan ei kanavoida julkisesta asemasta tai omistuksesta johtuvia perusteettomia etuja.
- Markkinoille myytävien palvelujen hintojen tulee kattaa kaikki niiden tuotannon aiheuttamat kustannukset:
 - toimintaan kohdistetaan aiheuttamisperiaatteen mukaan kaikki sen aiheuttamat kustannukset, myös hallinnon vyörytykset
 - markkinoille suuntautuva toiminta ei saa olla tappiollista ja tämä pitää voida todentaa sekä suunnittelu- että seuranta-vaiheessa
 - tuotannon aiheuttamien kustannusten lisäksi ulkoisten palvelujen hintaan lasketaan sisälle 6,0 % lisä, joka heijastelee kohtuullista tavoitetuottoa
- Myytäessä oikein hinnoiteltuja palveluita markkinoille on huomioitava kilpailulain mukainen kirjanpidon eriyttämisvelvoite (ks KKV:n ohje edellä).

Hankkeet, joihin saadaan ulkopuolista rahoitusta

Toimialojen tulee pitää rekisteriä projekteista, joihin saadaan ulkopuolista rahoitusta ja tallentaa rekisteri yhteiseen hakemistoon. Projekteista tulee merkitä seuraavat tiedot:

- Toimiala
- Projektin nimi
- Projektin vastuuhenkilö
 - Projektin toteutusaika
 - Projektin kustannusarvio, rahoitus ja niitä koskevat päätökset
 - Maksatuspäätökset/tilitysaikataulu
 - Projektin raportointitapa
 - Projektin yhteystiedot

Projektien käynnistämiseen, ohjaukseen ja kustannusseurantaan on laadittu erillinen talouspalveluiden toiminta-ohje (ohje nro 5, päivitys 2011).

Talousarvion seuranta ja raportointi

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvion ja tunnuslukujen seuranta tulee olla jatkuvaa ja se on osa toiminnan ja talouden ohjausta johtamisessa.

Lautakuntien ja kaupunkikonserniin kuuluvien merkittävien tytäryhtiöiden tulee raportoida toiminnastaan ja talouden kehittymisestä puolivuositain kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle. Näissä katsauksissa informoidaan toimialan olennaisista tapahtumista sekä selvitetään tavoitteiden, tunnuslukujen ja talousarvion toteutumista. Merkittävistä poikkeamista tulee erikseen tehdä selkoa ja raportoida niistä korjaustoimenpiteistä, joihin ryhdytään talousarviossa pysymiseksi ja erityisesti selvittää ylityshänet kohteena olevat toiminnot, ylitysten syyt ja mahdollisuudet päästä talousarvioon tai vähentää ylityksen määrää.

Sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan säännöllisesti

Taloudesta raportoidaan kaupunginvaltuustolle neljännesvuositain. Tammi-maaliskuun ja tammi-syyskuun raportit ovat kuukausiraportin kaltaisia kevyempiä raportteja ja kattavampi osavuositarkastus laaditaan ajalta 1.1 - 30.6. Viimeinen osavuositarkastus on yhtä kuin toimintakertomus koko vuoden toiminnasta. Osavuositarkastuksen lisäksi talouspalvelut raportoi kaupunginhallitukselle myös välikuukausina talouden toteutumisesta ja olennaisista tapahtumista siinä määrin kuin raportointi on tarkoituksenmukaista.

Valtuustotason sitovat tavoitteet

Talousarvion sitovat toiminnalliset tavoitteet

Talousarvio käsittää talouden ja toiminnan tavoitteet. Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteuttavat Hyvinkään Pelikirjaa eli kaupunkistrategiaa. Pelikirjan toteuttamiseksi toiminnalliset talousarviotavoitteet jaotellaan kärkihanke-tavoitteisiin, tukipilaritavoitteisiin ja tavoitteisiin, jotka liittyvät kehittyviin palveluihin ja rakenneuudistusten hallintaan.

Strategiatyö on pitkäjänteistä ja sen vaikutukset nähdään vuosien ja vuosikymmenten aikana. Strategiatyön vaikutavuutta mitataan strategisten kärkien mukaan jaotelluilla mittareilla. Strategiakaudella 2023–2027 strategiatyön vaikuttavuutta seurataan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä seuraavilla mittareilla.

Minä, me ja Hyvinkää -kärki

- Koettu yksinäisyys
- Peruskoulun päättötodistuksen saaneet
- Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat

Houkutteleva Hyvinkää -kärki

- Kuntien välinen nettomuutto
- Valmistuneet asunnot
- Turvallista asua ja elää (Muuttohalukkuus -tutkimus)
- Hyvinkään tunnettuus
- CO₂ -päästöt
- Välitön matkailutulo, €
- Matkailun välittömät työllisyysvaikutukset, htv

Yhteisapelillä yritysten kanssa -kärki

- Yrityskanta
- Yrittäjämyyntyisyys (Kuntien imago -tutkimus)
- Työpaikkaomavaraisuusaste
- Työpaikat
- Työikäisten (25–64 v.) määrä
- Työttömyysaste
- Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä
- Yli vuoden työttömänä olleiden määrä
- Hyvinkäällä asuvien toisen ja korkea-asteen opiskelijoiden määrä
- Keskustan elinvoimaluku
- Kaupungin yhteisöverotuotto
- Kaupunkilaisten yhteenlasketun palkkatulon summa

Laadukkaasti hoidetut lakisääteiset palvelut

- HYTE-kerroin, € / asukas
- HYTE-kerroin, kokonaispisteet 0–100
- TEAviisari, kokonaispisteet
- TEAviisari, kuntajohto
- TEAviisari, perusopetus
- TEAviisari, lukiokoulutus
- TEAviisari, liikunta
- TEAviisari, kulttuuri

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026

Kärkihanketavoitteet

Meidän Hyvinkää

Ei kaupunginvaltuustoon nähden sitovia tavoitteita vuodelle 2026.

Monimuotoinen asuminen ja elinvoimaiset kylät

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on kaupunkikehitysjohtaja.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Tarjoamme monipuolisia asumisen mahdollisuuksia nykyisille ja tuleville asukkaillemme.	Kaupungin asuntopolitiikkaa ohjaavat asumisen linjaukset pidetään ajan tasalla.	Asumisen linjaukset on laadittu ja hyväksytty.	Kaupunkikehitysjohtaja
Markkinoimme Hyvinkään monipuolisia asumisen mahdollisuuksia.	Tavoitamme potentiaalisia uusia asukkaita aktiivisella ja monikanavaisella kampanjoinnilla.	Toteutamme Hyvinkään brändiä vahvistavaa kampanjointia uudistetun viestintäkonseptin mukaisesti.	Viestintäpäällikkö

Aktiivinen elämyskaupunki

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Olemme houkutteleva ja aktiivinen elämyskaupunki	Hyvinkää Areenan toiminnan käynnistämisen valmistelu	Talouden ja toiminnan suunnittelu on valmiina vuotta 2027 varten.	Sivistystoimenjohtaja

Laadukas koulutuspolku

Kärkihankkeen vastuhenkilö on koulutusjohtaja.

Päämäärä	Vuositasoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuhenkilö
Laadukas varhaiskasvatus	Kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö	Kelpoisia varhaiskasvatuksen opettajia vähintään 80 %.	Varhaiskasvatusjohtaja
Laadukas perusopetus	Opetusryhmien tavoiteryhmäkoot	Perusopetuksessa keskimääräinen ryhmäkokoo 1–2 lk. 20 oppilasta ja 3–9 lk. 22 oppilasta. Kyläkouluja ja erityisluokkia ei huomioida keskiarvossa.	Koulutusjohtaja
Laadukas lukio-opetus	Vetovoimainen lukio-opetus.	Ensisijaisten hakijoiden määrä	Koulutusjohtaja

Kehittyvä kaupunkikeskusta

Kärkihankkeen vastuhenkilö on kaavoituspäällikkö.

Päämäärä	Vuositasoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuhenkilö
Luomme edellytykset elävälle ja viihtyisälle kaupunkiympäristölle, monipuoliselle työpaikka- ja asu-mistarjonnalle ja houkuttelevien investointikohteiden syntymiselle suunnitelmallisella, jatkuvalla kehittämisellä.	Keskustan kehittämissuunnitelman viite-suunnitelmassa priorisoidun aseman koulun alueen asemakaavoitus.	Kumppanuuskaavoitus etenee valmisteluvaiheeseen (luonnos) vuonna 2025 järjestetyn suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailun tulosten pohjalta.	Kaavoituspäällikkö

Business Hyvinkää

Ei kaupunginvaltuustoon nähden sitovia tavoitteita vuodelle 2026.

Tukipilaritavoitteet

Ei kaupunginvaltuustoon nähden sitovia tukipilaritavoitteita vuodelle 2026.

Kehittyvät peruspalvelut ja rakennemuutosten hallinta

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Kaupungin toimintaa ja kehittämistä ohjaa ajantasainen kaupunkistrategia	Hyvinkään kaupungin Pelikirja strategiakaudelle 2027-2030 on valmisteltu siten, että sen toteuttaminen voidaan aloittaa vuonna 2027 ja se toimii vuoden 2027 talousarviovalmistelua ohjaavana asiakirjana.	Pelikirja on hyväksytty kaupunginvaltuustossa huhtikuun loppuun mennessä.	Strategiapäällikkö
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinkään kaupungin laajan hyvinvointisuunnitelman 2027-2030 valmistelu	Suunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa.	Sivistystoimenjohtaja

Käyttötalousosa

Kaupunginvaltuusto
Tarkastuslautakunta
Keskusvaalikunta
Kaupunginhallitus
Kaupunginjohto
Omaisuuksien luovutustulot ja -menot

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	631	0	0	0	0,0	0	0
Toimintakulut	-196 103	-217 274	-222 820	-222 820	2,6	-225 939	-230 006
Toimintakate	-195 472	-217 274	-222 820	-222 762	2,6	-225 939	-230 006

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-4	-5	-5	0

Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijä

Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Kaupunginvaltuusto käyttää kaupungin ylintä-päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä. Valtuustossa on 51 valtuutettua

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muutos%	TS2026	TS2027
Toimintatuotot	8 862	8 853	6 172	6 172	-100,0	6 172	6 283
Toimintakulut	-158 462	-156 472	-163 553	-163 230	-100,0	-163 533	-166 477
Toimintakate	-149 600	-147 619	-157 381	-157 058	-100,0	-157 361	-160 193

Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Tarkastuslautakunta tukee kaupunkistrategian toimeenpanoa sekä talousarvion mukaisten toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista omalla arviointitoiminnallaan ja antamallaan arviointikertomuksella.

Tarkastuslautakunnan tehtävät on määritelty Kuntalain 14 luvussa ja Hyvinkään kaupungin hallintosäännössä.

Tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuuston alainen lakisääteinen toimielin. Se valmistelee valtuustolle toimi-alaansa kuuluvat asiat. Lautakunta antaa vuosittain valtuustolle arviointikertomuksen, jossa se esittää arvionsa edellisen tilikauden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä siitä, onko kaupungin toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Lisäksi tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja yhteensovittamisesta.

Kaupunkistrategia ja talousarviossa asetetut tavoitteet ohjaavat tarkastuslautakunnan arviointitoiminnan kohdentumista ja painotuksia. Lautakunta laatii vuosittaisen työohjelman arviointityötään varten, joka pohjautuu valtuustokaudelle laadittuun arviointisuunnitelmaan.

Hyvinkään kaupungin tilintarkastajana toimiva tilintarkastusyhteisö huolehtii kaupungin hallinnon ja talouden lakisääteisestä tilintarkastuksesta. Tilivuotia 2025–2028 koskeva tilintarkastuspalvelujen hankinta kilpailutettiin alkuvuonna 2025 ja kaupunginvaltuusto päätti hankinnasta kokouksessaan 14.4.2025.

Tilintarkastajasta ja heidän tehtävistään säädetään kunta-laissa. Tilintarkastajan on tarkastettava, onko kaupungin hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti, antavatko kaupungin tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta sekä ovatko valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annetut tiedot oikeita. Lisäksi tilintarkastaja tarkastaa, onko kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Henkilöstösuunnitelma

Tarkastussihteerin virkaa hoitava henkilö jää eläkkeelle kevätkaudella 2026. Henkilöstökuluihin on varattu koko vuodelle 2026 palkkarahat nykyisen tarkastussihteerin palkkauksen mukaan, koska tulevan viranhaltijan palkan suuruudesta ei talousarviota laadittaessa ole tietoa.

Henkilöstömäärä	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Vakinaiset	1,0	1,0	1,0	0,0
Määräaikaiset	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	1,0	1,0	1,0	0,0

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-3	-3	-3	0

Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunta	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muutos%	TS2026	TS2027
Toimintatuotot	263 869	53 000	0	0	-100,0	0	0
Toimintakulut	-320 762	-188 946	0	0	-100,0	0	0
Toimintakate	-56 893	-135 946	0	0	-100,0	0	0

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-1	-3	0,0	3

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunta huolehtii vaalilain tarkoittamista kunnan keskusvaalilautakunnalle määrätyistä vaalien ja eri laeilla säädettyjen kansanäänestysten järjestelyihin liittyvistä tehtävistä.

Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Vuonna 2026 ei järjestetä valtiollisia vaaleja.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus	TP2024	TA2025	LTK2025	TA2026	Muutos%	TS2026	TS2027
Toimintatuotot	49	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-644 303	-2 126 560	-2 149 785	-2 149 610	1,1	-2 179 882	-2 219 120
Toimintakate	-644 254	-2 126 560	-2 149 785	-2 149 610	1,1	-2 179 882	-2 219 120

Toiminnan kuvaus

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta, omistajaohjauksesta ja viestinnästä sekä kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus jakaantuu kehittämisjaostoon ja henkilöstöjaostoon.

Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Kaupunginhallituksella on iso rooli niiden merkittävien päätösten päätöksentekoprosessissa.

Kaupunginhallituksen talousarvio sisältää 1 milj. euron varauksen erilaisiin kaupungista riippumattomiin syihin liittyviin ulkoisiin kustannuksiin.

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-14	-45	-46	0

Kaupungin johto

Kaupungin johto	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	6 743	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-667 679	-646 981	-661 594	-660 383	2	-670 856	-682 932
Toimintakate	-660 936	-646 981	-661 594	-660 383	2,3	-670 856	-682 932

Toiminnan kuvaus

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisuudessa kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Kaupunginjohtaja varmistaa strategisten linjausten toteuttamisen arjen toiminnassa. Toiminnan painopisteitä ovat vuonna 2026 myös elinvoiman vahvistaminen, työllisyyden edistäminen sekä organisaation kehittäminen. Kärkihanki-

rahoituksen kohdentaminen strategisesti tärkeisiin hankkeisiin tukee kaupungin strategiaa. Vuoden 2026 aikana valmistellaan myös investointihankkeita, jotka tukevat kaupungin pitkän aikavälin tavoitteita.

Merkittävät investoinnit

Ei merkittäviä investointeja.

Henkilöstösuunnitelma

Ei muutoksia henkilöstömäärissä.

Henkilöstömäärä	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Vakinaiset	2,0	2,0	2,0	0,0
Määräaikaiset	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	2,0	2,0	2,0	0,0

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-14	-14	-14	0

Omaisuuksien luovutustulot ja -menot

Omaisuuksien luovutustulot	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	1 946 875	2 000 000	2 000 000	2 000 000	0,0	2 500 000	3 500 000
Toimintakulut	-98 298	0	0	0			
Toimintakate	1 848 577	2 000 000	2 000 000	2 000 000	0,0	2 500 000	3 500 000

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Nettotulot euroa/asukas	39	43	42	0

Toiminnan kuvaus

Kaupungin maanomaisuuden myynnistä syntyvät luovutusvoitot, tai -tappiot kirjataan tämän palvelualueen tietoihin.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

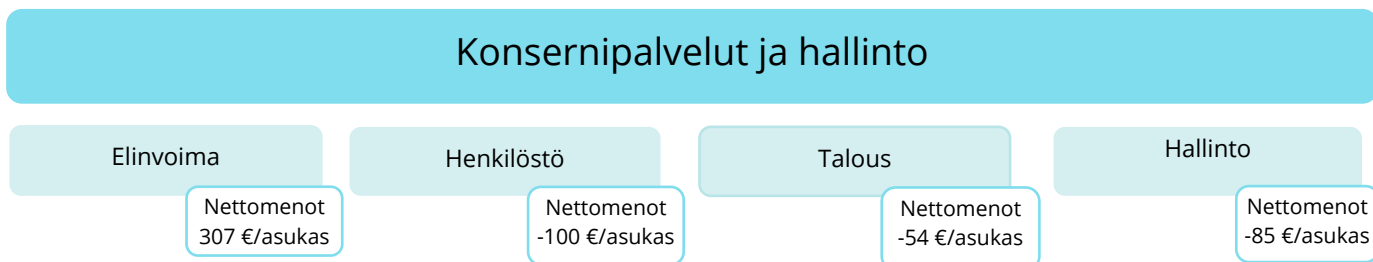
Maaomaisuuden myynnistä saatavien myyntivoittojen edellytys on onnistuminen maapolitiikassa ja kaupungin houkuttelevuuden säilymisessä. Pelikirjan kärkihankkeiden toteuttaminen palvelee myyntivoittotavoitteen toteuttamista. Kaupunki pyrkii aktiivisesti myymään sellaisia rakennuksia tai kiinteistöjä, joiden omistamiselle ei ole omistajapolitiikan mukaista perustetta.

Konsernipalvelut ja hallinto

Elinvoima
Henkilöstö
Talous
Hallinto

Konsernipalvelut ja hallinto

Toimialan kuvaus

Toimiala muodostuu Elinvoima-, Henkilöstö-, Talous- ja Hallinto -palvelualueista.

Elinvoima -palvelualueen tehtävät ovat omistajaohjaus ja elinkeinotoimi, kaavoitus, tonttipalvelut ja työllisyyspalvelut.

Henkilöstö -palvelualueen tehtävät ovat palvelussuhdeasiat, palkanlaskentapalvelut, johdon ja esimiestentutkipalvelut, osaamisen kehittäminen, työhyvinvointipalvelut ja työkykyjohtaminen sekä työsuojelu.

Talous -palvelualueen tehtävät ovat hankintapalvelut ja talouspalvelut.

Hallinto -palvelualue koostuu seuraavista tehtäväalueista: kaupunginkanslia, tietohallinto, viestintä, turvallisuus- ja valmiussuunnittelu.

Tuloslaskelma	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	4 744 342	3 573 411	3 796 359	3 766 359	5,40	3 812 508	3 872 673
Myyntituotot	1 159 383	809 461	1 021 359	1 021 359	26,18	1 035 658	1 054 300
Maksutuotot	228 606	248 000	230 000	200 000	-19,35	202 800	206 450
Tuet ja avustukset	1 084 416	482 850	470 000	470 000	-2,66	470 000	470 000
Muut toimintatuotot	2 271 937	2 033 100	2 075 000	2 075 000	2,06	2 104 050	2 141 923
Valmistus omaan käyttöön	136	0	0	0			
Toimintakulut	-20 232 099	-27 922 955	-29 890 488	-29 730 386	6,47	-30 146 611	-30 689 250
Henkilöstökulut	-8 630 040	-8 585 415	-8 842 280	-8 812 177	2,64	-8 935 547	-9 096 387
Palkat ja palkkiot	-5 096 827	-5 254 213	-5 605 774	-5 605 774	6,69	-5 684 255	-5 786 571
Henkilösivukulut	-3 533 214	-3 331 202	-3 236 506	-3 206 403	-3,75	-3 251 293	-3 309 816
Eläkekulut	-3 238 578	-3 160 457	-2 999 659	-2 999 659	-5,09	-3 041 654	-3 096 404
Muut henkilösivukulut	-294 636	-170 745	-236 847	-206 744	21,08	-209 638	-213 412
Palvelujen ostot	-6 030 871	-10 978 577	-12 139 304	-12 009 305	9,39	-12 177 435	-12 396 629
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-82 228	-51 850	-54 950	-54 950	5,98	-55 719	-56 722
Avustukset	-4 723 429	-7 096 098	-8 124 000	-8 124 000	14,49	-8 237 736	-8 386 015
Muut toimintakulut	-765 531	-1 211 015	-729 954	-729 954	-39,72	-740 173	-753 496
Toimintakate	-15 487 621	-24 349 544	-26 094 129	-25 964 027	6,63	-26 334 103	-26 816 577

Elinvoima

Elinvoima							
Kaupunkikehittäminen ja elinkeinotoimi		Kaavoitus		Tonttipalvelut		Työllisyyspalvelut	
Nettomenot -23 €/asukas		Nettomenot -16 €/asukas		Nettomenot 22 €/asukas		Nettomenot -297 €/asukas	
Elinvoima	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muutos%	TS2027	TS20278
Toimintatuotot	4 003 508	2 965 950	3 141 000	3 111 000	4,89	3 154 554	3 211 336
Valmistus omaan käyttöön	136	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-9 280 073	-16 536 170	-17 983 278	-17 838 961	7,88	-18 088 706	-18 414 303
Toimintakate	-5 276 429	-13 570 220	-14 842 278	-14 727 961	8,53	-14 934 152	-15 202 967

Toiminnan kuvaus

Palvelualueen tehtävänä on elinvoiman edistäminen sekä osaltaan omistajaohjaus ja sen kehittäminen. Elinvoiman edistämiseen kuuluvat elinkeinotoimi, työllisyyspalvelut, maaseutupalvelujen järjestäminen, maa- ja tonttipolitiikka, asuntopolitiikan valmistelu, kaavoitus ja kaupunkia koskevien yleisten kehittämishankkeiden valmistelu ja ohjaus.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Pelikirjan mukaisesti vetovoimainen elämyskaupunkimme houkuttelee uusia asukkaita, yrityksiä, työntekijöitä, opiskelijoita ja matkailijoita. Elinvoiman palvelualueella edistetään erityisesti pelikirjan kärkiä; Houkutteleva Hyvinkää sekä Yhteisapelillä yritysten kanssa. Pelikirjan kärkiä toteutetaan Pelikirjan mukaisten kärkihankkeiden kautta.

Monimuotoinen asuminen ja elinvoimaiset kylät kärkihanketta toteutamme laatimalla kaupungin asuntopolitiikkaa ohjaavat asumisen linjaukset. Lisäksi toteutamme Hyvinkään brändiä vahvistavaa kampanjointia uudistetun viestintäkonseptin mukaisesti.

Kehittyvä kaupunkikeskusta kärkihankkeessa jatkamme keskustan täydennysrakentamisen asemakaavoitusta. Työhön integroituu myös keskustan liikenneverkon ja -yhteyksien kehittäminen. Täydennysrakentamisen hankkeille hyväksytyn priorisoinnin mukaisesti edistämme mm. aseman koulun alueen asemakaavoitusta vuonna 2025 järjestetyn suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailun tulosten pohjalta. Lisäksi käynnistämme yhteistyön yksityisten maanomistajien kanssa korttelisuunnitelmien laatimiseksi keskustassa. Muilla alueilla valmistelemme erityisesti kaupungin eteläisten elinkeinoalueiden kaavoitusta.

Business Hyvinkään, eli kaupungin elinkeinotoimen nyky-
muotoinen toiminta käynnistyi vuoden 2025 alussa Yritys-
Voimala Oy:n toiminnan lakattua. Business Hyvinkään toi-

minta vakiintuu ja kehittyy. Yrittäjille suunnattuja tapahtumia ja infotilaisuuksia järjestetään, yrittäjille viestitään monikanavaisesti nettisivujen, uutiskirjeiden ja sosiaalisen median kautta. Yritysneuvonta-asiakkaat ovat löytäneet palvelujen äärelle. Yritysneuvonta ja muut yrityspalvelut kytkeytyvät myös Palvelutoritoimintaan laadukkaana asiakaspalvelun varmistamiseksi. Jatkamme aktiivista toimintaa paikallisesti ja alueellisesti eri elinkeinotoimijoiden verkostoissa. Hyvinkäästä markkinoidaan sijaintipaikkana uusille yrityksille, vapaiden yritystonttien osalta käydään aktiivisesti neuvotteluja niistä kiinnostuneiden kanssa. Merkittävä kokonaisuus on uuden eteläisen yritys-/elinkeinoalueen konkreettisen toteuttamisen käynnistyminen. Kaavoituksen käynnistytessä aloitetaan vaiheittain myös alueen markkinointitoimenpiteet. Elinkeino-ohjelma tulee hyväksyttäväksi vuoden 2026 alkupuolella, elinkeino-ohjelmaa valmistellaan pelikirjan kanssa samassa tahdissa.

Julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden (TE-palvelut) järjestämisvastuu siirtyi kunnille 1.1.2025, Keski-Uudenmaan kuntiin muodostui palvelutorien verkosto. Hyvinkään palvelutorin yhteistoiminnan kehittäminen on päässyt hyvään vauhtiin ja kehittäminen jatkuu, tavoitteena asiakkaiden nopeampi työelämään siirtyminen yksilöllisten polkujen kautta ja tiivistämällä yhteistyötä paikallisten työnantajien kanssa. Palveluiden saavutettavuutta tehostetaan viestinnän lisäämisellä ja madalletaan kynnystä palveluiden käyttöön esimerkiksi sähköisten palvelukanavien avulla. Paikallista ja alueellista työhönvalmennusta kehitetään yhdessä työllisyysalueen ja alueen kuntien kanssa.

Kotoutumistyössä toimeenpannaan alueelliseen kotoutumishjelmaan kirjattuja tavoitteita ja toimenpiteitä. Erityisenä painopisteenä on kaikille maahanmuuttaneille avoimen palveluneuvonnan kehittäminen uudessa palvelutoriympäristössä. Aikuisten maahanmuuttaneiden koulutustarjontaa kehitetään ja tarjotaan mahdollisuuksia osaamisen lisäämiselle vaikeassa työllisyysilanteessa. Pakolaisten määrä laskee ja asiakastyön painopiste tulee siirtymään

enemmän kaikille maahanmuuttaneille tarkoitettuun kevyeen palveluneuvontaan. Samalla valtiolta saatava laskennallisen korvauksen määrä laskee, jolloin palveluja mukautetaan vastaamaan muuttuvaan tilanteeseen.

Maankäytön toteuttamisohjelman mukaisesti kaupunki tarjoaa rakennettavaksi tontteja asuntorakentamiseen sekä työpaikkarakentamiseen. Asuntorakentamisen suhdannetilanne on pitkään jatkunut vaikeana. On arvioitu, että vuonna 2026 asuntorakentaminen lähtisi viriämään, mutta edelleen markkinatilanne vaikuttaa muun muassa uusien kohteiden käynnistyspäätöksiin ja sillä on negatiivisia vaikutuksia muun muassa tonttien luovutusmäärään, rakennuslupien määrään sekä pidemmällä ajanjaksolla myös asuntojen valmistusmäärään.

Merkittävät investoinnit

Palvelualueella ei ole merkittäviä investointeja vuonna 2026.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärässä ei ole tapahtumassa merkittäviä muutoksia. Eläköitymisiä on kuitenkin tulossa merkittävä määrä. Tämä aiheuttaa uusien henkilöiden rekrytoinnissa paineita ja erityisesti yksiköissä, joissa on esiintynyt osaan henkilöstön saatavuusongelmaa. Lisäksi kesätyöntekijät ja harjoittelijat on huomioitu määräaikaisen henkilöstömäärän luvuissa.

Henkilöstömäärä	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Vakinaiset	30,0	39,0	37,0	-2,0
Määräaikaiset	5,0	2,0	3,0	1,0
Yhteensä	35,0	41,0	40,0	-1,0

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-112	-289	-315	-26
Kaavoitus				
Hyv. asemakaavat, kpl	9	10	10	
Hyv. asemakaavat, ha	49	20	25	5
Tontit hyv. as. kaavat, kpl	43	50	40	-10
Tonttipalvelut				
Tonttien luovutus, kpl	26	20	15	-5

Henkilöstö

Henkilöstö							
Johto ja hallinto		Palkanlaskenta- palvelut		Henkilöstön kehittäminen ja rekrytointi		Työmarkkina-asiat	
Nettomenot -10 €/asukas		Nettomenot -20 €/asukas		Nettomenot -9 €/asukas		Nettomenot -4 €/asukas	
Henkilöstö	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	590 034	437 949	494 043	494 043	12,81	500 960	509 977
Toimintakulut	-5 395 702	-5 171 546	-5 193 511	-5 188 194	0,32	-5 260 829	-5 355 524
Toimintakate	-4 805 668	-4 733 597	-4 699 468	-4 694 151	-0,83	-4 759 869	-4 845 547

Toiminnan kuvaus

Palvelualueen tehtävänä on järjestää ja tuottaa toimialoille ja yksiköille sekä hallinnollisia peruspalveluja että strategisempia, johtoa, esihenkilöitä ja henkilöstöä tukevia ja ohjaavia palveluita koko palvelussuhteen elinkaaren ajan. Toiminta-ajatus on henkilöstökokemuksen kehittäminen ja johtamisen ja esihenkilötyön tukeminen.

Palvelualue valmistelee henkilöstöpoliittiset linjaukset sekä henkilöstön kehittämisen ja yhtenäisen henkilöstöhallinnollisen toimintakulttuurin suuntaviivat kaupunginhallitukselle ja vastaa näiden täytäntöönpanosta.

Palvelualueen tarjoamat hallinnolliset peruspalvelut ovat palkkapalvelut, palvelussuhdepalvelut ja koko henkilöstön osaamisen kehittämisen palvelut. Peruspalveluja ovat lisäksi työterveyshuoltopalvelujen järjestäminen sekä työsuojelun, työturvallisuuden ja työhyvinvoinnin tukeminen.

Henkilöstöpalvelut edistää toiminnallaan yhtenäistä henkilöstöhallinnollista toimintakulttuuria ja henkilöstöjohtamista. Palvelualue vastaa kaupunkitasoisten HR-prosessien, toimintamallien ja ohjeiden kehittämisestä ja toimeenpanosta. Näiden lisäksi henkilöstöpalvelut tukee esihenkilöiden osaamista järjestämällä koulutuksia ja valmennuksia, jotka vahvistavat yhteisiä toimintatapoja ja johtamiskäytäntöjä. Yhtenäisyyttä rakennetaan myös tarjoamalla esihenkilöille johdonmukaista tukea ja neuvontaa kaikissa henkilöstöasioissa, varmistamalla käytäntöjen yhdenmukainen soveltaminen eri toimialoilla sekä kehittämällä digitaalisia työkaluja ja järjestelmiä tukemaan johtamista ja henkilöstötyötä.

Palvelualue huolehtii lakisääteisistä työnantajavelvoitteista ja raportoinneista. Lisäksi palvelualue kehittää palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmiä yhteistyössä linjajohdon ja henkilöstön edustajien kanssa.

Henkilöstöpalvelut edistää ja koordinoi henkilöstön osallisuuden ja yhteistoiminnan sekä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumista kaupungilla.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Palvelualue keskittyy vahvistamaan perustehtävänsä mukaista toimintaa. Keskeisinä muutostekijöinä palvelualueella korostuvat mahdolliset työ- ja virkasuhdelainsäädännön muutokset, digitalisaation tuomat mahdollisuudet ja johtamisen sekä henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin jatkuva kehittäminen.

Palvelualueen toiminnan painopisteitä ovat

- Esiselvitykseen perustuva hr-järjestelmien ja -prosessien kehittäminen ja mahdollisen hr-järjestelmäuudistuksen edistäminen.
- Linjakkaan ja laadukkaan johtamisen varmistaminen jatkamalla 360-esihenkilöarviointeja ja määrittelemällä organisaatioon hyvän johtamisen periaatteet.
- Palkitsemisjärjestelmien kehittäminen valtakunnallisen sopimusratkaisun mukaisesti.
- Esihenkilöiden palvelussuhdeosaamisen vahvistaminen.
- Työturvallisuustyökalun käytön vakiinnuttaminen ja työkykyjohtamisen vahvistaminen.
- Tulokellinen ja vuorovaikutteinen yhteistyö linjajohdon kanssa sekä säännöllinen yhteistoiminta henkilöstön edustajien kanssa.

Merkittävät investoinnit

Ei merkittäviä investointeja vuodelle 2026.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstömäärässä ei ole tapahtumassa merkittäviä muutoksia.

Henkilöstömäärä	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Vakinaiset	15,0	18,0	18,0	0,0
Määräaikaiset	3,0	0,0	1,0	1,0
Yhteensä	18,0	18,0	19,0	1,0

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-102	-101	-100	1

Talous

Talous

Talousspalvelut- ja hankintapalvelut

Nettomenot
-54 €/asukas

Talous	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muutos%	TS2027	TS20278
Toimintatuotot	95 687	141 580	94 497	94 497	-33,26	95 820	97 545
Toimintakulut	-2 257 981	-2 462 070	-2 637 685	-2 633 024	6,94	-2 669 886	-2 717 944
Toimintakate	-2 162 294	-2 320 490	-2 543 188	-2 538 527	9,40	-2 574 066	-2 620 400

Toiminnan kuvaus

Talous -palvelualueen tehtävänä on ohjata, tukea, koordinoita ja kehittää kaupunkikonsernia talous- ja hankinta-asioissa. Palvelualueeseen kuuluu talouden suunnittelu, seuranta ja raportointi, sekä tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen laadinnan järjestäminen. Lisäksi palvelualueen tehtävänä on kirjanpidon ja maksuliikenteen järjestäminen sekä rahoituksen riittävyyden turvaaminen. Palvelualueelle kuuluu myös hankintojen yleinen ohjaaminen, tukeminen, koordinointi ja kehittäminen sekä hankinta- ja sopimusosaamisen lisääminen sekä hankintapalveluiden vastuulle kuuluvien hankintojen tuloksellinen kilpailuttaminen. Lisäksi palvelualueella valmistellaan kaupungin omistajapolitiikkaan liittyvät asiat. Talous-palvelualue muodostuu talous- ja hankintapalvelut -yksiköstä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Palvelualueen koordinoima kaupunkistrategian päivitystyö valmistuu päätöksentekoa varten alkuvuonna. Vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2029 taloussuunnitelma laaditaan kaupunginvaltuuston hyväksymän päivitetyn Hyvinkään Pelikirjaa toteuttavaksi.

Vuoden 2026 toiminnassa painottuu kirjanpidon ja maksuliikenteen jatkuvuuden turvaaminen. Vuonna 2025 kaupungin kirjanpidon ja maksuliikenteen palvelut on tuotettu kuntayhteistyönä Numeran Palvelut Oy -nimisessä sidosyksikössä. Yhtiö myi kunta-asiakkaiden talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut yksityiselle toimijalle, joka merkitsee sitä, että kaupungin tulee joko kilpailuttaa sopimukset tai etsiä joku muu tapa järjestää palvelut. Joka tapauksessa talouden prosessien ja järjestelmien kehittäminen osin seisahtuu ja osin hidastuu siihen asti, kun pitkäaikainen ratkaisu palveluiden järjestämistavasta on toimeenpantu.

Mikäli hankintalaki astuu syksyllä 2025 voimaan työryhmän mietinnön mukaisesti, lain toimeenpano nousee keskeiseksi kaupungin painopisteeksi muidenkin sidosyksiköiden osalta.

Vuonna 2026 talousspalvelut pyrkii myös normaalien suunnittelu- ja seurantatehtävien sekä talousprosessien ohjaustehtävien lisäksi tukemaan ja koordinoimaan selviytyksiä, jotka tukevat päätöksentekoa kaupungin palveluiden järjestämisen rakenteiden uudistamisessa. Kaupunginhallitus on ohjeistanut talouden valmistelua siten, että kaupunki aloittaa vuosille 2027-2029 ulottuvan ohjelmatyön. Valmistelun tavoitteeksi asetetaan sellaisen kokonaisuuden ja toimenpiteiden valmistelu, joilla kaupunki saavuttaa kestävä taloudenpidon tason. Toimenpiteistä päätetään valtuustotasolla vuoden 2027 talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Kaupungin investoinnit ylittävät vuonna 2026 sekä sen jälkeisinä lähivuosina kaupungin tulorahoituksen, joten talousspalvelut valmistelee ja toimeenpanee kaupungin lainanottoa ja lainasalkun suojaamista koronnousuilta.

Hankintapalveluiden painopiste on kehittää kaupungin hankintoja kaupunginhallituksen hyväksymän hankintaohjelman mukaan. Hankintapalveluiden muita painopisteitä on uudistetun hankintalain implementointi kaupungin hankintaprosesseihin sekä hankintojen henkilöstöresurssin ja hankintojen toimintaympäristön yhteensovittaminen. Myös loppuvuonna 2025 päivitettävän hankintaohjeen toimeenpano on hankintapalveluiden erityisenä painopisteenä.

Merkittävät investoinnit

Kirjanpidon ja maksuliikenteen palveluiden uudelleenjärjestämiseen ei ole erikseen varauduttu investointiosassa. Kun päätös uudelleenjärjestämisen tavasta tehdään, esitetään valtuustolle päätöksen mahdollisesti edellyttämät investoinnit.

Henkilöstösuunnitelma

Palvelualueella on varauduttu täyttämään yksi taloushallinnon lisätehtävä liittyen hankintalain uudistuksen täytäntöönpanoon. Lisäksi hankintapalveluissa avoinna oleva tehtävä täytetään tarpeen mukaan.

Henkilöstömäärä	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Vakinaiset	13,0	12,5	13,0	0,5
Määräaikaiset	1,0	0,5	0,0	-0,5
Yhteensä	14,0	13,0	13,0	0,0

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-46	-49	-54	-5

Hallinto

Hallinto							
Kaupunginkanslia		Viestintä			Tietohallintopalvelut		
Nettomenot -22 €/asukas		Nettomenot -11 €/asukas			Nettomenot -52 €/asukas		
Hallinto	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	55 114	27 932	66 819	66 819	139,22	67 754	68 974
Toimintakulut	-3 298 344	-3 753 169	-4 076 013	-4 070 207	8,45	-4 127 190	-4 201 479
Toimintakate	-3 243 230	-3 725 237	-4 009 194	-4 003 388	7,47	-4 059 435	-4 132 505

Toiminnan kuvaus

Hallinto -palvelualue koostuu seuraavista toiminnoista: kaupunginkanslia, viestintä ja tietohallinto.

Kaupunginkanslian keskeisimpiä tehtäviä ovat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen valmistelu-, sihteer- ja täytäntöönpanotehtävät, muiden toimielinten esityslista-/ pöytäkirjatehtävät, yleisiin vaaleihin ja kansanäänestyksiin liittyvät tehtävät, lakiasiat, kuntayhteistyön ja edunvalvonnan ja kansainvälisen yhteistyön koordinointi, kirjaamotehtävät sekä asianhallinta- ja arkistotoimen ohjaaminen, koordinointi ja kehittäminen.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on toimia kaupunginhallituksen, konsernijohtajan ja kaupunginjohtajan apuna heidän toteuttaessaan valvontavollisuuttaan asetettujen päämäärien ja tavoitteiden toteutumisessa.

Viestintäyksikön keskeisiin tehtäviin kuuluvat kaupunkiorganisaation viestinnän ja markkinoinnin johtaminen, ohjaus, kehittäminen, koordinointi ja toteuttaminen. Viestintäyksikkö vastaa kaupungin sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä, brändin kehittämisestä ja jalkauttamisesta, kriisiviestinnän johtamisesta sekä viestinnän ohjeistuksista ja työkalujen ylläpidosta. Yksikkö tukee koko organisaatiota viestinnän suunnittelussa, toteutuksessa ja kehittämisessä sekä vahvistaa kaupungin tunnettuutta ja positiivista mielikuvaa.

Tietohallintoyksikön tehtäviin kuuluvat toimittaja- ja kumppaniyhteistyö, hankinta-, sopimus- ja palveluhallinta mm. perustietotekniikkapalvelut (Telia Finland Oy), kaupungin ICT-kokonaisarkkitehtuurin ja digitaalisen turvallisuuden (kyberturvallisuus, tietoturvallisuus, toiminnan jatkuvuuden hallinta ja varautuminen, riskienhallinta) ylläpito, ohjaaminen ja kehittäminen. Tietohallinto on mukana tieto-

järjestelmä ja -ICT-palveluhankinnoissa sekä niihin liittyvissä projekteissa. Tietohallinnon tehtäviin kuuluvat myös tiedonhallintamallin ylläpito, kaupungin digitaalisuuden kehittäminen (Pelikirjan digitaalisuus tukipilari, Suomi.fi palvelut, ehyvinkaa.fi sähköinen asiointi), digitiekartan omistajuus ja ylläpito sekä digiryhmän vetovastuu ja uuden teknologian tuomien mahdollisuuksien tutkiminen Hyvinkään kaupungin tarpeisiin.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Kaupungin sisäisen viestinnän pääkanavan, intranetin uudistusprojektia jatketaan 2026. Hankkeen eteneminen on sidoksissa projektityöntekijän henkilöresurssiin.

Hyvinkään brändityö ja uuden viestintäkonseptin toteuttaminen osana kaupungin vetovoiman ja pitovoiman kasvatamista jatkuu vuonna yhteistyössä markkinointikumppanin kanssa.

Tietohallinnon painopiste vuonna 2026 on digitaalisen turvallisuuden ylläpito ja kehittäminen muuttuvien maailman tilanteiden mukaisesti. Tavoitteena on jatkuvana kehittämisenä huolehtia, että tietojärjestelmät ja -palvelut kykenevät vastaamaan organisaation tarpeisiin myös tulevaisuudessa. Digiryhmän tavoitteena on kaupungin digitaalisuuden kehittämisen edistäminen yhdessä toimialojen kanssa entistä suunnitellummin digitiekartan tavoitteiden mukaisesti.

Merkittävät investoinnit

Ei merkittäviä investointeja vuodelle 2026.

Henkilöstösuunnitelma

Tietohallinnolle on varattu talousarvioon yksi lisäresurssi henkilöstöön.

Henkilöstömäärä	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Vakinaiset	15,0	17,0	16,0	-1,0
Määräaikaiset	1,0	0,0	2,0	2,0
Yhteensä	16,0	17,0	18,0	1,0

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-69	-79	-85	-6

Sivistystoimi

Opetuslautakunta

Hallinto ja kehittäminen

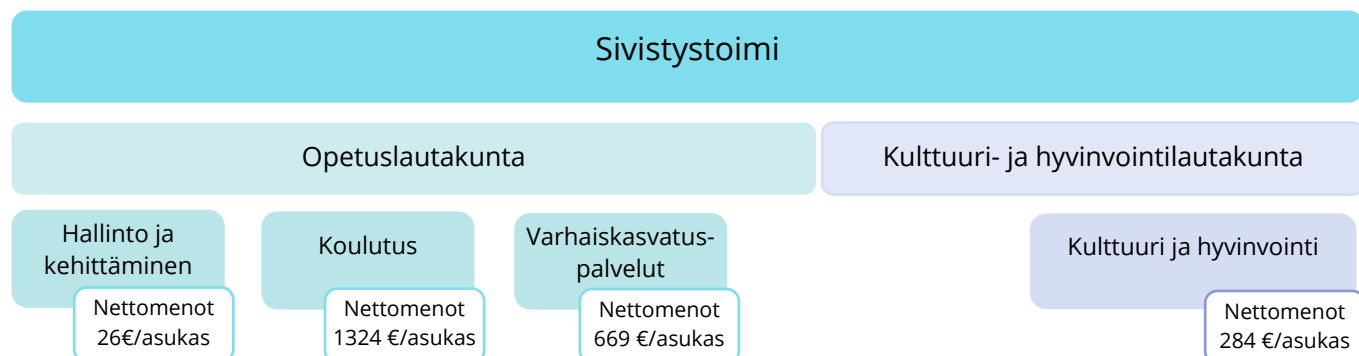
Koulutus

Varhaiskasvatuspalvelut

Kulttuuri- hyvinvointilautakunta

Kulttuuri ja hyvinvointi

Sivistystoimi

Sivistystoimi	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muu- tos%	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	9 377 133	7 984 500	8 542 800	8 542 800	7,0	8 662 399	8 818 322
Toimintakulut	-111 431 109	-112 143 917	-117 031 849	-116 751 176	4,1	-118 385 692	-120 516 635
Toimintakate	-102 053 976	-104 159 417	-108 489 049	-108 208 376	3,9	-109 723 293	-111 698 313

Toimialan kuvaus

Sivistystoimi tarjoaa hyvinkääläisille monipuolisia opetus- ja hyvinvointipalveluja. Toimialaa ohjaavat opetuslautakunta ja kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta. Sivistystoimen hallintoon ja kehittämiseen kuuluvat kaikki varhaiskasvatukseen, opetukseen, kulttuuriin ja hyvinvointiin liittyvät

hallinnolliset työt ja toiminnan kehittäminen. Talousseuranta ja suunnittelu, sekä erilaiset tukitoimet ovat oleellinen osa sivistystoimen hallinnon tehtävissä.

Opetuslautakunta

Tuloslaskelma	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muu- tos%	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	6 893 729	5 526 300	5 867 600	5 867 600	6,2	5 936 718	6 026 828
Myyntituotot	2 145 141	2 049 800	2 187 000	2 187 000	6,7	2 217 618	2 257 535
Maksutuotot	2 709 288	2 610 500	2 750 000	2 750 000	5,3	2 788 500	2 838 693
Tuet ja avustukset	1 988 013	813 000	891 600	891 600	9,7	891 600	891 600
Muut toimintatuotot	51 287	53 000	39 000	39 000	-26,4	39 000	39 000
Toimintakulut	-95 388 090	-96 844 971	-100 953 646	-100 691 197	4,0	-102 100 873	-103 938 688
Henkilöstökulut	-55 360 826	-56 038 282	-59 646 180	-59 383 731	6,0	-60 215 102	-61 298 974
Palkat ja palkkiot	-46 181 642	-46 446 040	-49 049 129	-49 049 129	5,6	-49 735 817	-50 631 062
Henkilösivukulut	-9 179 184	-9 592 242	-10 597 051	-10 334 602	7,7	-10 479 285	-10 667 913
Eläkekulut	-7 842 203	-8 082 821	-8 532 112	-8 532 112	5,6	-8 651 562	-8 807 290
Muut henkilösivukulut	-1 336 981	-1 509 421	-2 064 939	-1 802 489	19,4	-1 827 724	-1 860 623
Palvelujen ostot	-16 137 065	-15 965 031	-16 425 724	-16 425 724	2,9	-16 655 684	-16 955 486
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 537 100	-2 069 787	-2 257 253	-2 257 253	9,1	-2 288 855	-2 330 054
Avustukset	-2 917 968	-2 646 700	-2 245 400	-2 245 400	-15,2	-2 276 836	-2 317 819
Muut toimintakulut	-19 435 131	-20 125 171	-20 379 089	-20 379 089	1,3	-20 664 396	-21 036 355
Toimintakate	-88 494 361	-91 318 671	-95 086 046	-94 823 597	3,8	-96 164 155	-97 911 860

Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Kaupunginhallituksen asettama ulkoinen toimintakate sivistystoimelle on -71 139 285 euroa. Opetuslautakunnan alaisen toiminnan toimintakate tästä on lautakunnan talousarvioesityksessä -95 444 717 euroa ja ulkoinen toimintakate on -66 866 459 euroa. Esitys poikkeaa kaupunginhallituksen asettamasta opetuslautakunnan toimintakatteesta siten, että opetuslautakunnan alaisesta laadintakehyksestä on siirretty noin 60 000 euroa kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan alaiseen toimintaan areenamestarin rekrytointia varten.

Hallinto ja kehittäminen:

Sivistystoimen hallintoon ja kehittämiseen kuuluvat kaikki varhaiskasvatukseen, opetukseen, kulttuuriin ja hyvinvointiin liittyvät hallinnolliset työt ja toiminnan kehittäminen.

Koulutus:

Perusopetuksen oppilasmäärän odotetaan laskevan lukuvuonna 2026–2027 yli 150 oppilaalla vuoden 2025 elokuuhun verrattuna. Vähenemän seurauksena opetusryhmien määrä tulee vähenemään noin kuudella lukuvuoden 2026–2027 alusta alkaen. Oppimisen tuen uudistuksen jalkauttaminen jokapäiväiseen toimintaan on vuoden 2026 tärkein asia perusopetuksessa. Vuodelle 2026 ei ole suunniteltu muutoksia perusopetuksen palveluverkkoon. Peruskoulujen AV-laitteiden uusimisen kolmen vuoden ohjelma saadaan päätökseen vuonna 2026.

Hyvinkäällä lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus osallistua monipuoliseen taiteen perusopetukseen sekä kaupungin omana toimintana että ulkopuolisten toimijoiden järjestämänä toimintana.

Hyvinkään lukio toiminta tapahtuu Kipinässä. Toimintaympäristö tarjoaa erinomaiset edellytykset laadukkaalle opetukselle ja opiskelulle. Hyvinkään lukion keskeinen tavoite on yhteisöllisyyden ylläpitäminen ja yksinäisyyden vähentäminen, millä helpottamaan opiskelijoiden kokemaa suorituspainetta ja pahoinvointia.

Hyvinkään Opistossa on aloitettu uutena toimintana aikuisten taiteen perusopetus lukuvuoden 2025–2026 alusta. Osan opiston kursseista voi suorittaa opintopisteinä, jotka voidaan siirtää Koski-järjestelmään tai liittää lukion opintoihin.

Varhaiskasvatuspalvelut:

Hyvinkäällä on noin 270–280 lasta yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Ostopalvelusopimusten päättyessä kapasiteetti siirretään palvelusetelituotantoon. Tämä edellyttää palvelusetelijärjestelmän toimivuuden varmistamista ja seurantaan yksityisten palveluntuottajien paikkojen täyttymisestä. Muutokset yksityisten palveluntuottajien toiminnassa voivat aiheuttaa kustannuksia, joita ei ole huomioitu talousarviossa.

Varhaiskasvatuspalvelut osallistuu sivistystoimen palveluverkkotyöhön, jossa tarkastellaan, kartoitetaan ja arvioidaan nykyistä palveluverkkoa, väestöennusteita, palvelutarpeen kehitystä, tilakapasiteetteja, rakennusten kunto sekä palveluiden kehittämis- ja järjestämistapamahdollisuuksia.

Varhaiskasvatus yhdessä perusopetuksen kanssa panostaa Vilinän ja Paavolatalon toiminta- ja johtamiskulttuurin kehittämiseen.

Henkilöstön työoloja kehitetään tukemalla arjen työhyvinvointia, selkeyttämällä työn rakenteita ja vahvistamalla yhteisöllistä, avointa vuorovaikutusta.

Hallinto ja kehittäminen

Hallinto ja kehittäminen	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	10 942	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 370 577	-1 377 991	-1 206 289	-1 203 697	-13	-1 220 549	-1 242 519
Toimintakate	-1 359 635	-1 377 991	-1 206 289	-1 203 697	-13	-1 220 549	-1 242 519

Toiminnan kuvaus

Sivistystoimi tarjoaa hyvinkääläisille monipuolisia opetus- ja hyvinvointipalveluja. Toimialaa ohjaavat opetuslautakunta ja kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta.

Sivistystoimen hallinto ja kehittäminen muodostaa keskeisen osan toimialan kokonaisuudesta. Palveluiden tehtävänä on turvata hyvän hallinnon toteutuminen sekä varmistaa toiminnan avoimuus ja ajantasaisuus. Tavoitteena on edistää toimialan palvelualueiden tehokasta ja sujuvaa toimintaa sekä tuottaa asiantuntevaa palvelua kaupungin sisäisille ja ulkoisille asiakkaille. Sivistystoimen hallintoon ja kehittämiseen kuuluvat varhaiskasvatukseen, opetukseen, kulttuuriin ja hyvinvointiin liittyvät hallinnolliset työt, erilaiset tukitoimet sekä oman toiminnan kehittäminen.

Sivistystoimen hallinnon ja kehittämisen kokonaisuuteen sisältyy myös tilavaraamopalvelu, jonka kautta kaupunkilaiset voivat varata toimialan liikuntasaleja ja muita tiloja omaan käyttöön. Lisäksi kokonaisuuteen kuuluu kaupungin aulapalvelu, joka tarjoaa monipuolista ohjausta ja neuvontaa kaupunkilaisille.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Sivistystoimen hallinnon ja kehittämisen painopisteenä on ulkoisen asiakaspalvelun kehittäminen ja sujuvoittaminen aulapalveluissa ja tilavaraamopalveluissa.

Hallinnon toimintaa kehitetään entistä joustavammaksi ja toimintavarmemmaksi sekä hyödynnetään digitalisaation mahdollisuuksia palveluiden saavutettavuuden parantamiseksi. Toimialarajat ylittävää yhteistyötä tiivistetään, jotta voidaan vastata tulevaisuuden palvelutarpeisiin tehokkaasti ja asiakaslähtöisesti.

Merkittävät investoinnit

Ei merkittäviä investointeja.

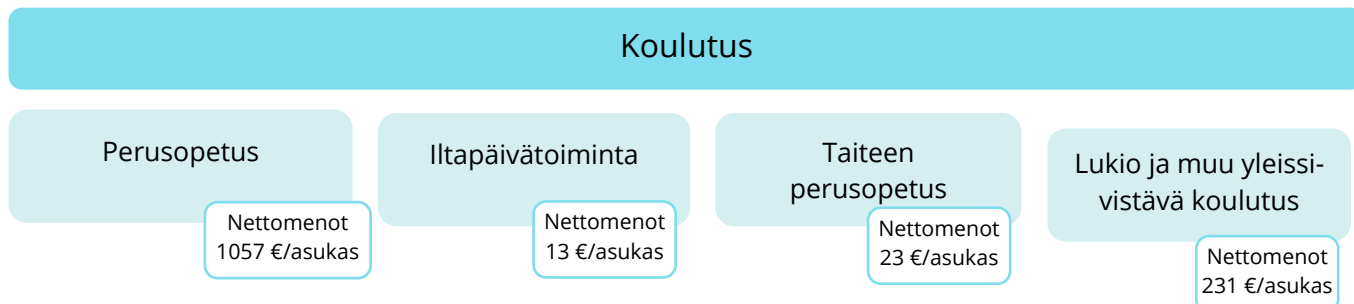
Henkilöstösuunnitelma

Ei suunniteltuja muutoksia vuoden 2025 tilanteeseen nähden.

Henkilöstömäärä	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Vakinaiset	9	10	10	0
Määräaikaiset	0	0	0	0
Yhteensä	9	10	10	0

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	29	29	26	-3
Hallinnon osuus toimialan bruttokust.	1,2 %	1,2 %	1,0 %	0,0

Koulutus

Koulutus	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	4 604 213	3 285 000	3 711 900	3 711 900	13,0	3 763 867	3 831 616
Toimintakulut	-61 913 876	-63 825 012	-66 085 256	-65 917 995	3,3	-66 840 847	-68 043 982
Toimintakate	-57 309 663	-60 540 012	-62 373 356	-62 206 095	2,8	-63 076 980	-64 212 366

Toiminnan kuvaus

Koulutuksen palvelualueen toiminta-ajatus on toteuttaa koulutuksen jatkumo ja siihen liittyvät tukipalvelut esi- ja perusopetuksesta toiselle asteelle ja edelleen vapaan sivistystyön pariin. Toiminnan perusyksikkö on opetusryhmä. Opetusryhmän muodostuminen ja sen koko ovat ratkaisevassa roolissa opetussuunnitelmien tavoitteiden ja lainmukaisuuden toteutumisessa. Lisäksi opetusryhmien koko on tärkein kunnan taloudellisiin kustannuksiin vaikuttava tekijä koulutuksessa.

Perusopetus on koulutusjärjestelmän kivijalka ja samalla osa esiopetuksesta alkavaa koulutusjatkumoa. Se ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin. Perusopetus keskittyy nimensä mukaisesti perustaitojen mahdollisimman hyvään omaksumiseen unohtamatta mahdollisuutta kehittää myös omia mielenkiinnon kohteita esimerkiksi Hyvinkäällä toteutettavassa painotetussa opetuksessa. Hyvinkään kaupungissa toimii tällä hetkellä 15 perusopetusta antavaa koulua.

Valmistavaa opetusta annetaan vastikään maahan saapuneille lapsille. Valmistavaan opetusta osallistuvien oppilaiden määrä vaihtelee lukuvuosittain. Lukuvuosi 2025–2026 on aloitettu kuudella valmistavan opetuksen ryhmällä. Valmistavan opetuksen kustannukset näkyvät perusopetuksen menoina. Valmistavan opetuksen rahoitus valtiolta tulee jälkikäteen raportoitujen toteutuneiden läsnäolokausien perusteella.

Hyvinkäälle sijoitettujen vieraskuntalaisten lasten koulunkäynti pyritään järjestämään ensisijaisesti lähikouluissa.

Poikkeuksena tähän ovat Peiponpesän ja Lemmilän lastensuojeluyksiköt, joissa asuvien lasten opetus järjestetään lähes poikkeuksetta laitoksen omissa tiloissa. Hyvinkään kaupunki laskuttaa sijoitettujen lasten kotikuntia kotikuntalaskutuksen yhteydessä. Laskutuksen yhteydessä opetuksesta aiheutuvista kuluista on vähennettävä valtion kunnalle maksama kotikuntakorvaus täysimääräisesti. Valtiovarainministeriö päättää vuosittain tästä kotikuntakorvausperusteen määrästä. Lemmilän lastensuojeluyksikön toiminta laajenee yhdellä ryhmällä 11/2025, mikä tulee myös lisäämään Hyvinkään järjestämää opetusta ja siitä aiheutuvia kuluja.

Koulukuljetukset järjestetään opetuslautakunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti (Kuljetusopas): 1.–3. luokan oppilaan koulumatka on lyhyintä käyttökelpoista reittiä pitkin yli 3 kilometriä ja 4.–9. luokan oppilaan koulumatka on lyhyintä käyttökelpoista reittiä pitkin yli 5 kilometriä. Koulumatka voi sisältää oppilaan itse kuljettavaa matkaa.

Opiskeluhoolto toimii moniammatillisesti jokaisessa koulussa. Opiskeluhoollon palvelut järjestää Keski-Uudenmaan hyvinvointialue alueellisesti.

Hyvinkäällä järjestetään perusopetuslain mukaista ohjattua aamu- ja iltapäivätoimintaa 1-2. luokan oppilaille, sekä erityistä tukea (määritelmä muuttuu oppimisen tuen uudistuksen mukaisten päätösten päivittämisen jälkeen) tarvitseville oppilaille. Hyvinkäällä aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään ostopalveluna sekä omana toimintana. Aamu- ja iltapäivätoiminta on maksullista toimintaa huoltajille. Toiminta ei ole lakisääteistä. Lisäksi Hyvinkäällä järjestetään esiopetusta täydentävää aamu- ja iltapäivätoimintaa

niillä kouluilla, joissa esiopetus järjestetään perusopetuksen toimesta koululla yhdessä alkuopetuksen kanssa.

Hyvinkään kaupungin ylläpitämä Hyvinkään kuvataidekoulu, tuttavallisemmin Artun kuvis, tarjoaa kouluajan ulkopuolella järjestettävää, visuaalisten taiteiden laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta hyvinkääläisille 4-19 -vuotiaille lapsille ja nuorille. Hyvinkään kaupunki myös tukee tällä hetkellä taiteen laajan oppimäärän mukaista opetusta antavia Hyvinkään musiikkiopiston kannatusyhdistys ry:tä ja Taito Etelä-Suomi ry:tä (Käsityö- ja muotoilukoulu). Lisäksi kaupungissa toimii useita taiteen perusopetuksen yleistä oppimäärää tarjoavia tahoja.

Hyvinkään lukio järjestää ja tarjoaa monipuolista ja korkeatasoista opetusta peruskoulunsa päättäneille nuorille ja aikuisille. Hyvinkään lukiossa toimii yleislinjan lisäksi lukion erityistehtävänä luonnontiedelinja. Tämä opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä valtakunnallinen erityistehtävä jatkuu toistaiseksi. Hyvinkään lukiossa opiskelija voi valita keskimääräistä enemmän taideaineiden kursseja. Tilanne opiskelijamäärän osalta lukiossa on erinomainen. Ensisijaisia hakijoita Hyvinkään lukioon oli 372 (300 aloituspaikkaa). Hyvinkään lukion keskeisiä tavoitteita lukuvuodelle 2025–2026 ovat yhteisöllisyyden ylläpitäminen ja yksinäisyyden vähentäminen, erityisopetuslain muutoksen jalkauttaminen, tekoälyyn liittyvien käytänteiden kehittäminen ja kansainvälisen toiminnan organisoinnin kehittäminen.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA-koulutus) siirtyi Opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksellä Hyvinkäällä kokonaisuudessaan Hyria koulutus Oy:n alaiseksi toiminnaksi 1.8.2025 alkaen. TUVA-koulutuksen käytännön toteuttamisessa tehdään tiivistä yhteistyötä Hyvinkään kaupungin ja Hyria koulutus Oy:n kanssa.

Hyvinkään Opisto tarjoaa vapaan sivistystyön osalta aikuisille monipuolisen ja laadukkaan kurssitarjonnan. Hyvinkään Opistossa osan kursseista kurssilainen voi suorittaa opintopistekursseina, joista siirretään opintopisteet Koskitietojärjestelmään tai sisällytetään esim. lukion opintoihin. Opintopistekursseja on suunniteltu 15 lukuvuodelle 2025–2026. Nelivuotinen aikuisten taiteen perusopetus kuvataiteessa on aloitettu 09/2025 Hyvinkään opiston alaisuudessa. Hyvinkään Opisto toteuttaa Opetushallituksen rahoituksella luku- ja kirjoitustaidon opetusta maahanmuuttajille. Koulutuksen ehtona kurssilaisille on, että kotouttamisaika on voimassa. Opiston kursseille on noin 170 ilmoittautumista enemmän elokuussa 2025 kuin edellisellä vuonna samaan aikaan.

Hyvinkään Opisto ja lukio tekevät tiiviisti yhteistyötä mm. harvinaisten kielten kurssien osalta. Näin saadaan ryhmät elinvoimaiseksi ja pystytään houkuttelemaan pätevää henkilökuntaa työskentelemään Hyvinkäällä. Lukio ja Hyvinkään Opisto tekevät Hyria koulutus Oy:n kanssa yhteistyötä

aikuisten perusopetuksen ja kaksoistutkintojen osalta. Työpajatoiminnasta Hyvinkään kaupungilla ja Hyria-säätiöllä on voimassa oleva yhteistyösopimus 31.5.2027 saakka.

Oppimisen tuen uudistuksen läpivieminen jatkuu vuonna 2026 niin esi- ja perusopetuksessa kuin lukiossakin. Esi- ja perusopetuksen osalta oppimisen tuen uudistus asettaa selkeitä reunaehdot mm. opetusryhmien muodostamiselle, mikä voimakkaasti ohjaa käytännössä myös opetusryhmäkokoja. Tämän vuoksi jo aiempina vuosina kaupunginvaltuusto päättämät perusopetuksen opetusryhmien tavoiteryhmiäkoot ovat tulevaisuudessakin hyvin perusteltuja.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Koulutuksen palvelualueen toimintakate lautakunnan talousarvioesityksessä on -62 373 356 euroa ja ulkoinen toimintakate on -42 220 321 euroa.

Perusopetuksen kokonaisoppilasmäärä laskee tiedossa olevien lapsimäärien mukaan lukukauden 2026–2027 alussa yli 150 oppilaalla verrattuna lukuvuoteen 2025–2026. Alakoulujen oppilasmäärän aleneminen koskee sekä keskusta-alueita että kyliä. Yläkouluissa oppilasmäärän vähenemä on vielä maltillista. Vähenemän seurauksena opetusryhmien määrä tulee vähenemään noin kuudella lukuvuoden 2026–2027 alusta alkaen.

Hangonsiltaan sijoittuvan uuden alakoulun ja päiväkodin kokonaisuuden, Vilinän, rakentaminen on alkanut ja suunniteltu käyttöönotto on 08/2027. Palveluverkkoselvitys on tulossa päätöksentekoon keväällä 2026. Palveluverkon osalta muutoksia koulujen osalta ei ole tulossa v. 2026.

Henkilöstön osalta sairauslomien aiheuttamat sijaiskulut ovat ennakoimaton kuluerä. Sijaisten palkkaaminen on koulujen toiminnan kannalta kuitenkin kriittinen asia.

Perusopetuksen ja lukion oppimisen tuen muutosten toimeenpano ovat keskiössä tulevan vuoden toiminnassa.

Esi- ja perusopetuksessa täytyy edistää lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa lain nojalla 1.8.2026 alkaen. Velvoite perustuu perusopetuslain muutokseen, jonka eduskunta hyväksyi huhtikuussa 2025. Tavoitteena on edistää lasten ja nuorten liikkumista esiopetuksen ja perusopetuksen aikana, tukea ja parantaa lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä vahvistaa liikunnan merkitystä esiopetuksen ja peruskoulujen toimintakulttuurissa ja kokonaisvaltaisena elämäntaitona.

Merkittävät investoinnit

Hangonsiltaan sijoittuvan uuden alakoulun ja päiväkodin kokonaisuuden, Vilinän, rakentaminen on alkanut ja suunniteltu käyttöönotto on 08/2027. Koulujen AV-laitteiden uusimisen kolmen vuoden ohjelma saadaan päätökseen vuonna 2026. Laitteiden uusiminen rahoitetaan osaksi investoinneista ja osaksi käyttötalouden leasingkustannuksista.

Henkilöstösuunnitelma

Kokonaisuuden kannalta merkittävin opetuksen laatuun, työhyvinvointiin ja henkilöstön määrään vaikuttava lähtökohta on opetusryhmäkoko. Tavoitteiden mukaiset opetusryhmäkoot antavat myös selkärangan talouden suunnittelulle ja seurannalle. Oppilasmäärän selkeä lasku tulevina vuosina tulee vääjäämättä alentamaan myös perusopetuksen henkilöstön määrää.

Henkilöstömäärä	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Vakinaiset	463,0	466,0	485,0	19
Määräaikaiset	129,0	122,0	104,0	-18
Yhteensä	592,0	588,0	589,0	1

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	1232	1281	1320	43
Perusopetus				
Oppilasmäärä	4 608	4 447	4 329	-118
Opetustuntien määrä	336 706	332 200	341 547	9 347
€/oppilasmäärä, netto	9 944	10 552	11 501	949
Opetustunnit/oppilas	73,1	74,7	78,9	4
Aamu- ja iltapäivätoiminta				
Ohjaustunnit	49 984	48 308	48 475	167
€/tunti, netto	13,20	12,6	13,0	0
Taiteen perusopetus				
Oppilasmäärä	329	337	300	-37
Opetustuntien määrä	3 984	3 930	3 900	-30
€/oppilasmäärä, netto	3 174	2 328	3 646	1 318
Opetustunnit/oppilas	12,1	11,6	13,0	1,4
Lukio-opetus				
Oppilasmäärä	1 116	1 148	1 133	-15
€/oppilas, netto	7 496	8 395	8 147	-248
Hyvinkään Opisto				
Opetustunnit	12 288	11 500	12 844	1 344
Menot, €/opetustunti	114,0	130,0	124,0	-6
Tulot, €/opetustunti	30,8	30,0	35,6	6

Vuoden 2026 tunnuslukuja

Oppilaita
perusopetuksessa

4329

Opetustuntien
määrä/vuosi

341 547

Nettomeno/oppilas
€

11 501

Aamu- ja iltapäivätoiminnan
ohjaustunnit

48 475

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalvelut

Nettomenot
-669 €/asukas

Varhaiskasvatus	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	2 809 151	1 941 300	2 155 700	2 155 700	11,0	2 185 880	2 225 226
Toimintakulut	-31 126 803	-31 641 968	-33 662 102	-33 569 504	6,1	-34 039 477	-34 652 188
Toimintakate	-28 317 652	-29 700 668	-31 506 402	-31 413 804	5,8	-31 853 597	-32 426 962

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuspalveluiden keskeisenä tehtävänä ja tavoitteena on varhaiskasvatuslain velvoitteiden täyttäminen ja perusopetuslain mukaisen esiopetuksen järjestäminen yhteistyössä perusopetuksen kanssa. Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallinen ja tavoitteellinen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu pedagogiikka. Laadukas varhaiskasvatus on merkittävä tekijä varhaisen tuen mahdollistamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Varhaiskasvatuslaki, laki varhaiskasvatuksen palvelusetelistä, jonka odotetaan astuvan voimaan 1.1.2026, perusopetuslaki esiopetuksen ja esiopetuksen kuljetusten osalta määrittävät palveluiden keskeiset tehtävät. Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista säättää kunnan päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa sekä ostopalvelussa ja palvelusetelillä tuotetusta varhaiskasvatuksesta perittävistä asiakasmaksuista. Lisäksi toimintaa ohjaavat opetuslautakunnan päätökset varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmista ja asiakasmaksuista.

Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään kunnallisissa ja yksityisissä päiväkodeissa sekä yksityisessä perhepäivähoitossa. Yksityisissä päiväkodeissa varhaiskasvatusta järjestetään sekä ostopalveluna 31.7.2026 asti että palvelusetelillä. Perhepäivähoitajat toimivat yksityisen hoidon tuella.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimintayksiköt ja ryhmät muodostetaan siten, että lasten pedagoginen varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelma toteutuu, mutta myös siten, että taloudelliset ja toiminnalliset resurssit huomioidaan. Avointa varhaiskasvatusta järjestetään Pikku-Veturissa ja Päiväpirtissä sekä kerhoissa.

Kunnallisen varhaiskasvatuspaikan sijaan perhe voi valita kunnan hyväksymän yksityisen palveluntuottajan. Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta säättää taloudel-

lisistä tuista, joilla tuetaan lapsen vanhempia ja muita huoltajia lapsen hoidon järjestämisessä sekä työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisessa. Hyvinkää maksaa 1.8.2025 lähtien yksityisen hoidon tuen kunta- ja sisaruslisää perhepäivähoitoon, ryhmäperhepäivähoitoon sekä tilanteisiin, joissa perhe palkkaa työsuhteisen hoitajan kotiin (opela 28.1.2025 §2). Lasten kotihoitoon on tarjolla myös lakisääteinen kotihoidon tuki.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, Valvira ja aluehallintoviranomainen (AVI) ovat linjanneet ja ohjeistaneet, että varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestettävä muu mahdollinen maksullinen toiminta ei ole varhaiskasvatusta. Muu mahdollinen toiminta sijoitetaan Hyvinkäällä varhaiskasvatuspäivän loppuun.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Varhaiskasvatuspalveluiden palvelualueen toimintakate lautakunnan talousarvioesityksessä on -31 506 402 ja ulkoinen toimintakate on -23 534 399 euroa.

Tulevan talousarviovuoden keskeisiä painopisteitä varhaiskasvatuksessa ovat:

- Ostopalvelusopimusten päätyminen ja vastaavan kapasiteetin siirtäminen palvelusetelituotantoon. Tämä edellyttää palvelusetelijärjestelmän toimivuuden varmistamista sekä seuranta siirtä, täyttyvätkö yksityisten palveluntuottajien paikat vai siirtyvätkö perheet kunnalliseen varhaiskasvatukseen.
- Vilinan päiväkotikoulu-rakennusprojektiin osallistuminen käyttäjän näkökulmasta. Varhaiskasvatus toimii aktiivisena kumppanina tilasuunnittelussa ja toiminnallisten ratkaisujen arvioinnissa sekä yhteistyörakenteiden luomisessa perusopetuksen kanssa.

- Uuden Paavolatalon toiminta- ja johtamiskulttuurin kehittäminen, jossa painotetaan yhteisöllisyyttä, selkeitä toimintamalleja ja henkilöstön osallistamista sekä luodaan esi- ja alkuopetuksen yhteistyön rakenteet.
- Henkilöstön työoloja kehitetään ja ylläpidetään erityisesti seuraavista näkökulmista: Työhyvinvointi – työntekijöiden jaksamisen ja hyvinvoinnin tukeminen arjessa. Työn organisointi – selkeät rakenteet, roolit ja resurssien tarkoituksenmukainen käyttö. Yhteistyö ja viestintä – avoin vuorovaikutus, läpinäkyvä tiedonkulku ja yhteisöllisyyden vahvistaminen.
- Pedagogisia painopistealueita ovat esiopetuksen tuen uudistuksen jalkauttaminen sekä lasten tunnekasvatuksen ja tunnetaitojen vahvistaminen.
- Palveluverkkotyöskentelyssä tarkastellaan päiväkotien kuntoa ja kapasiteettia yhteistyössä Tilakeskuksen ja esihenkilöiden kanssa, tavoitteena on mm. varmistaa toiminnan laadukas ja tarkoituksenmukainen sijoittuminen.

Ostopalvelu, tulosidonnainen palveluseteli, avustukset / yksityinen varhaiskasvatus

Hyvinkäällä yksityisessä varhaiskasvatuksessa ja ostopalveluissa on noin 270–280 hyvinkääläisiä lapsia. Mikäli yksityisessä varhaiskasvatuksessa tapahtuu merkittäviä muutoksia – kuten uusien yksiköiden perustaminen, toiminnan lopettaminen tai lapsiryhmien vajaakäyttö – niillä voi olla suoria vaikutuksia kunnallisen varhaiskasvatuksen järjestämiseen ja kustannuksiin. Näitä vaikutuksia ei ole ollut mahdollista ennakoida talousarviovalmistelussa. Mahdolliset muutokset voivat aiheuttaa tarpeen nopeisiin resurssimuutoksiin kunnallisessa palvelutuotannossa.

Hyvinkäällä varhaiskasvatuksen suorahankinta- ja ostopalvelusopimukset ovat voimassa opetuslautakunnan päätösten mukaisesti 31.7.2026 asti. Esiopetuksen ostopalvelusopimukset yksityisten palvelutuottajien kanssa tehdään toimintavuosittain suomen- ja ruotsinkielisessä esiopetuksessa lautakunnan vahvistamien periaatteiden mukaisena.

Talousarvion lähtökohtana on siirtyminen ostopalvelusopimuksista tulosidonnaiseen palvelusetelijärjestelmään. Muutoksen tavoitteena on lisätä joustavuutta ja vahvistaa perheiden valinnanvapautta sekä mahdollisuuksia varhaiskasvatuspaikan valinnassa. Palvelusetelin arvoa ja alle 3-vuotiaan lapsen kerrointa korotetaan 1.1.2026 lähtien, jotta se säilyy kilpailukykyisenä ja houkuttelevana vaihtoehtona kunnalliselle varhaiskasvatukselle. Lisäksi palvelusetelin arvo sidotaan yhdistettyyn elinkustannus- ja ansiotasoindeksiin 1.8.2026 lähtien. Tämän tavoitteena on varmistaa, että palveluntuottajilla on mahdollisuus reagoida yleiseen kustannustason nousuun ja säilyttää palveluidensa riittävä taso. Ostopalvelusta palveluseteliin siirtymiseen on varattu 1,3 milj. euroa määrärahoja. Määrärahassa on

hyödynnetty ostopalvelusta ja yksityisen hoidon tuesta säästyviä määrärahoja ja palveluseteliin siirtyminen aiheuttaa lisäkustannuksia 0,1 milj. euroa. Talousarviossa on huomioitu myös arvio syksyn viiden kuukauden indeksidonnaisuuden kustannusvaikutuksesta.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelilakia astuu tämän hetken tiedon mukaan voimaan 1.1.2026. Uusi laki vastaa pääperiaatteiltaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annettua lakia, mutta erottaa varhaiskasvatuksen omaksi kokonaisuudekseen. Lain myötä varhaiskasvatuksen palvelusetelitä koskeva lainsäädäntö siirtyy opetus- ja kulttuuriministeriöön. Varhaiskasvatuksen sääntökirja päivitetään vastaamaan uutta lakia ja paikallisia kriteereitä.

1.1.2026 lähtien on yksityisessä varhaiskasvatuksessa tarkeitus tulla voimaan myös lupamenettelyn korvaava rekisteröintimenettely. Rekisteröintiprosessi pysyisi soveltuvin osain samana kuin lupamenettelyssä. Päiväkotitoiminnan aloittaminen kuitenkin mahdollistuisi joustavammasi ja toimitiloihin tehdyn hyväksytyn tarkastuksen jälkeen toiminnan voisi aloittaa jo ennen rekisteröintipäätöstä.

1.8.2025 voimaan tullut oppimisen tuen uudistus sisältää kaikkien kuntien esi- ja perusopetusikäisille oppilaille tasarvoisen mahdollisuuden sairaalaopetuksen konsultatiivisen palvelun saamiseksi. Kalliomaan sairaalakoulu toteuttaa ja laskuttaa konsultaation hyvinkääläisen oppilaan kotikunnalta (laskutukset kesä- ja joulukuussa).

Palveluverkkotyöskentely

Sivistystoimen palveluverkkotyö on käynnistetty varhaiskasvatuspalveluissa yhteistyössä esihenkilöiden ja Tilakeskuksen kanssa. Työ on aloitettu tarkastelemalla päiväkotien tiloja ja ilmanvaihton ilmamääriä. Tavoitteena on varmistaa, että jokaisessa yksikössä on optimaalinen toimintaympäristö. Samalla pyritään luomaan yhteinen ymmärrys siitä, mikä on kunkin päiväkodin enimmäislapsimäärä.

Yhdessä määritelty lapsimäärä toimii lähtökohtana lapsiryhmien suunnittelussa. Esihenkilöt huomioivat ryhmien muodostamisessa lasten iän sekä mahdolliset kasvun ja oppimisen tuen tarpeet, jotta ryhmät ovat pedagogisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaisia.

Osana palveluverkkotyöskentelyä tehtiin palveluseteliselvitys, jossa kuvattiin toimenpidesuosituksia palvelusetelin arvoon, palvelusetelitoiminnan seurantaan ja oman toiminnan kustannusrakenteisiin liittyen. Tavoitteena on huomioida toimenpidesuositukset varhaiskasvatuksen toiminnassa.

Palveluverkkoselvityksessä otetaan kantaa myös mm. esiopetuksen toteuttamismallista. Vaihtoehtoina ovat joko nykyinen hajautettu malli tai keskitetty toteutus, jossa esiopetus järjestetään kunnan omissa yksiköissä. Valitulla mallilla on vaikutuksia tilatarpeisiin, henkilöstöresursseihin sekä palveluiden saavutettavuuteen.

Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti 8.9.2025 § 247 kotihoidon tuen kuntalisän ja palvelusetelin valmistelu tehdään samanaikaisesti yhdessä sivistystoimen palveluverkon suunnittelun kanssa.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön työolosuhteet

Hyvinkään varhaiskasvatuspalveluissa varhaiskasvatuksen opettajista noin 72 % täytti tehtävään vaadittavan kelpoisuuden, kun vertailukohteena olivat vakanssit ja ko. vakanssia hoitavan henkilön kelpoisuus (osavuositarkastus 2025). Kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuus on haaste, johon ei ole vielä löytynyt riittävää ratkaisua paikallisesti eikä valtakunnallisesti. Tilannetta seurataan aktiivisesti, ja kehittämistoimia etsitään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Hyvinkäällä varhaiskasvatuspalvelut yhdessä henkilöstöpalveluiden kanssa selvittävät mm. uusia avauksia ja mahdollisuuksia tukea vakituisten henkilöstön omaehtoista kouluttautumista varhaiskasvatuksen opettajaksi, varhaiskasvatuksen sosionomiksi tai varhaiskasvatuksen erityisopettajaksi.

Keväällä 2025 Henkilöstöpalvelut toteutti yhteistyössä Kevan kanssa työhyvinvointikyselyn (7.4. – 17.4.2025). Varhaiskasvatuksesta kyselyyn vastasi 255 / 423. Keskiarvo oli 3,9 (asteikolla 1–5). Parhaimmat tulokset liittyivät tavoitteisiin, tehtäviin ja toimintatapoihin, omien tietojen ja taitojen monipuoliseen käyttämiseen sekä esihenkilön ja työntekijän väliseen luottamukselliseen ilmapiiriin. Haasteet liittyivät lähinnä työajan riittävyyteen ja organisaation johtamistapaan esim. yksiköiden väliseen yhteistyöhön. Päiväkoodeissa keskitytään yksikkökohtaisiin tuloksiin ja toimenpiteisiin.

Jotta laadukas koulutuspolku toteutuisi varhaiskasvatuksen näkökulmasta, on tärkeää panostaa edelleen henkilöstön työolosuhteisiin, saatavuuteen, osaamiseen, mentointiin ja perehdyttämiseen. Näin voidaan vastata lasten haasteisiin ajoissa ja ehkäistä ongelmien siirtymistä vakavampina koulun puolelle. Palvelualueella tehdään operatiivisia muutoksia erityisopettajien tehtäväkuissa, joilla pyritään vahvistamaan ja tukemaan henkilöstön osaamista ja vastaamaan esiopetuksen tuen uudistukseen. Tehtäväkuvien muutoksista käydään lain mukaiset yhteistoimintaneuvottelut ko. työntekijöiden kanssa.

Henkilöstökoulutuksissa keskitytään pedagogisten tavoitteiden selkeyttämiseen arjen perustoiminnoissa, yhteisöllisyyttä tukevan ilmapiirin vahvistamiseen sekä aikuisten välisen vuorovaikutuksen sujuvuuden kehittämiseen. Lisäksi tavoitteena on innostavien ja pedagogisesti tarkoituksenmukaisten oppimisympäristöjen toteuttaminen. Yhteistyössä perusopetuksen kanssa toteutetaan lasten liikunnan edistämiseen liittyvä oppisopimuskoulutus. Tavoitteena on myös parantaa koulutuksiin osallistumisen prosessia ja seuranta.

Varhaiskasvatuksen hoito-, kasvatus- ja opetushenkilöstön mahdollisuutta esimerkiksi ruokailuun vahvistetaan. Työergonomiaan ja osaamisen kehittämiseen panostetaan niillä resursseilla, joita on käytössä. Myös sairauspoissaoloihin kiinnitetään huomioita ja yhteistyötä työterveyshuollon kanssa jatketaan.

Laadukas koulutuspolku kärkihanke sisältää Paavolatalon toiminta- ja johtamiskulttuurin kehittämisen sekä Vilinän rakentamisen ja pedagogisen toiminnan suunnittelun.

Muuta oleellista

Palveluseteliselvityksen ja kesäajan toiminnan osalta palvelualueella tehostetaan oman tuotannon käyttöä. Erityisesti varmistetaan, että kunnalliset varhaiskasvatuspaikat ovat täynnä ja esiopetuksen loma-aikojen järjestelyt toimivat tehokkaasti. Kesäkuussa 2025 varatuista hoitoajoista toteutui keskimäärin noin 75 %, mutta heinäkuussa toteuma laski alle 60 %:iin. Heinäkuun viikoilla poisjääntien osuus oli yli 40 %.

Toimintatuotot

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot on arvioitu vuoden 2025 tulokertymän ennusteen perusteella. 1.8. voimaan tulevaa indeksikorotusta laskelmassa ei ole huomioitu. Asiakasmaksutulokertymän arvioidaan kertyvän noin 1 700 000 euroa, mikä on suurin piirtein samaa luokkaa kuin 2025 ennuste. Palvelusetelillä tuotetusta varhaiskasvatuksesta kunta ei voi periä asiakasmaksua (asiakasmaksulaki 2016/1503 14 § 2 mom).

Merkittävät investoinnit

Varhaiskasvatuspalveluihin kohdentuu palveluverkkopäättöksen (KV 13.6.2022 § 51) mukainen investointi eli Vilinän hanke. Vilinän päiväkotikoulu-liikuntasali ns. ensisijainen kalustaminen kuuluu urakkaan, joten vuodelle 2026 ei tehdä ko. varauksia. Muun materiaalin hankintaan ja ICT-avustuksiin varataan määrärahat vuoden 2027 investointi- ja/tai käyttösuunnitelmassa. Vilinä tulee korvaamaan Hangonsillan päiväkodin. Vilinän tiloihin siirretään myös Martinkaaren päiväkodin vuoroahoito.

Kruununmaan päiväkodin laajennuksen tarve arvioidaan osana laajempaa palveluverkkoselvitystä (opela 27.5.2025§55).

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstöbudjetti on tehty päiväkotikohtaisesti huomioiden vakituiset työntekijät / vakituiset tehtävät ja niiden lisäksi tarvittavat määräaikaiset työntekijät kuten lisäryhmien ja hankkeiden työntekijät. Talousarvio sisältää 412 000 euroa sijaismäärärahaa, minkä arvioidaan vuoden 2025 ennusteen mukaan olevan riittämätön. Henkilöstömäärä yhteensä 421 henkilöä.

Määräaikaiset henkilöt työskentelevät "Tasa-arvoinen varhaiskasvatus 2024–2027" -hankkeessa ja esiopetuksen

tuen uudistuksessa. Yksittäisiä työntekijöitä voi toimia myös määräaikaisissa lisäryhmissä.

Henkilöstömäärä	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Vakinaiset	360,0	415,0	416,0	1
Määräaikaiset	88,0	8,0	5,0	-3
Yhteensä	448,0	423,0	421,0	-2

Taulukossa talousarvioiden osalta henkilöstömäärä on kuvattu vakanssien määränä ja määräaikaiset -sarakeessa on huomioitu hanketyöntekijät.

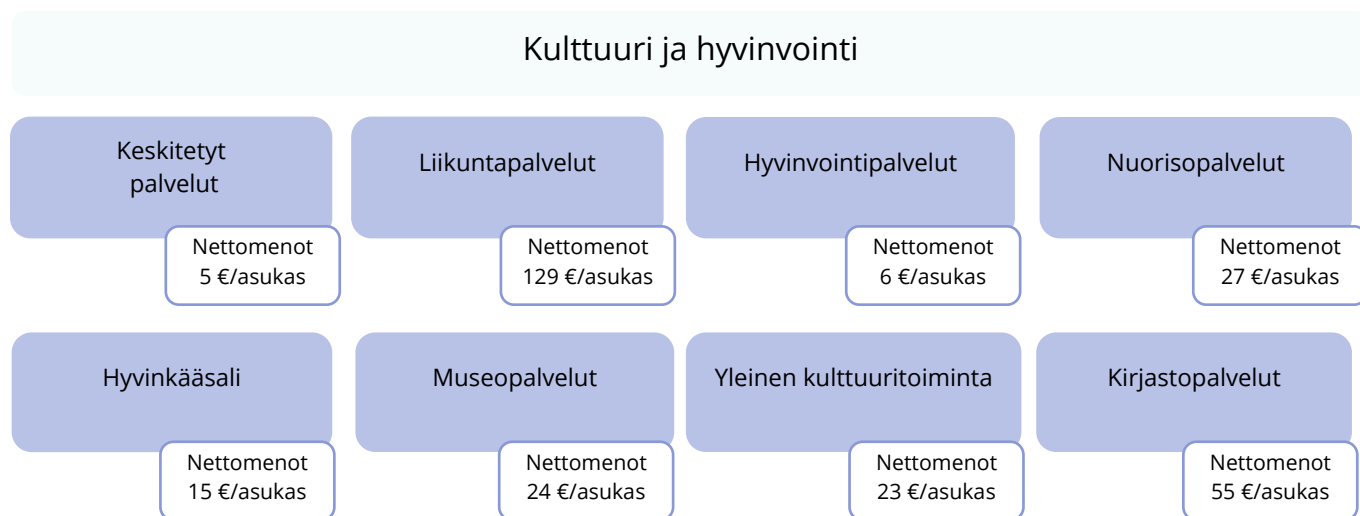
Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-609	-632	-667	-37
Varhaiskasvatus ja esiopetus				
Varhaiskasvatuslapset**	1 991	1 843	2 096	253
Kunnallinen	1 696	1 574	1 783	209
Päiväkoti	1 609	1 357	1 704	347
Kerho	32	33	29	-4
Avoin päiväkotij ja parkki	55	50	50	0
Ostopalvelu	185	175	41	-134
Yksityinen	110	166	272	106
Päiväkoti	92	149	260	111
Perhepäivähoito	18	17	12	-5
Esiopetus	335	382	324	-58
Varhaiserityiskasvatus*	179	184	190	6
Lastenhoidon tuet				
Lasten kotihoidon tuki				
Tuensaajia/perheitä, k.a.	357	465	333	-132
Tuensaajia/lapsia, k.a.	393	517	356	-161
€/kotioidon tuen saaja/kk	339	271	328	57
Yksityisen hoidon tuki				
Lapsia, k.a.	92	59	16	-43
€/yks. hoidontuen saaja/kk	569	1 662	208	-1 454

** sisältää kunnallisen, ostopalvelun ja yksityisen varhaiskasvatuksen

* sisältää erityisen tuen päätökset, tehostetun tuen ja seurannan lapset.

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta

Tuloslaskelma	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	2 483 405	2 333 200	2 675 200	2 675 200	14,7	2 698 558	2 729 009
Myyntituotot	58 212	40 100	50 100	50 100	24,9	50 801	51 716
Maksutuotot	1 501 739	1 369 500	1 618 300	1 618 300	18,2	1 640 956	1 670 493
Tuet ja avustukset	74 272	40 000	13 200	13 200	-67,0	13 200	13 200
Muut toimintatuotot	849 182	883 600	993 600	993 600	12,4	993 600	993 600
Toimintakulut	-16 043 018	-15 021 330	-16 078 202	-16 059 979	6,9	-9 031 905	-9 194 479
Henkilöstökulut	-3 875 787	-3 736 048	-4 170 160	-4 151 937	11,1	-4 210 064	-4 285 845
Palkat ja palkkiot	-3 239 480	-3 113 687	-3 434 353	-3 434 353	10,3	-3 482 434	-3 545 118
Henkilösivukulut	-636 307	-622 361	-735 807	-717 584	15,3	-727 630	-740 728
Eläkekulut	-535 648	-536 665	-592 428	-592 428	10,4	-600 722	-611 535
Muut henkilösivukulut	-100 659	-85 696	-143 379	-125 156	46,0	-126 908	-129 193
Palvelujen ostot	-3 831 964	-3 138 833	-3 182 522	-3 182 522	1,4	-3 227 077	-3 285 165
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-700 698	-666 550	-725 050	-725 050	8,8	-735 201	-748 434
Avustukset	-866 549	-734 445	-847 695	-847 695	15,4	-859 563	-875 035
Muut toimintakulut	-6 768 020	-6 745 454	-7 152 775	-7 152 775	-100,0	0	0
Toimintakate	-13 559 613	-12 688 130	-13 403 002	-13 384 779	5,5	-6 333 347	-6 465 470

Toiminnan kuvaus

Kuntalain (410/2015) ja Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) mukaan kunnan ja hyvinvointialueen tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä sekä alueensa elinvoimaa siltä osin kuin tämä kytkeytyy niiden lakisääteisiin tehtäviin. Palvelut on järjestettävä ekologisesti, ekonomisesti ja sosiaalisesti kestävällä tavalla.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) mukaan kunnan (§ 6) ja hyvinvointialueen (§ 7) on myös

edistettävä hyte-työtä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Ehkäisevän päihdetyön laki (8.7.2022/549 § 5) edellyttää, että kunnat ja hyvinvointialueet tekevät yhdessä ehkäisevää päihdetyötä. Lisäksi Kuntalain (410/2015) mukaan kunnalla on oltava vanhus- ja vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto. Näistä vastaa Hyvinkäällä käytännössä vahvasti kulttuuri ja hyvinvointi -palvelualueen yksiköt.

Kunta voi tuottaa palvelut itse tai hankkia ne joltain muulta palveluntuottajalta. Hyvinvointia ja terveyttä edistetään

kunnan omalla palveluntuotannolla ja myös mahdollistamalla muiden tahojen, kuten Hyvinkäällä vahvan kolmannen sektorin, toimintaa. Sote-, pelastus- ja ensihoitopalvelut tuotetaan nykyään hyvinvointialueella.

Paikallisten kulttuuri-, liikunta-, nuoriso-, hyvinvointi- ja muiden vapaa-aikapalveluiden tuottaminen ja kehittäminen lisää asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä ehkäisten inhimillisesti ja taloudellisesti kalliiden korjaavien sote-palveluiden tarvetta.

Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut ovat tärkeä kaupungin veto- ja pitovoimatekijä. Hyvinkään houkuttelevuutta lisäävät aktiivisesti kaupungissa näkyvät, kuuluvat ja osallistavat kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut sekä tapahtumat ja erinomaiset liikkumismahdollisuudet. Perheiden kannalta on merkittävää, että kaupungissa pystyy harrastamaan vapaa-aikana monipuolisesti.

Tapahtumat työllistävät laajasti ja niiden elinvoimaa ja paikallakunnan houkuttavuutta lisäävä merkitys on suuri. Tapahtumien taloudellinen vaikutus ulottuu suoraan ja välillisesti useimmiten tapahtumapaikkakuntaa laajemmalle alueelle.

Kulttuuri ja hyvinvointi -palvelualue tarjoaa monipuolisesti palveluja kuntalaisten arkeen ja juhlaan.

Hyvinkään kaupungin hyvinvointipalvelut. Kuntalain (410/2015) ja Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) mukaan kunnan tehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä yhdessä hyvinvointialueen kanssa.

Kaupungin hyvinvointipalvelut edistää hyvinvointia ja terveyttä vahvistavaa sisäistä, paikallista ja alueellista verkostotyötä ja tekee näkyväksi hyvinvointitietoa ja olemassa olevia, koko palvelujärjestelmän tuottamia hyvinvointipalveluita. Hyvinvointipalvelujen tehtävänä on yksikkönä toimia vuoropuhelun ja yhteistyön edistäjänä, hiljaisen tiedon välittäjänä ja ymmärryksen lisääjänä hyvinvointia ja terveyttä vahvistavia palveluja tuottavien toimijoiden välillä.

Kuntien kulttuuritoiminnasta säädetään lailla (166/2019), jonka tavoitteena on tukea ihmisten mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen, edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen, vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä ja luoda edellytyksiä elinvoiman kehittymiselle. Kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa, jonka toteuttamiseksi

kunta edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä, luo edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista, tarjoaa mahdollisuuksia tavoitteelliselle taide- ja kulttuurikasvatukselle sekä edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä. Lisäksi kunta edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa, kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa.

Kirjastopalveluiden toiminnan ja arvojen perustana toimii kirjastolaki (1492/2016). Yleisten kirjastojen palvelut ovat kaikille avoimia ja peruspalvelut maksuttomia. Kirjastolain tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, edesauttaa tiedon saatavuutta ja käyttöä, tukea lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa ja antaa mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen. Lisäksi lain tavoitteena on tukea aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Lähtökohtaisesti tavoitteena ovat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus. Kirjasto on kuntalaisen peruspalvelu, joka toteuttaa jokaisen kansalaisen sivistyksellisiä oikeuksia. Kirjastopalveluiden keskeisenä tehtävänä on lukemisen edistäminen. Matalan kynnyksen neuvontapaikkoina kirjastot tarjoavat myös tukea erilaisiin tietoteknisiin ongelmiin sekä erilaisia tietoisuuksia digitaalitojen kehittämiseen.

Hyvinkään kaupungin museopalvelut muodostavat Hyvinkään kaupunginmuseo ja Hyvinkään taidemuseo, jotka toimivat yhdessä museokeskus Taikassa Jussintorilla.

Hyvinkään kaupunginmuseon tehtävänä on vaalia, tutkia, tallentaa sekä esitellä Hyvinkään alueen ja sen asukkaiden historiaa tämän päivän ihmisille. Museo esittelee Hyvinkään historiaa näyttelytoimintansa kautta luoden kiinnostusta paikallisuuteen sekä tarjoten työkaluja kotiutumiseen ja paikallisidentiteetin rakentamiseen. Museopalveluille asetettuja tehtäviään Hyvinkään kaupunginmuseo toteuttaa kokoelmatoimintansa avulla tallentamalla Hyvinkään historiaan liittyviä esineitä, valokuvia ja arkistoaineistoja. Toiminnallaan museo luo hyvinvointia ja ehkäisee syrjäytymistä.

Hyvinkään taidemuseo tarjoaa mahdollisimman laajalle yleisölle elämyksiä ja tietoa visuaalisesta kulttuurista monipuolisten ja laadukkaiden näyttelyiden, kokoelmien hoidon ja esittelyn, museopedagogiikan sekä asiantuntijapalveluiden muodossa. Taidemuseon tavoitteena on olla kaupunkilaisten ja kuvataiteen elämyksellinen kohtaamispaikka ja

sen palvelut tukevat hyvinvointia, terveyttä ja viihtyvyyttä. Toiminnan painopisteenä on oman alueen taide ja visuaalinen kulttuuriperintö. Taidemuseo tuo myös kuvataiteen valtakunnallisia ja kansainvälisiä ilmiöitä lähelle asukkaita.

Liikuntalaki (390/2015) edellyttää, että kunta turvaa eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa. Kuntien tehtävänä on huomioida väestön hyvinvointia, terveyttä ja toteuttaa ennaltaehkäisevää toimintaa kuntalaisten fyysisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi. Hyvinkään urheiluseurat ovat merkittävässä roolissa liikuntalaissa määritellyssä kansalaistoiminnan ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Liikuntapalveluiden tärkeänä tehtävänä on vastata, että liikuntalain mukaisia eettisiä periaatteita ja eriarvoisuuden vähentämistä toteutetaan hyvinkääläisissä seuroissa, liikuntapalveluiden toiminnassa sekä huippu-urheilussa. Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia kehitetään yhteistyössä seurojen, yhdistysten ja kaupungin omien organisaatioiden kesken. Hyvinkään liikuntapalvelut toteuttaa liikuntalain mukaista terveiden elämäntapojen edistämistä sekä kestävä kehityksen ja asukasystävällisen ympäristön vaalimista vapaa-aikatoiminnan edistämiseksi. Kolmannen sektorin toimijat, säätiöt ja laitokset tuottavat suuren osan kuntalaisten palveluista. Yhteistyö heidän kanssaan on keskeistä kaikkien tulosyksiköiden kohdalla.

Nuorisopalveluiden toimintaa ohjaa nuorisolaki (1285/2016). Lain tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa; tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista; tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa, edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista ja parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Näiden asioiden toteuttamiseksi kaupunki tarjoaa nuorille monipuolisia nuorisotyön palveluita ja lisäksi tukee muiden toimijoiden nuorten parissa tekemää työtä.

Kulttuuri ja hyvinvointi -palvelualueen eri yksiköiden tehtävänä on mahdollistaa kuntalaisten ja kolmannen sektorin toimintamahdollisuudet ylläpitämällä toiminnan vaatimia tiloja ja suorituspaikkoja sekä myöntämällä avustuksia avustussäännön mukaisesti. Yksiköt järjestävät kuntalaisille toimintaa niiltä osin kuin yhdistykset, säätiöt ja laitokset eivät niitä tuota. Taloudellisesti merkitykselliseksi kulttuuri ja hyvinvointi -palvelualueen roolin tekee yhteiskunnan painopisteen muuttuminen tuotantokeskeisyydestä

kohti palvelukeskeisyyttä. Taloudessa korostuvat enenevässä määrin sisältö- ja kokemuskeskeisyys, jolloin myös perinteisten toimialojen kehitys ja monipuolistuminen voivat hyötyä luovien alojen osaamisesta. Kyseessä on siis merkittävä henkisen hyvinvoinnin ja taloudellisen toiminnan tukipilari.

Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Kulttuuri ja hyvinvointilautakunnan toimintakate lautakunnan talousarvioesityksessä on -13 403 002 euroa ja ulkoinen toimintakate -4 659 515 euroa. Talousarvioesitys ylittää sivistystoimen laadintakehyksen 46 000 eurolla. Talousarvioesitykseen on sisällytetty Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen vuosimaksu 14 000 euroa sekä curlinghallin käyttökustannukset 32 000 euroa. Lisäksi kaupunginhallituksen päättämästä opetuslautakunnan laadintakehyksestä on siirretty noin 60 000 euroa kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan laadintakehykseen kattamaan areenamestarin rekrytoinnin kustannuksia.

Vuoden 2026 osalta on syytä huomioida myös uimalan sulkeminen remontin ajaksi ja sen vaikutukset kustannuksiin ja toimintaan, joita ei tässä vaiheessa vielä tiedetä.

Vuoden 2026 aikana on tarkoituksena ottaa käyttöön tapahtumatuotannon uusi toimintamalli. Lisäksi Hyvinkää areenan ja Laurean uusien tilojen käyttöönoton valmistelun on tarkoitus tapahtua talousarviovuoden aikana.

Merkittävät investoinnit

Merkittävimmat kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan alaiset investoinnit ovat:

- Uimalan peruskorjauksen käynnistyminen
- Hyvinkää areenan rakentaminen ja varustaminen
- Omatoimikirjasto
- Paavolan kentän rakentaminen

Henkilöstösuunnitelma

Talousarvio sisältää areenamestarin lisäyksen palkkakustannuksineen.

Henkilöstömäärä	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Vakinaiset	73,0	72,0	73,0	1
Määräaikaiset	16,0	12,0	12,0	0
Yhteensä	89,0	84,0	85,0	1

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	288	273	284	11
Liikuntapalvelut				
Toimintatunnit	2 769	3 500	3 500	0
Asiakasmäärä	865 690	958 000	963 000	5 000
€/asiakas	7,2	6,0	6,3	0,3
Nuorisopalvelut				
Asiakasmäärä	32 818	24 000	30 000	6 000
€/asiakas	35,8	46,5	41,7	-4,8
0-28 vuotiaat	13 411	13 318	13 214	-104
€/0-28 v	87,6	83,7	94,67	10,97
Hyvinkääsali				
Toimintatunnit	1 492	1 350	1 600	250
Tilaisuudet	179	210	200	-10
Asiakasmäärä	38 048	37 000	40 000	3 000
Menot, €/asiakas	41,9	31,0	33,3	2,2
Tulot, €/asiakas	17,0	14,0	15,4	1,4
Museotoiminta				
Asiakasmäärä	17 153	15 000	15 000	0,00
€/asiakas	61,6	74,9	76,0	1,1
Yleinen kulttuuritoiminta				
Asukasmäärä	47 047	47 020	47 117	97,00
€/asukas	26,6	21,8	22,6	0,8
Tapahtumakävijät	157 400	120 000	120 000	0
€/kävijä	7,9	8,5	8,9	0,3
Kaupunginkirjasto				
Lainausmäärä	652 823	630 000	640 000	10 000
€/laina	3,8	4,0	4,1	0,0
Kävijät	275 438	260 000	265 000	5 000
Aineistomääräraha/ asukas	6,4	6,5	6,5	0,0

Vuoden 2026 tunnuslukuja

Liikuntapalveluiden
asiakasmäärä

963 000

Nuorisopalveluiden
asiakasmäärä

30 000

Hyvinkääsalin
asiakasmäärä

40 000

Museotoiminnan
kävijämäärä

15 000

Kaupunginkirjaston
kävijämäärä

640 000

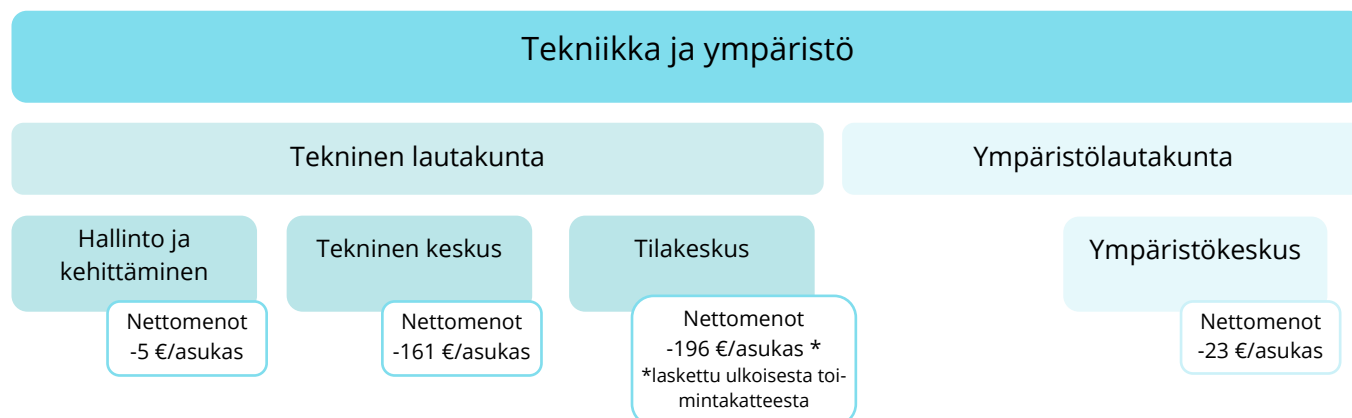

Tekniikka ja ympäristö

Tekninen lautakunta
Hallinto ja kehittäminen
Tekninen keskus
Tilakeskus

Ympäristölautakunta
Ympäristökeskus

Tekniikka ja ympäristö

Toimialan kuvaus

Tekniikan ja ympäristön toimiala käsittää teknisen toimen ja ympäristötoimen. *Teknisen toimen* keskeisenä tehtävänä on ylläpitää ja rakentaa kestävällä ja energiatehokkaalla tavalla yhdyskunnan muun toiminnan perustana olevaa infrastruktuuria ja muuta rakennettua ympäristöä. *Ympäristötoimen* keskeisenä tehtävänä on kestäväan kehitykseen sitoutuen turvata terveellinen ja viihtyisä elinympäristö sekä monipuolinen ja ekologisesti kestävä luonnonympäristö. Ympäristökeskus on palvelu- ja tulosalue, joka huolehtii kaupungin rakennusvalvonta-, ympäristön ja luonnonsuojelu-, asuntotoimen- sekä ympäristöterveydenhuoltopalveluista viranomaistehtävineen.

Toimialan päätehtävänä on yhteensovittaa yhdyskunnan infrastruktuuria ja muuta rakennettua ympäristöä sekä luonnonympäristöä siten, että ne tarjoavat kaupunkilaisille toimivan, viihtyisän, virikkeellisen, terveellisen ja turvallisen elinympäristön sekä toteuttavat kestäväan kehityksen periaatetta.

Tekniikan ja ympäristön toimialan vahvuutena on yhtenäinen palveluorganisaatio, joka hyödyntää tiedolla johtamista, tekoälyä ja digitalisaatiota toiminnassaan ja jonka toiminta perustuu kestäväan kehitykseen, asian- ja paikallistuntemukseen sekä toiminnalliseen ja taloudelliseen suorituskyykyyn.

Tekniikka ja ympäristö	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	63 268 774	62 843 717	62 998 996	62 798 996	0,1	63 779 078	64 926 453
Valmistus omaan käyttöön	1 644 823	1 995 000	1 707 000	1 707 000	-14,4	1 730 898	1 762 054
Toimintakulut	-54 433 919	-52 314 743	-54 237 629	-54 064 243	3,5	-54 922 542	-55 911 148
Toimintakate	10 479 677	12 523 974	10 468 367	10 441 753	-16,6	10 587 434	10 777 359

Tekninen lautakunta

Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

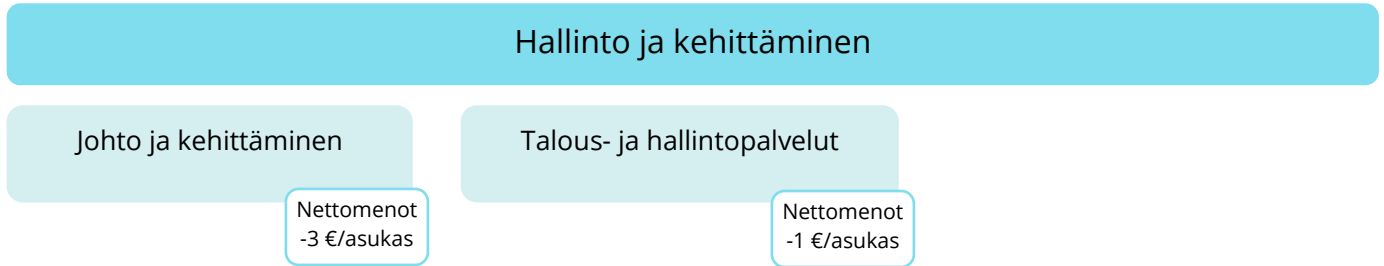
Kaupunginhallituksen asettama ulkoinen toimintakate tekniikan ja ympäristön toimialalle on -27 576 127 euroa. Teknisen lautakunnan alaisen toiminnan toimintakate tästä on

lautakunnan talousarvioesityksessä 11 559 152 euroa ja ulkoinen toimintakate on -26 780 897 euroa.

Vuoden 2026 aikana jatketaan merkittävien investointien, kuten Hangonsillan uusi koulu ja päiväkotit sekä Hyvinkään monitoimiareenan parissa. Lisäksi suunnitteilla on useita infrarakennushankkeita, joista merkittävimpänä Kauppalaan lankadun peruskorjauksen jatko.

Tuloslaskelma	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	62 344 810	61 866 460	62 048 702	61 848 702	0,1	62 815 480	63 945 510
Myyntituotot	18 933 784	17 826 681	18 507 590	18 377 590	3,1	18 634 876	18 970 304
Maksutuotot	4 262	40 000	30 000	60 000	50,0	60 840	61 935
Tuet ja avustukset	101 826	55 000	36 000	36 000	-34,5	36 000	36 000
Muut toimintatuotot	43 304 939	43 944 779	43 475 112	43 475 112	-1,1	44 083 764	44 877 271
Valmistus omaan käyttöön	1 606 645	1 995 000	1 707 000	1 707 000	-14,4	1 730 898	1 762 054
Toimintakulut	-52 318 177	-50 321 918	-52 196 550	-52 030 013	3,6	-52 859 833	-53 811 310
Henkilöstökulut	-14 002 637	-14 229 364	-15 076 844	-15 010 307	5,5	-15 220 451	-15 494 419
Palkat ja palkkiot	-11 677 187	-11 793 644	-12 390 247	-12 390 247	5,1	-12 563 710	-12 789 857
Henkilösivukulut	-2 325 450	-2 435 720	-2 686 597	-2 620 060	7,6	-2 656 741	-2 704 562
Eläkekulut	-1 966 916	-2 052 225	-2 163 087	-2 163 087	5,4	-2 193 370	-2 232 851
Muut henkilösivukulut	-358 533	-383 495	-523 510	-456 973	19,2	-463 371	-471 711
Palvelujen ostot	-16 513 850	-13 730 874	-14 640 558	-14 540 558	6,6	-14 845 526	-15 112 745
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 108 571	-8 619 660	-8 542 932	-8 542 932	-0,9	-8 662 533	-8 818 459
Avustukset	-85 073	-59 500	-59 500	-59 500	0,0	-60 333	-61 419
Muut toimintakulut	-13 608 046	-13 682 520	-13 876 716	-13 876 716	1,4	-14 070 990	-14 324 268
Toimintakate	11 633 278	13 539 542	11 559 152	11 525 689	-14,9	11 686 545	11 896 254

Hallinto ja kehittäminen

Toiminnan kuvaus

Palveluiden tavoitteena on taata hyvä hallinto sekä toimialan palvelualueiden läpinäkyvä, ajantasainen ja mahdollisimman sujuva toiminta sekä asiakaspalvelu kaupungin sisäisille ja ulkoisille asiakkaille.

Hallinnon keskeisiä tehtäviä ovat päätöksenteon tuki, asiakaspalvelu, hankintapalvelut, maksuliikenne sekä kaupungin pysäköinninvalvonta.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Hallinnon ja kehittämisen palvelualueen toimintakate lautakunnan talousarvioesityksessä on -255 570 euroa ja ulkoinen toimintakate on -199 987 euroa.

Vuoden 2025 alussa perustetussa hallinnon sihteeritiimissä on otettu käyttöön toimintatapa, jonka tarkoituksena on varmistaa tehtävien jatkuvuus muun muassa äkillisten sairauspoissaolojen aikana. Järjestely perustuu siihen, että jokaiselle työntekijälle on määriteltä sijaisia, jolloin tehtävät voidaan hoitaa viiveettä myös poissaolojen aikana. Tavoitteena on vähentää hallinnollisten palveluiden ruuhkautumista ja turvata toiminnan sujuvuus kaikissa tilanteissa.

Keväällä 2025 tehdyssä henkilöstötyytyväisyyskyselyssä esiin nousseisiin epäkohtiin tullaan laatimaan henkilöstötyytyväisyyttä parantavia toimenpiteitä, joita toteutetaan vuoden 2026 aikana.

Hyvinkäällä entisen Nopon pesulan alueella on meneillään maaperän ja pohjaveden puhdistushanke, jossa on edetty biologisen puhdistuksen seurantavaiheeseen. Hanke alkoi kesällä 2024 massanvaihdolla. Marraskuussa alueen maaperään injektointiin biologisia aineita, jotka auttavat haitta-aineita hajoamaan.

Biologista puhdistumista seurataan näytteenottosuunnitelman mukaisesti aina vuoden 2027 loppuun asti. Kesäkuussa 2025 otetun näytteenottokierroksen tulokset ovat lupaavia.

Tulosten perusteella haitta-aineena olleen tetrakloorieteenin pitoisuus on alentunut huomattavasti alkutilanteesta ja hajoamistuotteita on jo havaittu.

Vuonna 2025 käyttöön otettu uusi pysäköinninvalvontajärjestelmä on parantanut toiminnan tehokkuutta sekä vahvistanut tietoturva. Pysäköinninvalvonnan tavoitteina ovat liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden edistäminen, asiakaskokemuksen parantaminen sekä yhdenvertaisuuden varmistaminen esteettömien pysäköintipaikkojen valvonnalla. Keskeisiä riskejä ja haasteita ovat resurssien riittävyys suhteessa valvontatarpeeseen, palautteiden hallinta sekä lainsäädännön muutosten mahdolliset vaikutukset toimintaan.

Ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain (306/2025) 5 a § antaa kunnalle oikeuden siirtää mikroliikenneluvan vastaisesti pysäköidyt ajoneuvot. Tehokkaampi siirtomenettely voisi vähentää väärinpysäköintiä, parantaa liikenneturvallisuutta sekä pitkällä aikavälillä vähentää vaaratilanteita.

Merkittävät investoinnit

Palvelualueella ei ole investointeja.

Henkilöstösuunnitelma

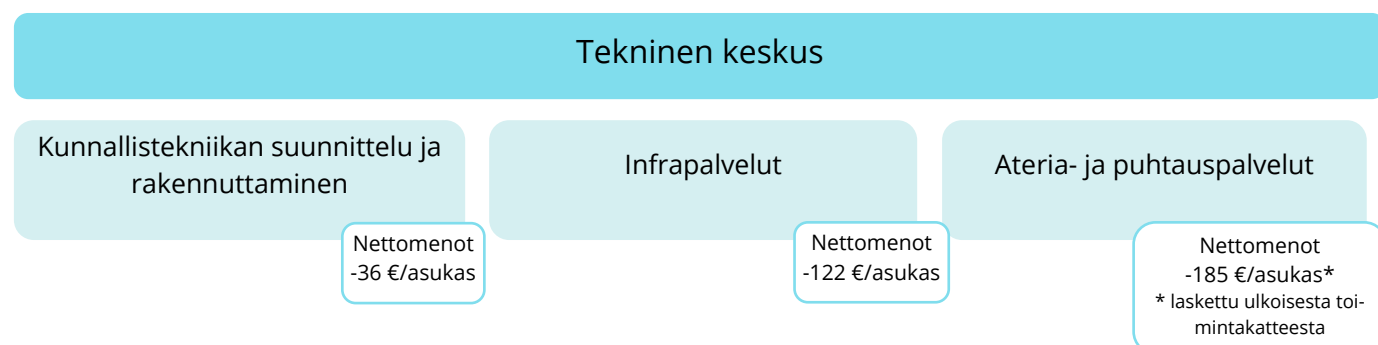
Ei suunniteltuja muutoksia vuoteen 2025 nähden.

Hallinto ja kehittäminen	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	489 298	582 839	582 574	582 574	0,0	590 730	601 363
Toimintakulut	-614 785	-756 249	-808 144	-805 409	6,5	-816 685	-831 385
Toimintakate	-125 487	-173 410	-225 570	-222 835	28,5	-225 955	-230 022

Henkilöstömäärä	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Vakinaiset	6,0	11,0	11,0	0,0
Määräaikaiset	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	6,0	11,0	11,0	0,0

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-3	-4	-5	-1,1

Tekninen keskus

Toiminnan kuvaus

Teknisen keskuksen tavoitteena on ylläpitää ja hallinnoida kaupungin taajamien katu-, viher- ja liikuntapaikka-alueita sekä muita kaupungin yleisiä alueita. Lisäksi tekninen keskus toteuttaa kaupungin kunnallistekniset investoinnit. Tekniselle keskukselle kuuluu osaltaan myös viranomais- ja lupapalveluita. Tekninen keskus tuottaa myös ateria- ja puhtauspalvelut kaupungin toimialoille.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Tilakeskuksen palvelualueen toimintakate lautakunnan talousarvioesityksessä on -7 588 993 euroa ja ulkoinen toimintakate on -17 121 295 euroa. Toiminnan painopisteenä on pyrkiä kustannustehokkaasti estämään kaupunki-infran

kunnossapitovelan kasvu oikea-aikaisilla kunnallistekniikan saneerauksilla ja laadukkaalla kunnossapidolla.

Merkittävät investoinnit

Merkittävimmät investoinnit ovat Läntisen yhdystien alikulun rakentaminen sekä kunnallistekniikan saneeraukset Kauppalankatu (välillä Opintie - Urheilukatu) ja Oraskatu sekä Kalevankadun ja Kravunarkunkadun kiertoliittymä. Valtion kanssa yhteishankkeena toteutetaan VT25 eritasoliittymän rampit Kravunarkunkadulle.

Henkilöstösuunnitelma

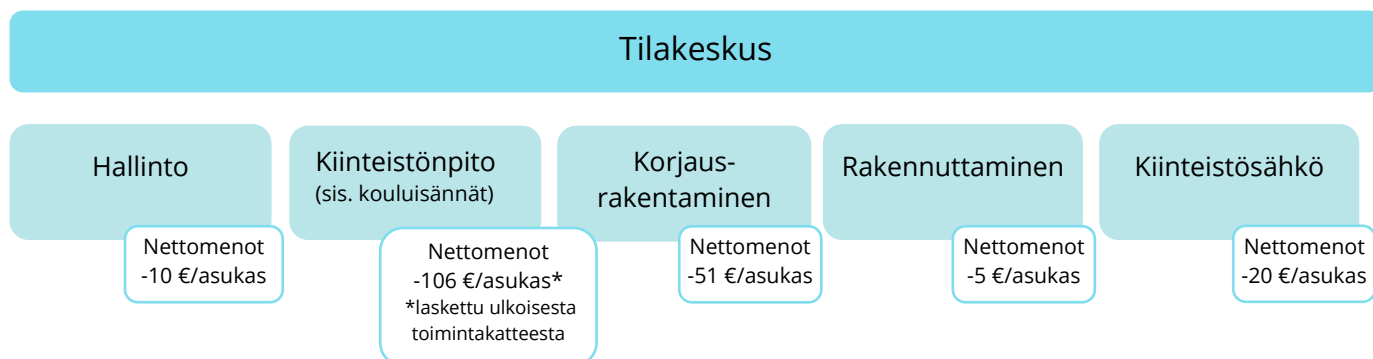
Ei muutoksia.

Tekninen keskus	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	18 693 315	17 865 884	18 380 766	18 180 766	2,3	18 536 697	18 870 357
Valmistus omaan käyttöön	975 003	955 000	727 000	727 000	-23,9	727 000	727 000
Toimintakulut	-26 236 502	-25 463 848	-26 696 759	-26 549 475	4,7	-27 022 568	-27 508 974
Toimintakate	-6 568 184	-6 642 964	-7 588 993	-7 641 709	15,0	-7 758 871	-7 911 617

Henkilöstömäärä	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Vakinaiset	216,0	226,0	222,0	-4,0
Määräaikaiset	18,0	3,0	7,0	4,0
Yhteensä	234,0	229,0	229,0	0,0

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	-140	-141	-161	-19,8
Kunnossapidettävät liikenne-alueet, ha	285	286	299	13,0
Viheralueet, ha	121	122	122	0,0
Päiväkotij- ja koululounaat kpl/vuosi	1 479 358	1 456 499	1 453 361	-3 138,0
Siivottavat neliöt, m2/vuosi	117 849	120 650	119 280	-1 370,0

Tilakeskus

Toiminnan kuvaus

Tilakeskuksen ydintehtävänä on vastata kaupungin rakennusomaisuudesta ja toimittaa käyttäjille terveelliset, turvaliset, taloudelliset sekä tarkoitusta vastaavat tilat.

Tilakeskuksen toiminta jakautuu kolmeen pääosa-alueeseen: omistaminen ja vuokraustoiminta, rakennuttaminen ja kunnossapito sekä kiinteistönpito ja kouluisäntäpalvelut. Toiminta pyritään toteuttamaan pääsääntöisesti omana työnä, jolla varmistetaan kustannustehokas ja häiriötön toiminta. Isot rakennushankkeet toteuttaa useimmiten ulkopuolinen rakennusliike. Pienemmät hankkeet ja kunnossapito toteutetaan omalla henkilöstöllä mahdollisuuksien mukaan. Tilakeskuksessa oma henkilöstö hoitaa ydintehtäviä ja erityisesti erikoisosaamista vaativia tehtäviä ostetaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta.

Suurimmat tilojen käyttäjät ovat perusopetus ja varhaiskasvatus. Kaupungin ulkopuolisista käyttäjistä suurin on hyvinvointialue. Muita merkittäviä käyttäjiä ovat mm. Hyvinkään lukio sekä liikuntapalvelut.

Tilakeskusta johtaa kiinteistöjohtaja.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Tilakeskuksen palvelualueen toimintakate lautakunnan talousarvioletyksessä on 19 373 715 euroa ja ulkoinen toimintakate on -9 232 565 euroa.

Vuonna 2026 Hangonsillan alueella on samaan aikaan käynnissä Hyvinkään Areenan, pysäköintilaitoksen sekä uuden koulun ja päiväkodin rakentaminen. Rakennushankkeiden turvalliseen, laadukkaaseen ja taloudelliseen läpiviennin kiinnitetään erityistä huomiota. Merkittävä osa tilakeskuksen toimihenkilöresursseista tulee olemaan kiinnitettyinä rakennushankkeisiin vuoden aikana. Investointihankkeiden läpiviennin lisäksi ei käynnistetä muita merkittäviä organisaatiota kuormittavia hankkeita.

Sveitsin uimalan peruskorjauksen suunnittelua jatketaan ja rakennushankkeen kilpailutus järjestetään 2026. Pohjoispuiston koulun sekä Paavolan vanhainkodin peruskorjaustöitä tullaan käynnistämään.

Tilakeskuksen johtamisessa keskitytään suurten hankkeiden toteutusrauhan ja henkilöstön jaksamisen varmistamiseen.

Merkittävät investoinnit

Hyvinkään Areenan, Hangonsillan pysäköintilaitoksen ja Hangonsillan uuden koulun ja päiväkodin rakennushankkeet ovat toteutusvaiheessa. Pysäköintilaitoksen on tarkoitus valmistua 2026. Pysäköintilaitoksen ylläpitokustannukset eivät sisälly talousarvioon. Ylläpitokustannusten arvioidaan olevan 60 000 euroa vuonna 2026. Ylläpitokustannukset vuodelle 2026 haetaan lisämäärärahana osavuosikatsauksessa kohteen valmistuttua. Muut hankkeet valmistuvat 2027.

Uimalan peruskorjauksen tarveselvitys on hyväksytty lautakunnissa keväällä 2025. Toteutukseen johtavan suunnittelun käynnistäminen, hankesuunnitelman laatiminen ja urakoitsijan valinta tehdään vuonna 2026.

Vehkojan koulun peruskorjausta jatketaan liikuntahallin korjauksen suunnittelulla. Kruununmaan päiväkodin laajentaminen tai Vehkojen päiväkodin peruskorjaus käynnistetään palveluverkkopäätöksen jälkeen.

Pohjoispuiston koulun julkisivun ja perustusten peruskorjaustyöt käynnistetään, Metsäkaltevan kentän huoltorakennus toteutetaan, omatoimikirjastoa suunnitellaan sekä Paavolan vanhainkodin peruskorjaustyöt aloitetaan vuoden aikana.

Pieniä peruskorjaus- ja muutostöitä sekä energiainvestointeja toteutetaan talousarvion määrärahojen puitteissa.

Henkilöstösuunnitelma

Vuoden aikana varaudutaan rekrytoimaan henkilöstöä eläköityvien tilalle. Kiinteistönpitoon ja korjausrakentamiseen

on tarkoitus rekrytoida yhteinen työnjohtaja. Tehtävä on ollut täyttämättä aikaisemman resurssin siirryttyä toisiin tehtäviin. Päättävien työsuhteiden tehtävät täytetään tavanomaisesti.

Tilakeskus	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	43 162 197	43 417 737	43 085 362	43 085 362	-0,8	43 688 557	44 474 951
Valmistus omaan käyttöön	631 642	1 040 000	980 000	980 000	-5,8	993 720	1 011 607
Toimintakulut	-25 466 889	-24 101 821	-24 691 647	-24 675 129	2,4	-25 020 581	-25 470 951
Toimintakate	18 326 950	20 355 916	19 373 715	19 390 233	-4,7	19 661 696	20 015 607
Poistot	-11 218 720	-8 987 000	-10 745 548	-8 300 000			
Tilikauden ylijäämä	7 108 230	11 368 916	8 628 167	11 090 233			

Henkilöstömäärä	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Vakinaiset	57,0	65,0	57,0	-8,0
Määräaikaiset	7,0	2,0	6,0	4,0
Yhteensä	64,0	67,0	63,0	-4,0

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Nettomenot euroa/asukas	390	433	411	-21,7
Nettomenot euroa/asukas, laskettu ulkoisesta toimintakatteesta	-203	-188	-196	-8,2
Ylläpidettävät neliöt	219 771	214 518	225 561	
Toimintamenot per huoneala, €/hum2	96,05	95,56	92,21	-3,35

Ylläpidettävät neliöt vuonna 2026

Huoneala, hum²

225561

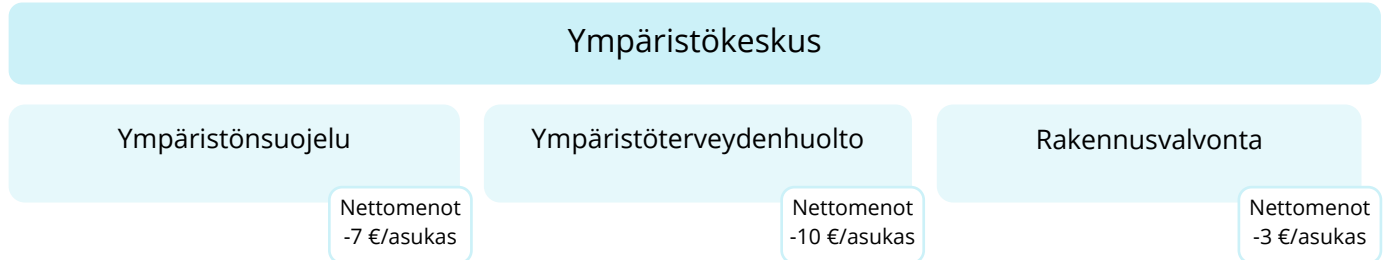
Toimintamenot per huoneala, €/hum²

92,21

Ympäristölautakunta

Ympäristökeskus

Toiminnan kuvaus

Ympäristökeskus on palvelu- ja tulosalue, joka huolehtii kaupungin rakennusvalvonta-, ympäristön ja luonnonsuojelu-, asuntotoimen-, ympäristöterveydenhuoltopalveluista viranomaistehtävineen.

Ympäristölautakunta, hallinnon tehtävänä on palvelualueen lautakunta ja -hallintopalvelujen tuottaminen sekä ympäristökeskuksen toiminnan johtaminen, kehittäminen, valvonta ja ohjaus kaupungin ja toimialan yhteisten periaatteiden, tulos- ja palvelutavoitteiden mukaisesti.

Ympäristönsuojelu huolehtii ympäristön- ja luonnonsuojelusta sekä niihin liittyvästä tiedotuksesta ja valistuksesta, ympäristön tilan seurannasta, ympäristönsuojeluhankkeiden toteuttamisesta sekä lupa- ja valvontaviranomaispalveluista tavoitteena turvata terveellinen, turvallinen, viihtyisä ja virikkeitä antava elinympäristö sekä monipuolinen ja ekologisesti kestävä luonnonympäristö. Keskeisenä toiminta-ajatuksena on ennaltaehkäisevä ympäristönsuojelutyö. Kestävän kehityksen toimintaa ja kaupunkiorganisaation ympäristöhallintaa koordinoidaan ympäristöpalvelusta.

Ympäristöterveydenhuolto on osa ennaltaehkäisevää perusterveydenhuoltoa, jossa riskit huomioiden valvotaan viime kädessä ihmisen terveyteen vaikuttavaa elinympäristöä. Ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvat terveydensuojelun, elintarvikkeiden, tupakkalain ja eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta sekä eläinlääkäripalvelut.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on rakentamislainsäädännöllä tavalla valvoa rakentamista ja rakennettua ympäristöä sekä kaavoituksen toteutumista. Rakennusvalvonta antaa rakentamisen neuvontaa ja ohjausta sekä käsittelee rakentamiseen tarvittavat luvat ja suorittaa lupiin liittyvät katselmuksat. Rakennusvalvonnalle kuuluvat myös asumiseen liittyvät viranomaistehtävät, kuten asukasvalintojen valvonta sekä korkotukilainat.

Lautakunnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Ympäristökeskuksen palvelualueen toimintakate lautakunnan talousarvioesityksessä on -1 090 784 euroa ja ulkoinen toimintakate on -1 022 279 euroa.

Uuden rakentamislain ensimmäinen vaihe tuli voimaan 1.1.2025. Lain tavoitteena on sujuvoittaa rakentamisprosessia, edistää kestävä kehitystä, vähentää hallinnollista taakkaa ja tukea digitalisaatiota. Rakentamislupa käsitte-lyaikatakuu, rakennuksen hiilijalanjälkilaskenta sekä tietomallimuotoinen rakentamislupa tulevat voimaan 1. tammi-kuuta 2026 alkaen.

Uuden lain myötä nykyiset rakennuslupa ja toimenpide-lupa korvattiin yhdellä lupamuodolla, rakentamisluvalla. Lupaa edellyttävien rakentamishankkeiden kynnystä nostettiin siten, että jatkossa esimerkiksi alle 30 neliön varaston tai pihasaunan sekä enintään 50 neliön katoksen voi rakentaa ilman rakentamislupaa, kunhan rakentamis- ja kaavamääräykset sekä rantarakentamisen säännökset täyttyvät. Kaavan vastainen hanke voi edellyttää poikkeamislupaa, vaikkei se rakentamislupaa tarvitsikaan. Kaikki rakennukset kuluttavat jatkossakin tontin rakennusoikeutta.

Rakentamislaki luo säädöspohjan rakentamiseen liittyvän tiedon digitalisaatiolle. Lain mukaan rakentamislupaa haetaan vuoden 2026 alusta lukien tietomallimuotoisella suunnitelmalla (3D) tai muutoin koneluettavassa muodossa. La-kiin liittyvä ympäristöministeriön asetus rakentamisen suunnitelma-asetuksen ja viranomaismallien sisällöstä on lähtenyt Euroopan Unioniin arvioitavaksi. Asetuksen on tarkoitus tulla voimaan kulu- van vuoden loppupuolella. Asetuksen toimeenpanon kannalta ison haasteen luo se, että asetukseen liittyvä perustelumallisto on vielä keskeneräinen.

Lainsäädäntömuutos on ollut ja tulee edelleen olemaan merkittävä koko rakennusalalla. Muutos vaatii uuden oppimista ja omaksumista rakentamisen kaikilta osapuolilta. Rakennusvalvonnan rooli uusien toimintamallien jalkauttamisessa on osoittautunut merkittäväksi. Tämä vaatii henkilöstön laajaa kouluttamista.

Uuden rakentamislain edellyttämää rakennusjärjestystä on valmisteltu yhteistyössä Järvenpään rakennusvalvonnan kanssa. Ympäristölautakunta hyväksyi rakennusjärjestys ehdotuksen kokouksessaan 24.4.2025 (§ 30). Ehdotus oli nähtävillä 16.5. – 16.6.2025 välisen ajan. Kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi rakennusjärjestys on tarkoitus viedä kuluvan vuoden loppuun mennessä.

Ympäristöministeriö on asettanut pääministeri Orpon hallitusohjelmaan perustuvan rakennusvalvontauudistuksen työryhmän aikavälille 1.10.2024– 31.12.2026. Hallitusohjelman mukaan ”Käynnistetään rakennusvalvontauudistus, jonka tavoitteena on varmistaa, että rakennusvalvontatoimessa on joka puolella Suomea riittävä osaaminen ja palvelutaso sekä mahdollisimman yhtenäiset tulkinnot”. Työryhmän tehtävänä on analysoida erilaisia vaihtoehtoja rakennusvalvonnan järjestämiseksi ja tukea siten rakennusvalvonnan järjestämisestä annettavan hallituksen esityksen virkavalmistelua. Työryhmään on kutsuttu mukaan Rakennustarkastusyhdistys RTY r.y.:n edustaja. Järvenpään ja Hyvinkään johtava rakennustarkastaja kuuluu Rakennustarkastusyhdistys RTY r.y.:n johtokuntaan, joten pääsemme läheltä seuraamaan työn edistymistä ja samalla vaikuttamaan työryhmän työskentelyyn. Työryhmä ei ole kevään 2025 jälkeen kokoontunut.

Rakentamislupamaksutulojen toteutumisen riskinä on edelleen jatkuva rakentamisen hiljentyminen maailmanpoliittisen tilanteen takia.

Ympäristöterveydenhuollon yksikköä tulee työllistämään erityisesti uusi eläinlääkintähuoltolaki (285/2023), joka tu-

lee voimaan 1.1.2026. Laki vaikuttaa merkittävästi kunnan eläinlääkäriin tarjoamien palvelujen sisältöön ja niistä asiakkaalle aiheutuviin kustannuksiin. Lisäksi yksiköllä on valmisteilla sopimukset laboratoriopalveluista sekä virka-ajan ulkopuolisesta kiireellisestä eläinlääkäriin avusta, johon liittyy mahdollinen muutos valtioneuvoston asetukseen eläinlääkintähuollosta (351/2025). Myös terveydensuojelun osa-alueella on 1.1.2026 tulossa voimaan laki terveydensuojelulain muuttamisesta (790/2025), mikä tulee työllistämään yksikköä.

Ympäristöpalveluyksikköä koskevia vastaavan laajuisia lakimuutoksia ei ole tulossa vuonna 2026. Kunnallisten määräysten, kuten rakennusjärjestyksen sekä jätehuoltomääräysten päivittymisen myötä on tullut tarve päivittää vuodesta 2018 lähtien voimassa olleet ympäristönsuojelumääräykset.

Maaperä-, pohjavesi-, sekä muiden ympäristöasioiden hallintaa ja ympäristönsuojelun valvontaprosesseja tullaan tarkastelemaan laajasti tulevien järjestelmämuutoksien yhteydessä olemassa olevien resurssien edelleen kehittämiseksi.

Merkittävät investoinnit

Palvelualueella ei ole investointeja.

Henkilöstösuunnitelma

Ympäristökeskuksessa tulee yksittäisiä eläköitymisiä vuoden 2026 vaihteessa ja vuoden aikana. Vuonna 2026 eläköityvän rakennustarkastajan virka jätetään toistaiseksi täyttämättä.

Ympäristökeskuksessa jatketaan vuonna 2022 käynnistettyä henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämistoimia esimerkiksi tehostamalla uusien henkilöiden perehdyttämistä.

Tuloslaskelma	TP2024	TA2025	LTK2026	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatuotot	923 964	977 257	950 294	950 294	-2,8	963 598	980 943
Myyntituotot	183 116	216 257	181 294	181 294	-16,2	183 832	187 141
Maksutuotot	678 876	761 000	769 000	769 000	1,1	779 766	793 802
Tuet ja avustukset	51 393	0	0	0	0,0	0	0
Muut toimintatuotot	10 579	0	0	0	0,0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	38 178	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-2 115 743	-1 992 825	-2 041 078	-2 034 230	2,1	-2 062 709	-2 099 838
Henkilöstökulut	-1 513 983	-1 483 460	-1 564 754	-1 557 906	5,0	-1 579 717	-1 608 152
Palkat ja palkkiot	-1 271 695	-1 235 449	-1 288 237	-1 288 237	4,3	-1 306 272	-1 329 785
Henkilösivukulut	-242 287	-248 011	-276 517	-269 669	8,7	-273 444	-278 366
Eläkekulut	-208 639	-213 665	-222 635	-222 635	4,2	-225 752	-229 815
Muut henkilösivukulut	-33 648	-34 346	-53 882	-47 034	36,9	-47 692	-48 551
Palvelujen ostot	-364 457	-346 521	-357 491	-357 491	3,2	-362 496	-369 021
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 619	-9 159	-8 525	-8 525	-6,9	-8 644	-8 800
Avustukset	-27 933	-1 000	-1 000	-1 000	0,0	-1 014	-1 032
Muut toimintakulut	-198 750	-152 685	-109 308	-109 308	-28,4	-110 838	-112 833
Toimintakate	-1 153 601	-1 015 568	-1 090 784	-1 083 936	6,7	-1 099 111	-1 118 895

Henkilöstömäärä	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Vakinaiset	24,0	23,5	23,5	0,0
Määräaikaiset	3,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	27,0	23,5	23,5	0,0

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos
Ympäristökeskus				
Nettomenot euroa/asukas	-25	-22	-23	-2
Rakennusvalvonta				0
Lupapäätökset	236	180	200	20
Vast.työnjohtajan päätökset	389	*)	*)	
Lupapäätösten käsittely-aika vireilletulosta, 2 kk:n tavoiteajassa, %	88	100	100	0
Ympäristöpalvelu				0
Valvontatoimenpiteet, kpl	266	320	300	-20
Lupapäätösten käsittely-aika kuuluttamisesta, 4 kk:n tavoiteajassa %	20	100	100	0
Ympäristöterveydenhuolto				0
Valvontatarkastukset	643	600	600	0
Eläinpotilaat	2009	1 500	1 500	0
Ilmoitusten ja hakemusten käsittely 2 viikon tavoiteajassa, %	100	100	95	-5

*) Vast. työnjohtajapäätökset poistuvat.

Kohderahoitteisten tehtävien käyttötalous
Käyttötalous toimielimittäin, yhteenveto
Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

Kohderahoitteisten tehtävien käyttötalous

Kuntaliiton julkaiseman talousarviosuosituksen mukaan kohderahoitteisten tehtäväalueiden käyttötalous tulee erottaa budjettirahoitteisista tehtävistä. Kohderahoitteisella tehtävällä tarkoitetaan palvelun tuottajia, jotka rahoittavat toimintansa kokonaan tai osittain korvauksista palvelun tilaajilta. Organisointimuotona voi olla nettoyksikkö, muu taseyksikkö tai liikelaitos.

Seuraavassa on esitetty Tilakeskuksen ja Ateria- ja puhtauspalvelun tehtäväalueet erillisinä. Yksiköt sisältyvät myös ao. toimialojen talousarvioesityksiin. Liikelaitoksena toimivan Hyvinkään Veden talousarvio on esitetty kokonaan erillään kaupungin talousarviosta, koska liikelaitoksen johtokunta päättää itsenäisesti omasta talousarviostaan.

Tilakeskus	TP 2024	TA 2025	TA 2026
TOIMINTATUOTOT	43 162 196	43 417 737	43 085 362
Myyntituotot	1 906 144	1 511 998	1 591 000
Tuet ja avustukset	9 889		
Muut toimintatuotot	41 246 163	41 905 739	41 494 362
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	631 642	1 040 000	980 000
TOIMINTAKULUT	-25 466 889	-24 101 821	-24 675 129
Henkilöstökulut	-3 259 670	-3 475 595	-3 727 010
Palvelujen ostot	-6 299 449	-4 118 539	-4 308 956
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 809 451	-5 241 731	-5 232 837
Muut toimintakulut	-11 098 319	-11 265 956	-11 406 325
TOIMINTAKATE	18 326 950	20 355 916	19 390 233
VUOSIKATE	18 326 950	20 355 916	19 390 233
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-11 218 720	-8 987 000	-8 300 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 374 514	-8 987 000	-8 300 000
Arvonalentumiset	-2 844 206		
TILIKAUDEN TULOS	7 108 230	11 368 916	11 090 233

Ateria- ja puhtauspalvelut	TP 2024	TA 2025	TA 2026
TOIMINTATUOTOT	9 316 167	9 514 844	9 852 397
Myyntituotot	9 247 084	9 459 844	9 816 397
Tuet ja avustukset	69 100	55 000	36 000
Muut toimintatuotot	-18		
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	550		
TOIMINTAKULUT	-9 146 152	-9 395 951	-9 852 285
Henkilöstökulut	-5 173 659	-5 296 087	-5 512 051
Palvelujen ostot	-1 539 995	-1 621 038	-1 822 126
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 560 275	-1 604 669	-1 599 655
Muut toimintakulut	-872 223	-874 157	-918 453
TOIMINTAKATE	170 565	118 893	112

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

Yhteenveto	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
Käyttötalousosa			
Päätöksenteko			
Kaupunginvaltuusto	N	223	
Tarkastuslautakunta	N	157	
Keskusvaalilautakunta	N		
Kaupunginhallitus	N	2 150	
Kaupungin johto	N	660	
Omaisuuksien tuotot	N		2 000
Konsernipalvelut ja hallinto			
Elinvoima	N	14 728	
Henkilöstö	N	4 694	
Talous	N	2 539	
Hallinto	N	4 003	
Sivistystoimi			
Hallinto ja kehittäminen	N	1 204	
Koulutus	N	62 206	
Varhaiskasvatuspalvelut	N	31 414	
Kulttuuri- ja hyvinvointi	N	13 385	
Tekniikka ja ympäristö			
Tekn.hallinto ja kehittäminen	N	223	
Tekninen keskus	N	7 642	
Tilakeskus	N		19 390
Ympäristökeskus	N	1 084	
Tuloslaskelmaosa			
Verotulot	B		123 800
Valtionosuudet	B		16 416
Korkotulot	B		250
Muut rahoitustulot	B		1 642
Korkomenot	B	3 670	
Muut rahoitusmenot	B	90	
Satunnaiset erät	B		
Investointiosa			
Maa- ja vesialueet	B	1 500	3 500
Rakennukset	B	54 950	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	10 310	
Koneet ja kalusto	B	2 580	
Aineettomat hyödykkeet	B	900	
Sijoitukset	B	100	
Rahoitusosa			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys			
Antolainasaamisten vähennys			54
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			81 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		21 475	
Lyhytaikaisten lainojen muutos			
Vaikutus maksuvalmiuteen		6 167	
Talousarvion loppusumma		248 053	248 053

N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B = bruttomäärä/-tuloarvio

Hyvinkään vesi
kunnallinen liikelaitos

Hyvinkään Vesi

Kunnallinen liikelaitos

Toimialan kuvaus

Hyvinkään Vesi on Hyvinkään kaupungin liikelaitos, jonka tehtävänä on tuottaa vesihuoltopalveluita laadukkaasti ja tehokkaasti.

Talousvesi tuotetaan Hyvinkäänkylän ja Sveitsin pohjavedenottamoilla ja Hikiän tekopohjavesilaitoksella. Tavoitteena vedentuotannossa on riittävästä hyvälaatuisista

raakavesistä huolehtiminen sekä terveellinen ja turvallinen talousvesi. Vesihuoltoverkoston saneeraus ja uuden verkoston rakentaminen sekä jätevedenpumppaamoiden kunnossapito tehdään kustannustehokkaasti ja suunnitelmallisesti tavoitteena vedenjakelun katkottomuus ja viemäroinnin toimivuus. Jätevedet puhdistetaan Kaltevan jätevedenpuhdistamolla siten, että ympäristöluvan lupaehdot täyttyvät.

Tuloslaskelma	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Liikevaihto	10 172 673	10 121 632	10 379 544	3	10 379 544	10 089 544
Valmistus omaan käyttöön	51 678	10 000	20 000	100	20 000	20 000
Liiketoiminnan muut tuotot	6 573	6 000	0	-100	0	0
Materiaalit ja palvelut	-3 078 387	-3 486 454	-3 546 455	2	-3 546 455	-3 546 455
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 400 549	-1 568 000	-1 470 250	-6	-1 470 250	-1 470 250
Palvelujen ostot	-1 677 838	-1 918 454	-2 076 205	8	-2 076 205	-2 076 205
Henkilöstökulut	-2 149 787	-2 414 055	-2 389 888	-1	-2 399 381	-2 399 381
Palkat ja palkkiot	-1 677 002	-1 880 011	-1 886 062	0	-1 886 061	-1 886 061
Henkilösivukulut	-472 785	-534 044	-503 826	-6	-513 320	-513 320
Poistot ja arvonalentumiset	-4 230 693	-4 827 000	-4 604 452	-5	-4 604 452	-4 604 452
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 230 693	-4 827 000	-4 604 452	-5	-4 604 452	-4 604 452
Arvonalentumiset, kertal.poistot	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-509 669	-505 643	-496 571	-2	-496 571	-496 571
Liikelyijäämä	262 388	-1 095 520	-637 822	-42	-647 315	-937 315
Rahoitustuotot ja -kulut	-642 350	-642 350	-642 350	0	-642 350	-642 350
Korkotuotot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0	0	0
Korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	-642 350	-642 350	-642 350	0	-642 350	-642 350
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0	0
Ylijäämä ennen varauksia	-379 962	-1 737 870	-1 280 172	-26	-1 289 665	-1 579 665

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Myyntituottojen arvioidaan nousevan vuonna 2026 noin 3 %, johtuen Hyvinkään Lämpövoiman lämpövaraston täytöstä ja etäluettavien vesimittareiden määrän lisäytymisestä. Lämpövaraston täytön alkamiseen liittyy vielä epävarmuutta, mutta tämänhetkisen arvion mukaan täyttö olisi alkamassa syksyllä 2026 ja se jatkuu keväälle 2027 asti. Lämpövaraston koko on 400 000 m³ ja täytöstä noin puolet arvioidaan tapahtuvan vuoden 2026 puolella. Muilta osin vedenkäytön arvioidaan pysyvän vuoden 2025 tasolla. Uusien liittyvien määrän arvioidaan pysyvän edelleen pienenä. Veden ja jäteveden käyttömaksuihin ja perusmaksuihin ei esitetä muutoksia vuodelle 2026.

Materiaalikustannusten osalta talousarvioesitys on 6 % pienempi kuin vuoden 2025 talousarviossa. Materiaalikustannusten lasku liittyy pääsääntöisesti kemikaaleihin, sähköön ja rakennusmateriaaliin. Lisäksi kalustokustannukset hieman pienenevät, koska osa kalustohankinnoista toteutetaan investointimäärärahoista.

Palvelujen osalta talousarviossa on noin 8 % kustannusten nousu verrattuna vuoden 2025 talousarvioon. Nousu johtuu pääsääntöisesti vesihuollon yleissuunnittelukustannuksista, automaatiojärjestelmään liittyvästä palvelinratkaisusta ja uuden verkkotietojärjestelmän käyttöön otosta. Yleissuunnittelukustannuksien osalta on tullut linjaus, että yleissuunnittelu ei ole investointia. Lisäksi yleissuunnittelun määrää tullaan lisäämään kaavahankkeisiin liittyen, jotta pystytään paremmin huomioimaan yksit-

täisten kaava-alueiden vaikutukset vedenjakelun ja viemäröinnin kokonaisuuteen ja tekemään ratkaisuja, jotka tukevat paremmin kokonaisuutta. Myös talousvesiaseutuksesta tulleet vaatimukset tutkia uusia aineita nostavat laboratoriotutkimusten kustannuksia.

Henkilöstökulut laskevat noin 0,6 % verrattuna vuoden 2025 talousarvioon. Lasku johtuu pienentyneistä henkilösivukuluista.

Suunnitelman mukaiset poistot laskevat noin 5 % ja ovat vuonna 2026 noin 4,6 milj. euroa. Verkostosaneerauksen määrän kasvaessa poistotaso tulee pysymään korkeana koko suunnittelukauden ajan sekä myös jatkossa.

Poistojen ja käyttökulujen kasvun takia tilikauden alijäämän arvioidaan olevan noin 1,29 milj. euroa. Tästä syystä vesimaksujen taso tulee tarkasteltavaksi lähivuosina, jotta varmistetaan myös tulevaisuudessa rahoituksen riittävyys.

Vesihuoltolain uudistamista koskeva hallituksen esitys annettiin eduskunnalle 30.4.2025. Lakiuudistuksen tavoitteena on varmistaa julkisomisteisten vesihuoltotoimintojen säilyminen kuntien omistuksessa ja määräysvallassa, edistää vesihuollon alueellista yhteistyötä ja rakennemuutosta, parantaa vesihuoltolaitosten omaisuudenhallintaa, selkeyttää ja tehostaa vesihuollon toiminnan ja talouden valvontaa sekä parantaa yleisesti vesihuoltolain toimivuutta. Lakimuutosten on tarkoitus astua voimaan 1.1.2026.

Kyberturvallisuuslaki tuli voimaan 8.4.2025. Lain soveltamisalan piiriin kuuluvalla toiminnanharjoittajalla on yleinen kyberturvallisuuden riskienhallinnan velvoite, jonka tavoitteena on estää tai minimoida poikkeamien vaikutus toimintaan, toiminnan jatkuvuuteen, palvelujen vastaanottajiin ja muihin palveluihin. Toimijan on tunnistettava, arvioitava ja hallittava riskejä, joita kohdistuu sen toiminnassa tai palveluntarjonnassa käytettävien viestintäverkkojen ja tietojärjestelmien turvallisuuteen. Hyvinkään Vesi kuuluu lain soveltamisalanpiiriin. Kyberturvallisuuden rooli tulee jatkossa korostumaan Hyvinkään Veden toiminnassa ja toiminnan kehittämisessä.

Omaisuuksienhallinnan kokonaisuutta ollaan kehittämässä vuoden 2026 aikana kuvaamalla Hyvinkään Veden omaisuudenhallintajärjestelmä. Ensisijaisesti edistettäväksi kokonaisuuksiksi on nostettu omaisuudenhallinnan politiikka, verkostosaneerauskohteiden priorisoinnin periaatteiden ja prosessin kuvaus sekä saneerauskohteiden priorisointiin liittyvien verkoston kunnossapito-ohjelmien laadinta. Lisäksi edistetään uuden vesihuoltolain vaatimaa omaisuudenhallintasuunnitelmaa.

Hyvinkään Veden uuden verkkotietojärjestelmän hankintaan liittyvä selvitystyö aloitettiin vuonna 2023 kartoittamalla markkinoilla olevat soveltuvat järjestelmät. Vuoden

2024 aikana neuvotteluja jatkettiin kahden soveltuvimman järjestelmätoimittajan kanssa, joilta pyydettiin tarjoukset. Syksyllä 2024 tehtiin päätös järjestelmätoimittajasta, jonka kanssa edettiin sopimusneuvotteluihin. Loppuvuodesta 2024 sopimusneuvotteluissa jouduttiin ottamaan aikalisä, koska todettiin tarve selvittää Hyvinkään Veden verkkotietojärjestelmän hankinnan ja kaupungin rakennetun ympäristön tietojärjestelmäkokonaisuuden hankinnan synergiaa ja riippuvuuksia. Selvitystyötä on tehty vuoden 2025 aikana yhteistyössä kaupungin kanssa. Verkkotietojärjestelmähankinnassa pyritään etenemään mahdollisimman nopeasti, jotta järjestelmän käyttöönottoprojekti päästäisiin aloittamaan syksyllä 2025. Tuotantokäyttöön päästään tämän hetken arvion mukaan vasta kevään 2026 aikana. Verkkotietojärjestelmän hankinta on ICT-hankinta, joka saattaa viivästyä tietohallinnon resurssien takia. Hyvinkään Vedessä tällä hetkellä käytössä oleva järjestelmä (sähköinen verkkokartta) ei tue vesihuoltoverkostojen omaisuudenhallintaa ja verkostosaneerauskohteiden priorisointia.

Vesijohtoverkoston vuotohallintaan liittyen vuonna 2026 jatketaan vesijohtoverkoston aluemitäusjärjestelmän mittauskaivojen rakentamista. Aluemitäuksen seuranta- ja raportointijärjestelmä pyritään saamaan käyttöön vuoden 2025 aikana, mutta kyseessä on ICT-hankinta, joka saattaa viivästyä tietohallinnon resurssien takia. Viivästyessään seuranta- ja raportointijärjestelmän käyttöönotto jatkuu vuoden 2026 puolella. Lisäksi vuoden 2026 aikana otetaan käyttöön IWA:n (International Water Association) verkostoon pumpatun veden vesitaselaskenta. IWA:n vesitaselaskennan avulla pyritään saamaan selville todellisen vuotovesimäärän suuruus selvittämällä laskuttamattoman vesimäärän koostumus.

Jätevesiviemäriverkoston vuotohallintaa jatketaan aktiivisesti vuoden 2026 aikana. Hyvinkään Veteen on hankittu viemäreiden vuotovesitutkimukseen tarkoitettu tutkimuslaitteisto, jota käytetään oman henkilökunnan toimesta. Laitteiston avulla pystytään paikantamaan vuotavimmat viemäriverkoston alueet ja tämän jälkeen kohdentamaan jatkotutkimukset ja -toimenpiteet oikeille alueille. Jätevesiviemäriverkoston vuotohallinnan rooli korostuu jatkossa ilmastonmuutoksen takia. Vuotohallinnan tarkeys korostuu Hyvinkäällä myös pohjaveden laadun turvaamisen takia, sillä suuri osuus jätevesiviemäriverkostosta sijaitsee pohjavesialueella.

Vuoden 2025 alussa voimaan tullut uusi yhdyskuntajätevesidirektiivi tiukentaa yleisesti yhdyskuntien jätevesien puhdistusvaatimuksia. Jatkossa jätevesistä tulee poistaa myös mikroepäpuhtauksia, puhdistamoille asetetaan energiatehokkuusvaatimuksia ja viemäriylivuodot otetaan hallintaan. Uudistetun direktiivin tavoitteena on tehostaa jätevesien käsittelyä jätevedenpuhdistamoissa ja parantaa vesien tilaa vähentämällä erityisesti ravinteiden ja pienissä pitoisuuksissa haitallisten aineiden eli mik-

roepäpuhtauksien päästöjä. Nämä tiukentuvat puhdistusvaatimukset edellyttävät puhdistamoilta merkittäviä investointeja. Direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä 31.7.2027 mennessä. Vuoden 2026 aikana aletaan valmistautumaan direktiivin voimaantuloon teemmällä selvitys uusien vaatimusten aiheuttamista investointitarpeista Kaltevan jätevedenpuhdistamolla. Lisäksi valmistaudutaan energianeutraaliustavoitteeseen teemmällä selvitys energiankäytön jakautumisesta ja lisämitaustarpeiden määrittämisestä puhdistamolla ja jätevesipumppaamoilla.

Merkittävät investoinnit

Hikiän päävesijohdon saneerauksen ensimmäisen osuuden rakentaminen alkaa keväällä 2026. Kyseessä on laaja hanke, jonka toteutetaan useammassa osassa vuosien 2026–2028 aikana. Koko hankkeen yleissuunnitelmaan perustuva kustannusarvio on 11,5 milj. euroa. Vuodelle 2026 arvioitu määräraha hankkeen osalta on 4,5 milj. euroa. Verkostosaneerausta tehdään myös Kauppalankadulla, jossa siirrytään välille Urheilukatu-Urakankatu sekä Oraskadulla. Lisäksi jatkuu radanalitusvesijohdon saneeraus Sillankorvankadun ja Jokelankadun välillä. Verkostosaneeraukseen käytettävä määräraha vuonna 2026 on yhteensä noin 5,60 milj. euroa.

Verkostojen uudisrakentamiseen on varattu 320 000 euroa, jolla rakennetaan Veikkari 2 kaava-alue ja vesijohtoverkoston aluemittausjärjestelmän mittauskaivoja.

Kaltevan jätevedenpuhdistamon ilmastusaltaiden saneeraus käynnistyy vuonna 2026 1. ilmastusaltaan osalta. Jätevesipumppaamoiden saneeraus jatkuu Riihimäenkadun pumppaamon osalta. Lisäksi rakennetaan Veikkari 2 alueen vaatima uusi Jokikuumolantien jätevesipumppaamo.

Vedentuotantolaitoksilla jatketaan turvallisuutta parantavia investointeja ja uusitaan Sveitsin muuntamon kojeistot. Nopon pohjavesialueelle mahdollisesti rakennettavan uuden vedentuotantolaitoksen yleissuunnittelu valmistuu alkuvuodesta 2026 ja tämän jälkeen aloitetaan laitoksen rakennussuunnittelu.

Hyvinkään Veden investointeihin varattu kokonaismääräraha vuodelle 2026 on 8,07 milj. euroa.

Henkilöstösuunnitelma

Vuoden 2026 aikana eläköityy mahdollisesti 1 henkilö. Eläköitymisten ja muiden henkilöstömuutoksien takia vapautuviin tehtäviin rekrytoidaan uudet henkilöt. Uusia henkilöitä rekrytoitaessa tarkastellaan tehtävänkuvat ja niihin liittyvät mahdolliset muutostarpeet.

Henkilöstömäärä	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos	TS2027	TS2028
Vakinaiset	30	33	33	0	33	33
Määräaikaiset	0	4	5	1	3	3
Yhteensä	30	37	38	1	36	36

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Asukasmäärä	47 047	47 020	47 117	0	47 188	47 240
Nettomenot/asukas	6	-23	-14	-42	-14	-20
Peruspääoma						
Korollinen	11 075 000	11 075 000	11 075 000	0	11 075 000	11 075 000
Koroton	16 534 830	16 534 830	16 534 830	0	16 534 830	16 534 830
Laskutettu vesi, m ³	2 372 318	2 557 417	2 557 417	0	2 557 417	2 357 417
Laskutettu jätevesi, m ³	2 307 719	2 344 871	2 344 871	0	2 344 871	2 344 871
Vesimaksu, €/m ³	1,45	1,45	1,45	0,00	1,45	1,45
Jätevesimaksu, €/m ³	2,32	2,32	2,32	0,00	2,32	2,32

Investoinnit, netto	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Verkoston rakentaminen						
Korvausinvestoinnit	-1 068 104	-3 025 000	-5 603 000	85	-6 000 000	-4 000 000
Uudisrakentaminen	-50 201	-510 000	-320 000	-37	-800 000	-1 200 000
Laitosinvestoinnit						
Vesilaitos	-269 443	-349 000	-495 000	42	-455 000	-470 000
Puhdistamot	-1 723 233	-209 000	-1 420 000	579	-1 300 000	-620 000
Rakennukset ja rakennelmat	0	-200 000	0	0	0	0
Tietokoneohjelmistot	-55 264	-210 000	-160 000	-24	0	0
Koneet ja kalusto		-55 000	-75 000		0	
Yhteensä	-3 166 245	-4 558 000	-8 073 000	77	-8 555 000	-6 290 000

Tuloslaskelmaosa
Tuloslaskelma
Verotulot
Valtionosuudet

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma on koko kaupungin kokonaistaloudellinen laskelma, joka osoittaa tulorahoituksen riittävyyden palvelujen järjestämisestä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi. Kaupungin tuloslaskelmaan on yhdistelty kohde- rahoitteisten ja budjettirahoitteisten tehtävien erät, Ateria- ja puhtauspalvelut- sekä Tilakeskus. Koko kaupungista on lisäksi laadittu erillinen tuloslaskelma, johon on yhdistelty edellä mainittujen lisäksi Hyvinkään Vesi -liikelaitos. Yhdistellystä koko kaupungin tuloslaskelmasta esitetään myös ulkoinen tuloslaskelma, jossa on vähennetty kaupungin sisäiset sekä kaupungin ja liikelaitoksen väliset tapahtumat.

Tuloslaskelman välituloksina esitetään toimintakate, vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli-/alijäämä. Tuloslaskelman toimintakate kertoo paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Lisäksi verorahoituksella rahoitetaan rahoitusmenoja. Vuosikatteesta käy ilmi paljonko tulorahoituksesta jää investointien, lainanlyhennysten ja muiden pitkävaikutteisten menojen kattamiseen. Tilikauden tulos saadaan vähentämällä vuosikatteesta poistot. Tämän jälkeen esitetään varausten muutos. Näiden jälkeen tuloslaskelma päättyy tilikauden yli- tai alijäämään, joka lisää tai vähentää kaupungin omaa pääomaa.

Talousarvion 2026 tuloslaskelma

Vuosi 2026 on suunniteltu 3,7 milj. euroa alijäämäiseksi. Vuoden 2025 alijäämäksi on budjetoitu muutetussa talousarviossa 2,4 milj. euroa. Tämän hetken arvion mukaan verorahoitus tulee toteutumaan aloittavaan talousarvioon nähden noin 1 milj. euroa talousarviota heikompana. Toiminnan nettomenoissa on positiivista riskiä erityisesti Tekniikan ja ympäristön sekä Konsernipalveluiden ja -hallinnon toimialan osalta.

Talousarvion 2026 toimintatulojen ja -menojen erotuksena muodostuva toimintakate on - 121 milj. euroa. Vuoden 2024 tilinpäätökseen nähden toimintakate eli toiminnan nettomenot kasvavat 18,8 milj. euroa. Vuoden 2025 muutettuun talousarvioon verrattaessa toiminnan nettomenot kasvavat 5,8 milj. euroa ja aloittavaan talousarvioon nähden 7,8 milj. euroa. Vuoteen 2025 verrattaessa kasvua selittää erityisesti henkilöstökulujen kasvu 4,6 milj. eurolla. Kasvussa näkyy vuosien 2025 ja 2026 palkkojen sopimuskorotusten vaikutus.

Vuoden 2026 talousarviossa pysyvien vastaavien luovutustulojen arvioidaan kertyvän 2,0 milj. euroa, mikä on 0,2 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2024 tilinpäätöksessä.

Kaupunginhallituksen talousarvio sisältää 1 milj. euron varauksen erilaisiin kaupungista riippumattomiin syihin liittyviin ulkoisiin kustannuksiin ja rakennusten purkukustannuksiin.

Vuoden 2026 talousarviossa verorahoitukseksi on arvioitu 140,2 milj. euroa. Verorahoitus kasvaa muutettuun talousarvioon nähden 4,8 milj. euroa. Kasvusta 4,3 milj. euroa kohdentuu verotuloihin. Valtionosuuksien arvioidaan kasvavat 0,5 milj. euroa. Muutos sisältää kustannusten ja tehtävien tarkistamisia ja hyvinvointialueuudistukseen liittyvän rahoituksen tarkistamisen.

Rahoitustulojen ja -menojen arvioidaan toteutuvan 2,5 milj. euroa negatiivisena, kasvaen muutetusta talousarviosta 1,6 milj. euroa. Ulkoiset rahoitustulot (1,3 milj. euroa) muodostuvat lähinnä osinkotuloista sekä takausprovisioista ja antolainojen korkotuloista. Ulkoisissa rahoitusmenoissa lainojen korkokuluiksi on arvioitu 3,6 milj. euroa ja muiksi rahoituskuluiksi 0,2 milj. euroa.

Talousarvion merkittävimmät riskit liittyvät toimintamenojen arvioitua suurempaan kasvuun ja verorahoitusarvioon. Talousarvioon sisältyviä riskejä on tarkemmin kuvattu talousarviokirjan kappaleessa "Kaupungin talous".

Taloussuunnitelmakauden tuloslaskelma

Suunnitelma vuosien arvioidaan olevan alijäämäisiä. Vuoden 2027 alijäämäksi on arvioitu 9,7 milj. euroa, josta 1,3 milj. euroa muodostuu Hyvinkään Vesi -liikelaitoksen alijäämästä. Vuonna 2028 kaupungin arvioidaan olevan 9,5 milj. euroa alijäämäinen ja kaupungin sekä liikelaitoksen yhteenlasketuksi alijäämäksi arvioidaan muodostuvan 11 milj. euroa. Käynnissä olevat ja suunnitelmakaudelle jatkuvat merkittävät investointikohteet lisäävät kaupungin velanottotarvetta ja vaikutus näkyy kasvavina korkokuluina. Myös yleiset talouden näkymät ovat edelleen varsin sumeat ja tulevien vuosien verorahoitusarvioihin sisältyy tämän vuoksi positiivisia ja negatiivisia riskejä.

Tuloslaskelma, 1000 € kaupunki	TP 2023	TP 2024	Alkuper. TA 2025	Muutettu TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatulot	77 402	79 920	76 585	76 842	77 344	77 114	79 672	83 426
Myyntitulot	20 894	22 752	21 114	21 536	21 954	21 724	22 301	23 245
Maksutulot	5 302	5 123	5 103	5 058	5 397	5 397	5 494	5 604
Tuet ja avustukset	3 548	3 300	1 408	1 408	1 411	1 411	1 411	1 411
Myyntivoitot	3 164	1 754	2 000	2 000	2 000	2 000	3 500	4 500
Muut toimintatulot	44 493	46 991	46 960	46 840	46 583	46 583	46 966	48 666
Valmistus omaan käyttöön	1 713	1 645	1 995	1 995	1 707	1 707	1 707	1 707
Toimintamenot	-181 782	-188 248	-195 839	-197 762	-204 358	-203 742	-210 556	-216 818
Henkilöstökulut	-81 747	-84 311	-84 694	-84 994	-89 967	-89 581	-93 199	-96 764
Palvelujen ostot	-41 004	-43 863	-46 725	-47 829	-49 232	-49 002	-51 265	-52 669
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 256	-10 493	-11 126	-11 201	-11 609	-11 609	-11 792	-12 044
Avustukset	-9 779	-8 639	-10 649	-10 649	-11 278	-11 278	-11 429	-11 646
Vuokrat	-37 932	-40 374	-42 100	-42 544	-41 875	-41 875	-42 422	-43 237
Muut toimintamenot	-1 064	-567	-545	-545	-398	-398	-450	-459
Toimintakate	-102 667	-106 683	-117 259	-118 926	-125 306	-124 920	-129 177	-131 685
Verotulot	124 574	116 595	121 600	119 500	125 100	123 800	125 500	128 700
Valtionosuudet	21 067	11 851	14 785	15 885	16 520	16 416	17 092	18 936
Rahoitustulot ja -menot	-176	-174	-1 448	-448	-1 698	-1 868	-3 658	-5 268
Korkotulot	263	310	250	50	250	250	250	250
Muut rahoitustulot	1 808	1 794	1 642	1 792	1 642	1 642	1 642	1 642
Korkomenot	-2 218	-2 244	-3 250	-2 200	-3 500	-3 670	-5 460	-7 070
Muut rahoitusmenot	-29	-34	-90	-90	-90	-90	-90	-90
Vuosikate	42 799	21 589	17 678	16 012	14 616	13 428	9 757	10 683
Poistot ja arvonalentumiset	-16 112	-18 654	-17 273	-17 273	-16 896	-16 196	-18 896	-21 296
Tilikauden tulos	26 687	2 935	405	-1 261	-2 280	-2 768	-9 138	-10 612
Poistoeron lis. (-) / väh. (+)	367	367	367	367	367	367	700	1 158
Vapaaeht. var. lis. (-) / väh. (+)	-15 000							
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	12 054	3 301	772	-894	-1 913	-2 401	-8 438	-9 454

Tavoitteet ja tunnusluvut	TP 2023	TP 2024	Alkuper. TA 2025	Muutettu TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toim.tulot / toim.menot, %	43,5	43,3	40,1	39,9	38,7	38,7	38,6	39,3
Vuosikate / poistot, %	265,6	115,7	102,3	92,7	86,5	82,9	51,6	50,2
Vuosikate, €/asukas	912	459	376	341	310	285	207	226
Kertynyt yli-/alijäämä	24 797	28 098	28 870	27 204	25 291	24 803	16 365	6 911
Asukasmäärä 31.12.	46 903	47 047	47 020	47 020	47 117	47 117	47 188	47 240

Tuloslaskelma, 1000 € kaupunki + LL	TP 2023	TP 2024	Alkuper. TA 2025	Muutettu TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatulot	87 620	90 099	87 003	86 969	87 724	87 494	90 051	93 515
Myyntitulot	31 098	32 925	31 525	31 657	32 333	32 103	32 681	33 335
Maksutulot	5 302	5 123	5 103	5 058	5 397	5 397	5 494	5 604
Tuet ja avustukset	3 562	3 307	1 414	1 414	1 411	1 411	1 411	1 411
Myyntivoitot	3 164	1 754	2 000	2 000	2 000	2 000	3 500	4 500
Muut toimintatulot	44 495	46 991	46 960	46 840	46 583	46 583	46 966	48 666
Valmistus omaan käyttöön	1 842	1 697	2 067	2 005	1 727	1 727	1 727	1 727
Toimintamenot	-187 409	-193 985	-202 245	-204 169	-210 800	-210 175	-216 998	-223 261
Henkilöstökulut	-83 926	-86 461	-87 108	-87 408	-92 366	-91 971	-95 598	-99 163
Palvelujen ostot	-42 581	-45 541	-48 643	-49 748	-51 308	-51 078	-53 341	-54 745
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 693	-11 893	-12 694	-12 769	-13 079	-13 079	-13 262	-13 514
Avustukset	-9 779	-8 639	-10 649	-10 649	-11 278	-11 278	-11 429	-11 646
Vuokrat	-38 376	-40 836	-42 571	-43 014	-42 326	-42 326	-42 918	-43 734
Muut toimintamenot	-1 055	-615	-580	-580	-444	-444	-450	-459
Toimintakate	-97 947	-102 190	-113 176	-115 194	-121 349	-120 954	-125 220	-128 018
Verotulot	124 574	116 595	121 600	119 500	125 100	123 800	125 500	128 700
Valtionosuudet	21 067	11 851	14 785	15 885	16 520	16 416	17 092	18 936
Rahoitustulot ja -menot	-818	-817	-2 090	-890	-2 340	-2 510	-4 300	-5 910
Korkotulot	263	310	250	250	250	250	250	250
Muut rahoitustulot	1 808	1 794	1 642	1 792	1 642	1 642	1 642	1 642
Korkomenot	-2 218	-2 244	-3 250	-2 200	-3 500	-3 670	-5 460	-7 070
Muut rahoitusmenot	-671	-677	-732	-732	-732	-732	-732	-732
Vuosikate	46 876	25 440	21 119	19 301	17 931	16 752	13 072	13 708
Poistot ja arvonalentumiset	-20 316	-22 885	-22 100	-22 100	-21 500	-20 800	-23 500	-25 900
Tilikauden tulos	26 561	2 555	-981	-2 799	-3 569	-4 048	-10 429	-12 192
Poistoeron lis. (-) / väh. (+)	367	367	367	367	367	367	700	1 158
Vapaaeht. var. lis. (-) / väh. (+)	-15 000							
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	11 927	2 922	-614	-2 432	-3 202	-3 681	-9 728	-11 034

Tavoitteet ja tunnusluvut	TP 2023	TP 2024	Alkuper. TA 2025	Muutettu TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toim.tulot / toim.menot, %	47,7	47,3	44,0	43,6	42,4	42,5	42,3	42,7
Vuosikate / poistot, %	230,7	111,2	95,6	87,3	83,4	80,5	55,6	52,9
Vuosikate, €/asukas	999	541	449	410	381	356	277	290
Kertynyt yli-/alijäämä	46 056	48 978	48 364	46 545	43 343	42 865	33 137	22 104
Asukasmäärä 31.12.	46 903	47 047	47 020	47 020	47 117	47 117	47 188	47 240

Tuloslaskelma, 1000 € kaupunki+LL, ulkoinen	TP 2023	TP 2024	Alkuper. TA 2025	Muutettu TA 2025	LTK 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatulot	41 046	40 846	37 152	36 715	37 975	37 875	39 838	41 249
Myyntitulot	13 899	15 029	14 243	14 383	14 772	14 672	15 038	15 339
Maksutulot	5 302	5 123	5 103	5 058	5 397	5 397	5 494	5 604
Tuet ja avustukset	3 562	3 307	1 414	1 414	1 411	1 411	1 411	1 411
Myyntivoitot	3 164	1 754	2 000	2 000	2 000	2 000	3 500	4 500
Muut toimintatulot	15 119	15 633	14 391	13 859	14 395	14 395	14 395	14 395
Valmistus omaan käyttöön	1 842	1 697	2 067	2 005	1 727	1 727	1 727	1 727
Toimintamenot	-140 834	-144 732	-152 395	-154 014	-161 051	-160 556	-166 784	-170 993
Henkilöstökulut	-83 926	-86 461	-87 108	-87 408	-92 366	-91 971	-95 598	-99 163
Palvelujen ostot	-25 612	-27 824	-31 612	-32 725	-33 944	-33 844	-35 966	-35 941
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 444	-11 695	-12 443	-12 518	-12 882	-12 882	-13 059	-13 307
Avustukset	-9 779	-8 639	-10 649	-10 649	-11 278	-11 278	-11 429	-11 646
Muut toimintamenot	-10 073	-10 112	-10 582	-10 714	-10 581	-10 581	-10 732	-10 936
Toimintakate	-97 947	-102 190	-113 176	-115 294	-121 349	-120 954	-125 220	-128 018
Verotulot	124 574	116 595	121 600	119 500	125 100	123 800	125 500	128 700
Valtionosuudet	21 067	11 851	14 785	15 885	16 520	16 416	17 092	18 936
Rahoitustulot ja -menot	-818	-817	-2 090	-890	-2 340	-2 510	-4 300	-5 910
Korkotulot	263	310	250	250	250	250	250	250
Muut rahoitustulot	1 165	1 152	1 000	1 150	1 000	1 000	1 000	1 000
Korkomenot	-2 218	-2 244	-3 250	-2 200	-3 500	-3 670	-5 460	-7 070
Muut rahoitusmenot	-29	-34	-90	-90	-90	-90	-90	-90
Vuosikate	46 876	25 440	21 119	19 201	17 931	16 752	13 072	13 708
Poistot ja arvonalentumiset	-20 316	-22 885	-22 100	-22 100	-21 500	-20 800	-23 500	-25 900
Tilikauden tulos	26 561	2 555	-981	-2 899	-3 569	-4 048	-10 428	-12 192
Poistoeron lis. (-) / väh. (+)	367	367	367	367	367	367	700	1 158
Vapaaeht. var. lis. (-) / väh. (+)	-15 000							
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	11 927	2 922	-614	-2 532	-3 202	-3 681	-9 728	-11 034

Tavoitteet ja tunnusluvut	TP 2023	TP 2024	Alkuper. TA 2025	Muutettu TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toim.tulot / toim.menot, %	30,5	29,4	25,7	25,1	24,7	24,7	24,9	25,1
Vuosikate / poistot, %	230,7	111,2	95,6	86,9	83,4	80,5	55,6	52,9
Vuosikate, €/asukas	999	541	449	408	381	356	277	290
Kertynyt yli-/alijäämä	46 056	48 978	48 364	46 446	43 243	42 765	33 037	22 003
Asukasmäärä 31.12.	46 903	47 047	47 020	47 020	47 117	47 117	47 188	47 240

Verotulot

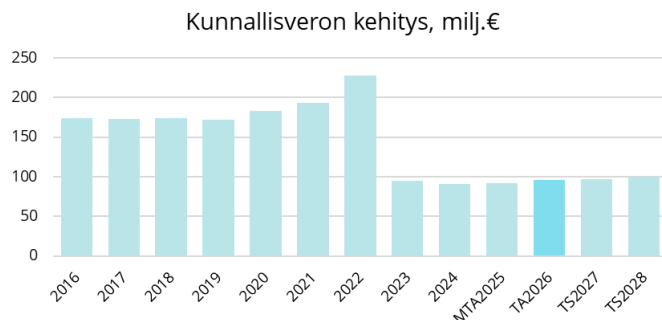
Verotulot, 1000 €	TP 2023	TP 2024	MTA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kunnallisvero	95 506	91 394	92 300	95 700	97 000	99 600
Osuus yhteisöveron tuotosta	14 507	9 636	9 300	10 000	10 500	11 100
Kiinteistövero	14 562	15 564	17 900	18 100	18 000	18 000
Yhteensä	124 574	116 595	119 500	123 800	125 500	128 700

Verotulojen budjetoinnista yleisesti

Kuntalain 111. §:n mukaan valtuusto päättää viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Veroprosentit tulee ilmoittaa Verohallinnolle marraskuun 17. päivään mennessä seuraavaa varainhoitovuotta varten. Tuloslaskelmaosan verotulossa on budjetoituna kunnan tulovero, osuus yhteisöveron tuotosta ja kiinteistövero. Talousarviossa verotulot budjetoidaan Verohallinnon tilitysten suoritusajankohdan mukaisesti. Talousarviovuoteen kohdistuvia tilityksiä ovat ennakonpidätysten ja ennakonkannon tilitykset kuukausittain, verotusmenettelylain mukaisten verojen tilitykset tilikautta edeltäviltä verovuosilta sekä oikaisutilitykset.

Kunnan tulovero

Vuoden 2026 talousarvio on laadittu 7,70 tuloveroprosentin mukaan. Kunnallisverotuloja arvioidaan kertyvän 95,7 milj. euroa. Vuoden 2025 muutettuun talousarvioon nähdyn verotulojen arvioidaan kasvavan 3,4 milj. euroa. Vuoteen 2024 verrattuna kasvuksi muodostuisi 4,3 milj. euroa. Kasvu johtuu paitsi veronalaisten ansiotulojen ja eläketulojen kasvusta, merkittävästi myös verotusmenettelyn virheen oikaisun vuoksi. Viime vuoden joulukuussa kuntien kunnallisveron verovuoden 2024 ryhmäosuutta oikaistiin virheellisesti noin +140 miljoonan euron edestä. Tämän vuoden toukokuussa sama osuus oikaistiin takaisin noin -150 miljoonan euron edestä. Tämän seurauksena kunnille kertyi ennustettua enemmän kunnallisveroa kalenterivuonna 2024 ja vastaavasti vähemmän kalenterivuonna 2025. Kyseinen rytmihäiriö yhdessä heikomman työllisyyskehityksen kanssa aiheuttavat yleisesti ennustettua pienemmän kunnallisverokertymäärävion kuluvana vuonna.

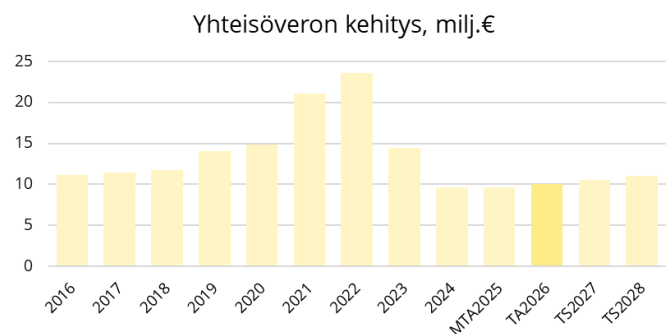

Kunnallisveroprosentti ja -aste	2024	2025	2026
Tulovero-%	7,6	7,70	7,70
Kunnallisveroaste (efektiivinen)	5,99	6,32	6,32
Erotus	1,61	1,38	1,38

Yhteisövero

Yhteisöverotuloarvion mukaan kaupungin osuudeksi muodostuisi 10 milj. euroa vuonna 2026, mikä on 0,7 milj. euroa vuoden 2025 muutettua talousarviota enemmän. Yhteisöveroarvion kehityksessä näkyy jo pidempään jatkunut yritysten ennakoveroennakoiden aiempaa heikompi kertymä.

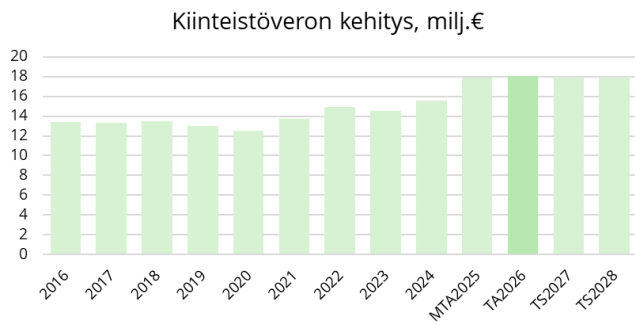
Hyvinvointialueuudistukseen liittyvän lainsäädännön perusteella kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta pienennettiin vuodelle 2023 yhdellä kolmasosalla ja valtion osuutta kasvatettiin vastaavasti. Tämän vuoksi yhteisöveron tuotto laski vuonna 2023 vuoteen 2022 verrattuna ja jatkossa kunnille tilitettävä osuus on aiempaa pienempi.

Kiinteistövero

Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön arvosta. Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kiinteistöveroprosenttien suuruudet vuosittain etukäteen samalla kun se vahvistaa seuraavan varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöverolaissa määrätään eri kiinteistölajeittain vaihteluvälit kiinteistöverolle.

Vuoden 2026 kiinteistöveroprosenttien esitetään pysyvän ennallaan. Kiinteistöveron tuotoksi arvioidaan 18,1 milj. euroa. Kiinteistöverotuoton arvioidaan kasvavan 0,2 milj. euroa vuoden 2025 muutetusta talousarviosta.

Kiinteistöveroprosentit	Vaihteluvälit 2025 (KiinteistöveroL)	Hyvinkää 2025	Hyvinkää 2026
Yleinen	0,93-2,00	1,35	1,35
Maapohja, yleinen	1,30-2,00	1,35	1,35
Vakituiset asuinrakennukset	0,41-1,00	0,50	0,50
Muut asuinrakennukset	0,93-2,00	1,05	1,05
Rakentamattomat rakennuspaikat	3,93-6,00	4,35	4,35
Voimalaitokset	0,00-3,10	3,10	3,10
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00-2,00	0,00	0,00

Valtionosuudet

Valtionosuudet, 1000 €	TP 2023	TP 2024	MTA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	16 032	6 919	12 262	14 195	13 725	15 669
Veromenetysten korvaus	6 711	6 611	4 020	3 642	3 906	3 906
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionos.	-1 676	-1 679	-397	-1 421	-539	-639
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus						
Yhteensä	21 067	11 851	15 885	16 416	17 092	18 936
Josta sote-erät yhteensä	5 430	-3 240	-5 294	-5 390	-5 455	-3 517
Kuntakohtainen muutosrajoitin	1 749	-1 346	-1 346	-1 346	-1 346	-1 346
Järjestelmämuutoksen tasaus	3 681	721	-96	-198	-263	-263
Jälkikäteistarkastuksesta johtuva valtion osuuden pysyvä lisäsiirtotarve		-4 238	-4 238	-4 238	-4 238	-4 238
Määräaikainen lisäys kompensoimaan lisäsiirtotarpeen muutosta		1 624				
Jälkikäteistarkastuksesta johtuva lisäsiirto tarve vuodelta 2023 (1/3) v. 2025-2027			-1 406	-1 402	-1 402	
Määräaikaisen vuonna 2024 tehdyn lisäyksen takaisinperintä (1/3) v. 2025-2027			-538	-537	-537	
Valtionosuuden pysyvä lisäys			2 331	2 331	2 331	2 331
Josta TE-uudistuksen rahoitus			7 023			

Talousarvion rahoitusosan valtionosuudet muodostuvat kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Kuntien valtionavut ovat noin 5,9 mrd. euroa vuonna 2026, kasvaen 0,3 mrd. euroa vuodesta 2025. Laskennalliset valtionosuudet ovat noin 4,9 mrd. euroa, kuntien veromenetysten korvaukset noin 0,5 mrd. euroa ja muut valtionavut noin 0,5 mrd. euroa.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuus on 3,55 mrd. euroa. Kuntien peruspalvelujen valtionosuusprosentti nousee 0,71 prosenttiyksiköllä 25,02 prosentista 25,73 prosenttiin vuonna 2026. Peruspalvelujen indeksikorotukseen on tehty yhden prosenttiyksikön korotusta vastaava säästö ja näin ollen indeksikorotuksen vaikutus jää 79,5 milj. euroon.

Kuntien uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan täysi valtionosuus ja valtion päättämät veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille.

Kuntien tehtävien ja veloitteiden muutokset lisäävät valtionosuutta 69 miljoonaa euroa seuraavasti:

- oppimisen tuen uudistamisen kokonaisuus (53,5 milj. euroa)
- kolmen vuosiviikkotunnin lisääminen perusopetukseen (12 milj. euroa)

- yksityisen opetuksen järjestäjien kotikuntakorvausten nostaminen 100 prosenttiin (6,4 milj. euroa)
- kotihoidontuen Norjan mallin käyttöönotto (1,2 milj. euroa)
- kuntien työllistämismallin kumoaminen, 57 vuotta täyttäneet työnhakijat (-2,2 milj. euroa)
- työnhakijan palveluprosessin keventäminen (-0,7 milj. euroa)
- esi- ja perusopetuksen asiakirjojen vähentäminen sekä työttömyysturvaan liittyvän muistutusveloitteen kumoaminen (hieman alle -1 milj. euroa).

Valtionosuuden tasossa on huomioitu vuodesta 2026 alkaen myös hallituksen päättämien kasvutoimien rahoitukseen liittyvä 75 milj. euron pysyvä valtionosuuden vähenys. Hyvinkään kaupungin osuus tästä on 0,3 milj. euroa.

Talousarvio 2026

Hyvinkään kaupungin valtionosuuksien kokonaismääräksi vuodelle 2026 arvioidaan 16,4 miljoonaa euroa. Vuodesta 2025 valtionosuudet kasvavat 0,5 miljoonaa euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia vähentää tutkintokoulutukseen valmistavan koulutuksen (TUVA-koulutus) järjestämisluvun siirtyminen Hyria Koulutus Oy:n alaiseksi toiminnaksi 1.8.2025 alkaen.

Lopulliset päätökset kuntien valtionosuuksista vuodelle 2026 tehdään joulukuun 2025 lopussa. Myös opetus- ja

kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta vuodelle 2026 tehdään päätökset kuluvaan vuoden loppuun mennessä. Koska Hyvinkään kaupungin lopullinen valtionosuuksien kokonaismäärä tiedetään vasta vuodenvaihteessa, korjataan valtionosuuksien arviota tarvittaessa vuoden 2026 talousarviomuutosten yhteydessä.

Taloussuunnitelma 2027–2028

Suunnitelmavuosien valtionosuudet ovat alustavia arvioita ja tulevat vielä muuttumaan. Valtiovarainministeriö on valmistellut valtionosuusuudistusta, joka tämänhetkisen tiedon mukaan tulee voimaan 1.1.2027 alkaen.

Hyvinvointialueuudistuksen vaikutus valtionosuuksiin

Osana hyvinvointialueille tehtävää rahoituksen siirtoa kuntien rahoituselementteihin tuli muutosrajoitin ja siirtymätasaus. Muutosrajoittimen lopulliseen suuruuteen vaikutti

kustannusten ja verorahoituksen kehittyminen koko maan tasolla. Muutosrajoittimella jäljelle jäävän kunnan tasapainotilan muutoksen suuruus on enintään +/- 60 euroa. Siirtymätasauksella puolestaan porrastetaan tasapainotilan muutos neljälle vuodelle. Lokakuussa 2023 on tehty jälkikäteistarkistus vuoden 2022 kustannuksiin ja tästä seurannut valtionosuuden läsiirtotarve 4,2 milj. euroa vähentää Hyvinkään valtionosuuksia vuodesta 2025 lähtien. Läsiirtotarve kasvattaa kunnan asukaskohtaista omarahoitusosuutta 90 euroa asukasta kohden eli näkyy kunnan saaman valtionosuusrahoituksen vähenemisenä. Vuoden 2023 osuus läsiirtotarpeesta vähenetään kuntien rahoituksesta vuosina 2025–2027, Hyvinkään osalta 1,4 milj. euroa vuodessa. Vuonna 2024 jälkikäteistarkastuksesta huomioitiin 868 570 euroa ja tähän liittyen vuosina 2025–2027 peritään 0,5 milj. euroa vuotta kohden jälkikäteistarkastuksen kompensoinnista.

Investointiosa
Investointien perustelut
Investointilaskelma 2026-2030

Investointiosa

Investointien perustelut

Investointilaskelmat sisältävät investointisuunnitelmat vuosille 2026–2030. Investointiosassa tehty määräraha-varaus tarkentuu suunnittelun edetessä. Tarkempi suunnittelu tehdään hankesuunnitteluvaiheessa ja lopullinen kustannustaso selviää hankkeen kilpailutuksen jälkeen. Talousarviopäätöksen jälkeen rakennushankkeiden toteuttaminen edellyttää hallintosäännön mukaisesti erillistä päätöstä lopullisen hankesuunnitelman hyväksymisestä.

Kun hankkeen kustannusarvio ylittää 2 000 000 euroa, hankesuunnitelmien hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus, jos arvio on 500 000–2 000 000 euroa. Alle 500 000 euron hankkeista päättää tekninen lautakunta.

Investointimenot (1000 euroa) vuosien 2024–2028 osalta jakautuvat investointiryhmittäin seuraavasti:

Investointimenot, 1000 €	TP 2024	MTA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Maa- ja vesialueet	-3 356	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Rakennukset	-10 459	-44 618	-54 950	-33 919	-20 200
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-6 774	-8 236	-10 310	-13 680	-15 780
Koneet ja kalusto	-998	-1 324	-2 580	-1 600	-800
Aineettomat hyödykkeet	-344	-600	-900	-400	-400
Sijoitukset	-10	-75	-100	-100	-100
Yhteensä	-21 940	-56 353	-70 340	-51 199	-38 780
Hyvinkään vesi	-3 166	-4 558	-8 073	-8 555	-6 290
Yhteensä	-25 107	-60 911	-78 413	-59 754	-45 070

Maanhankintaan on varattu 1,5 milj. euroa vuotta kohden kaikille suunnitelmakauden vuosille. Maanmyyntituloiksi on arvioitu 2,5 milj. euroa vuodelle 2026, 4,0 milj. euroa vuodelle 2027 ja 5,0 milj. euroa vuodelle 2028. Tämän lisäksi on jokaiselle vuodelle 1,0 milj. euroa elinkeino- ja asuntopoliittisten tonttien tuloarviota. Tätä vastaan on vastaavasti kunnallistekniikan investoinneissa samansuuruinen määräraha-varaus.

Talonrakennushankkeisiin on varattu 55 milj. euroa vuodelle 2026. Suunnitelmavuosille 2027–2028 on varattu yhteensä 54,1 milj. euroa talonrakennushankkeisiin. Hangonsillan alueen uuden koulun ja päiväkodin varsinainen rakentaminen ajoittuu vuosille 2025–2027. Hankkeeseen on varattu 36,1 milj. euroa.

Hyvinkää Areenan investointihankkeeseen on varattu 42,1 milj. euroa. Hankkeessa rakennetaan monitoimiareena ja oppilaitostilat Laurea Ammattikorkeakoululle. Hangonsillan pysäköintilaitokseen on varattu 5,2 milj. euroa vuosille 2025–2026.

Vuonna 2026 jatkuu Vehkojan koulun peruskorjaus, johon on varattu ensi vuodelle 0,2 milj. euroa. Peruskorjausta on tarkoitus jatkaa vuonna 2027–2028, jolloin hankkeeseen on varattu 5,0 milj. euroa. Kruununmaan päiväkodin laajennukseen on varattu 4,5 milj. euroa vuosille 2026–2028. Samoilta vuosille on varattu Pohjoispuiston koulun peruskorjaukseen 3,5 milj. euroa.

Uimalan vanhan osan ja ulkoaltaan peruskorjaus on suunniteltu vuosille 2026–2028 ja hankkeeseen on varattu 24,9 milj. euroa. Lisäksi vuosille 2027–2028 on suunniteltu Martin kentän huoltorakennuksen laajennus 0,5 milj. euroa ja

Metsäkaltevan lähiliikuntapaikan huoltorakennus 0,6 milj. euroa vuodelle 2026. Omatoimikirjaston edellyttämiin muutostöihin on suunniteltu 0,5 milj. euroa vuosille 2026–2027. Muihin rakennusten peruskorjauksiin on varattu 2,5 milj. euroa ja energiainvestointeihin 0,1 milj. euroa vuosittain.

Kunnallistekniikan rakentamiseen on varattu 10,3 milj. euroa vuodelle 2026 ja 29,5 milj. euroa taloussuunnitelma-vuosille 2027–2028.

Uudisrakentamisen osuus vuodelle 2026 on 5,2 milj. euroa, josta isoimpia yksittäisiä hankkeita ovat Veikkari II alueen kunnallistekniikan katurakentamisen osuus, Läntisen yhdystien alikulkukäytävä, VT25 Kalevankadun liittymän parantaminen, Urheilukadun silta sekä Kravunarkunkadun ja Kalevankadun kiertoliittymän rakentaminen.

Korvausinvestointeihin on varattu 3,8 milj. euroa sekä liikunta- ja ulkoilualueisiin 0,3 milj. euroa. Lisäksi elinkeino- ja asuntopoliittisten tonttien kunnallistekniikkaan on varattu 1,0 milj. euroa. Kunnallistekniikan korvausinvestointien isoimpia yksittäisiä hankkeita ovat Kauppalankadun kohteet (välillä Urakankatu–Munckinkatu loppuun saattaminen sekä Kauppalankatu välillä Opintie–Urheilukatu). Lisäksi vuodelta 2025 jatkuu Teollisuuskatu sekä Harjukatu ja Kansankatu.

Koneisiin ja kalustoon on varattu 2,6 milj. euroa vuodelle 2026 ja vuosille 2027–2028 yhteensä 2,4 milj. euroa.

Aineettomissa hyödykkeissä on varattu vuodelle 2026 ICT:n kehittämisinvestointeihin 0,9 milj. euroa ja taloussuunnitelmavuosille 2027–2028 yhteensä 0,8 milj. euroa.

ICT-kehittämisinvestoinneissa on varauduttu mm. HR-järjestelmän uudistamiseen ja rakennetun ympäristön tietojärjestelmä uudistukseen.

Sijoituksissa on vuosittainen 0,1 milj. euron varaus mahdollisia osake-, ym. hankintoja varten.

Investointilaskelma 2026–2030

AINEELLISET HYÖDYKKEET	TPE 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Maa- ja vesialueet						
Maanhankintamenot	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Maanmyyntitulot	2 500	2 500	4 000	5 000	5 000	5 000
Elinkeino- ja asuntopoliittiset tontit	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Maa- ja vesialueet yhteensä						
Investointimenot	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Rahoitusosuudet						
Myyntituotot	3 500	3 500	5 000	6 000	6 000	6 000
Nettomenot	2 000	2 000	3 500	4 500	4 500	4 500

TALONRAKENNUSINVESTOINNIT	brm ² (arvio)	Hanke yh- teensä	2026	2027	2028	2029	2030	poisto/v
Opetustoimen ja varhaiskasvatuksen rakennukset								
Vehkojan koulun peruskorjaus **		-6 141	-200	-3 000	-2 000			-307
Hangonsillan alueen uusi koulu ja päiväkotit uudisrakennus	9 229	-36 300	-21 500	-3 500				-1 203
Hyvinkäänkylän koulun peruskorjaus *	4 150	-10 000			-300	-9 700		-333
Metsäkaltevan koulun laajennus *	1 000	-5 000				-250	-4 750	-167
Hiidenkiukaan päiväkodin peruskorjaus *		-3 200		-200	-3 000			-160
Aamutuulen päiväkodin laajennus/ palveluseteli *	1 000	-5 300			0	-300	-5 000	-177
Kruununmaan päiväkodin laajennus/ Vehkojan päiväkodin peruskorjaus */**	800	-4 500	-200	-3 000	-1 300			-150
Pohjoispuiston koulun julkisivujen, tekniikan ja perustusten peruskorjaus **		-3 500	-500	-1 500	-1 500			
Ridasjärven koulun peruskorjaus *		-1 600				-100	-1 500	
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen rakennukset								
Hyvinkää Areena	12 700	-42 100	-24 000	-3 849				-2 105
Uimalan vanhan osan ja ulkoaltaan peruskorjaus**		-24 900	-1 900	-15 000	-8 000			-1 245
Martin kentän huoltorakennuksen laajennus*	150	-23		-20	-500			-1
Metsäkaltevan lähiliikuntapaikan huoltorakennus*	150	-600	-600					-20
Omatomikirjasto*			-250	-250				
Muut rakennukset								
Paavolan vanhainkoti, peruskorjaus ***		-10 000	-700	-1 000	-1 000	-1 000	-6 300	
Sandelininkadun jugendlinnan peruskorjaus ****		-8 000				-300	-7 700	
Hangonsillan pysäköintilaitos	221 ap	-5 200	-2 500					
Rakennusten peruskorjaukset ja muutostyöt		-2 400	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-120
Energiainvestoinnit		-200	-100	-100	-100	-100	-100	-10

*Summa tarkentuu hankesuunnitelman yhteydessä.

**Elinkaarikorjaus

*** peruskorjauksen suunnittelu vuokralaisen kanssa

**** mikäli säilyy kaupungin omistuksessa

Rakennukset yhteensä	2026	2027	2028	2029	2030	poisto/v
Investointimenot	-54 950	-33 919	-20 200	-14 350	-27 850	
Rahoitusosuudet						
Myyntituotot						
Nettomenot	-54 950	-33 919	-20 200	-14 350	-27 850	-6 502

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	Hanke yhteensä	2026	2027	2028	2029	2030	poisto/v
Kunnallistekniikan uudisrakentaminen yhteensä	-1 050	-5 180	-7 380	-9 080	-9 080	-11 480	-210
Tu- lot							
Kunnallistekniikan uudisrakentamisen hankkeet, yli 500 000 euroa		-3 600	-5 800	-7 500	-7 500	-9 900	
<i>Veikkari II alueen kunnallistekniikan katurakentamisen osuus</i>	-750	-550					
<i>Läntisen yhdistysten alikulkukäytävä</i>	-1 005	-850					
<i>Läntisen yhdistyksen sekä Kalevankadun kiertoliittymä</i>	-1 300					-1 300	
<i>Vt 25 Kalevankadun liittymän parantaminen, kaupungin osuus 50%</i>	-2 000	-700	-1 300				
<i>Kravunarkunkadun ja Kalevankadun kiertoliittymä</i>		-1 200					
<i>Urheilukadun silta</i>	-7 700	-200	-3 000	-4 500			
<i>Urheilukatu (Urheilukadunsilta-Kauppalankatu) Kauppalankatu (Urheilukatu-Ahjonkatu)</i>	-1 600					-1 600	
<i>Sillankorvankadun jatkekatu</i>	-500				-500		
<i>Riihimäenkatu</i>	-1 300						
<i>Ahjonkatu</i>	-300						
<i>Kravunlaakso 2</i>	-1 500		-1 500				
<i>Etelä-Hyvinkään elinkeinoalue</i>	-22 000			-3 000	-5 000	-5 000	
<i>Nummenmäki</i>	-10 000				-2 000	-2 000	
<i>Itäinen ohikulkutie, kaupungin osuus 50%</i>	-31 100	-100					
Kunnallistekniikan uudisrakentamisen alle 500 000 euron hankkeet yhteensä		-1 580	-1 580	-1 580	-1 580	-1 580	
<i>Metsäkaltevan alueiden viimeistelyjä</i>	-400	-200					
<i>Hankopaanankadun ja -raitin muutokset ja rata-alueen aita</i>	-350						
<i>Palopuron kevyenliikenteenväylä</i>	-200	-350					
<i>Hangonsillan alueen kevyenliikenteenväylät</i>	-500	-200					
<i>Levähdyspenkkien ja roskisten lisääminen</i>	-190	-450					
<i>Automaattisen nopeudenvälvön rakenteet</i>	-120	-60					
<i>Seuraavien vuosien kohteiden suunnittelu</i>		-120					
<i>Suunnittelu</i>		-200					
Kunnallistekniikan korvausinvestoinnit yhteensä	-4 716	-3 800	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500	

Kunnallistekniikan korvausrakentamisen							
hankkeet, yli 500 000 euroa		-1 400	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	
<i>Kauppalankatu (Urakankatu –</i>	-1 492	-450					
<i>Munckinkatu)</i>							
<i>Kauppalankatu (Opintie-Urheilukatu)</i>		-700					
<i>Teollisuuskatu, Varpukatu</i>		-100					
<i>Harjukatu, Kansankatu</i>		-150					
Kunnallistekniikan korvausrakentamisen							
alle 500 000 euron hankkeet yhteensä		-2 400	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	
<i>Katujen pintojen saneeraus</i>		-450					
<i>Hulevesirakenteiden saneeraus</i>		-200					
<i>tulvariskialueilla</i>							
<i>Katuvalaistuksen saneeraus</i>		-300					
<i>Viheralueiden ja leikkipaikkojen</i>		-200					
<i>saneeraus</i>							
<i>Kevyenliikenteenväylien pintojen</i>		-100					
<i>saneeraus</i>							
<i>Reunakivien saneeraus</i>		-80					
<i>Muistomerkkien ja taideteosten</i>		-80					
<i>saneeraus</i>							
<i>Kaukastenttien saneeraus</i>		-150					
<i>Siltojen saneeraus</i>		-60					
<i>Melumuurien saneeraus</i>		-50					
<i>Ajoratamerkintöjen ja liikennemerk-</i>		-80					
<i>kien saneeraus (lakimuutos)</i>							
<i>Oraskatu saneeraus</i>		-300					
<i>Katuvalaistuksen saneerauskohteissa</i>		-130					
<i>Seuraavien vuosien</i>		-260					
<i>saneerauskohteiden suunnittelu</i>							
Elinkeino- ja asuntopoliittiset tontit,							
kunn.tekniikka	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-200
<u>Liikunta- ja ulkoilualueet</u>							
Ulkoilureitit, pohja ja valaistus ja		-100	-150	-150	-150	-150	
uimarannat							
Kenttien perusparannus		-50	-50	-50	-50	-50	
Usmin ranta ja sauna		0	-50				
BMX pyöräily olosuhteet		-30					
Ratsastusreitin perustaminen			-150				
Kankurin tekonurmi				-300			
Paavolan kenttä keinonurmi			-400				
Polariksen liikunta-alue				-400			
Tykkilumenlatu		-150					
Keinonurmien uusiminen				-300		-300	
	Hanke						
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	yhteensä	2026	2027	2028	2029	2030	poisto/v
Investointimenot	-6 766	-10 310	-13 680	-15 780	-14 780	-17 480	
Rahoitusosuudet							
Myyntituotot							
Nettomenot	-6 766	-10 310	-13 680	-15 780	-14 780	-17 480	-410

	Hanke yhteensä	2026	2027	2028	2029	2030	poisto/v
KONEET JA KALUSTO							
Opetuslautakunta:							
Opetuksen ja kasvatuksen kalustohankinnat	-750	-150	-150	-150	-150	-150	-60
Perusopetuksen AV-laitteet		-40					-56
Hangonsillan uusi koulu ja päiväkot			-720				
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta:							
Ulkoliikuntalaitteet		-50					
Omatoimikirjaston kalustus			-80				
Kirjaston kalustus, ryhmätilat ja lukusali	-40						
Hyvinkääsali valaistusjärjestelmä		-80	-50	-50			
Yu kentän kalustus (Sm kisat 2026)		-10					
Tehdasmuseon kalustus		-30					
Jäähallin näyttö/tulostaulu		-20					
Hyvinkää Areenan kalustus	-1 600	-1 600					
Tekninen lautakunta:							
Teknisen keskuksen kalustohankinnat	-2 741	-600	-600	-600	-600	-600	-109
Pyöräkuormaaja / taajamatraktori		-155					
Traktori (liikuntakentät ja liikuntareitit)		-55					
Nurmikentän kylvökone		-15					
Lumitykki		-25					
Hiekkoitusshiekanpoistolaite		-35					
Pakettiautot		-75					
Suurtehoruohonleikkurit		-70					
Siivousrobotti		-20					
Yhdistelmäunit (Martin ja Pohjoispuiston koulu)		-25					
Tarjoilulinjat (Hämeenkadun ja Pohjoispuiston koulu)		-60					
Astianpesukone (Pohjoispuiston koulu)		-65					
Koneet ja kalusto yhteensä							
Investointimenot	-2 719	-2 580	-1 600	-800	-750	-750	
Rahoitusosuudet							
Myyntituotot							
Nettomenot	-2 719	-2 580	-1 600	-800	-750	-750	-116
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET							
ICT-kehittämisinvestoinnit	- 2 600	-900	-500	-500	-500	-500	0
Arvopapereiden hankinta (/myynti)	-500	-100	-100	-100	-100	-100	
Palvelutori ja KT24		-100					
Aineettomat hyödykkeet yhteensä							
Investointimenot	-3 400	-1 000	-500	-500	-500	-500	
Rahoitusosuudet							
Myyntituotot							
Nettomenot	-3 400	-1 000	-500	-500	-500	-500	-180
INVESTOINNIT YHTEENSÄ							
Investointimenot		-70 340	-51 199	-38 780	-31 780	-48 080	
Rahoitusosuudet		0	0	0	0	0	
Myyntituotot		3 500	5 000	6 000	6 000	6 000	
Nettomenot		-66 840	-46 199	-32 780	-25 780	-42 080	

Automaattinen nopeusvalvonta

AIKATAULU

4/2026–12/2026

EUROT

1. Investointisumma	120 000 €
2. Poistot	30 000 €
3. Käyttötalousvaikutus	15 000 €

Käyttötalousvaikutus syntyy valvontapaikkojen kunnossapitokuluista ja sähkö- ja tietoliikenneyhteyksien kuluista

HANKKEEN LAAJUUS

Rakennetaan neljä automaattisen nopeusvalvonnan valvontapistettä.

HANKEEN VAIHE

☐ Ideavaihe ☐ Tarveselvitys ☐ Hankesuunnittelu ☒ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA

Kaupunki rakentaa katuverkolle automaattisen nopeusvalvonnan valvontatolpat ja huoltotaskut sekä sähkön ja tietoliikenneyhteydet

Martin kentän huoltorakennus

AIKATAULU

1/2027–12/2028

EUROT

1. Investointisumma	520 000 €
2. Poistot	17 333 €
3. Käyttötalousvaikutus	20 000 €

Hankkeen talousvaikutus syntyy laajennuksen investointikustannuksesta. Tuvat tavanomaisista ylläpitokustannuksista.

HANKKEEN LAAJUUS

Täsmenee hankesuunnitelmassa.

HANKEEN VAIHE

☐ Ideavaihe ☒ Tarveselvitys ☐ Hankesuunnittelu ☐ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA

Martin kentän huoltorakennusta laajennetaan kentän laajennuksesta aiheutuvan tilan tarpeen kasvun vuoksi.

Kruununmaan päiväkodin laajennus / Vehkojan päiväkodin peruskorjaus

AIKATAULU

1/2026–12/2028

EUROT

1. Investointisumma	4 500 000 €
2. Poistot	150 000 €
3. Käyttötalousvaikutus	Tarkentuu

Hankkeen talousvaikutus syntyy laajennuksen tai peruskorjauksen investointikustannuksesta. Käyttötalouskustannuksiin toimenpiteillä ei todennäköisesti ole merkitystä

HANKKEEN LAAJUUS

Vuonna 2026 toteutetaan Kruununmaan päiväkodin laajennus. Hankkeen laajuus on 800 brm². Kustannukset tarkentuvat hankesuunnittelun edetessä.

HANKKEEN VAIHE

☐ Ideavaihe ☒ Tarveselvitys ☐ Hankesuunnittelu ☐ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA

Vehkojan päiväkoti puretaan ja toiminnot siirretään Kruununmaan päiväkodin laajennusosaan tai Vehkojan päiväkoti peruskorjataan. Kaikissa tapauksissa Vehkojan päiväkodin jatkosta tulee päättää pikaisesti, koska kohde edellyttää peruskorjausta. Toteutus riippuu palveluverkkoselvityksestä.

Metsäkaltevan koulun laajennus

AIKATAULU

01/2029–12/2030

EUROT

1. Investointisumma	5 000 000 €
2. Poistot	167 000 €
3. Käyttötalousvaikutus	Tarkentuu

Hankkeen talousvaikutus syntyy laajennuksen investointikustannuksesta. Käyttötalouskustannukset täsmen-tyvät suunnittelun edetessä.

HANKKEEN LAAJUUS

Hankkeen laajuus on 1 000 brm². Vuonna on tarkoitus 2029 rakentaa Metsäkaltevan koulurakennukseen laajennusosa. Toteutuksesta linjataan palveluverkkoselvityksen yhteydessä.

HANKKEEN VAIHE

☒ Ideavaihe ☐ Tarveselvitys ☐ Hankesuunnittelu ☐ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA

Koulun kapasiteetti ei tule riittämään tulevaisuuden ennusteiden mukaan. Koulun oppilasmäärää seurataan nykyisen palveluverkkopäätöksen mukaisesti ja tilatarpeeseen otetaan kantaa palveluverkon jatkokehittämisen yhteydessä.

Hiidenkiukaan päiväkodin peruskorjaus

AIKATAULU

1/2027–12/2028

EUROT

1. Investointisumma	3 200 000 €
2. Poistot	160 000 €
3. Käyttötalousvaikutus	Tarkentuu

Hankkeen talousvaikutus syntyy peruskorjauksen investointikustannuksesta. Käyttötalouskustannuksiin toimenpiteillä ei todennäköisesti ole merkitystä. Talousvaikutus täsmenee, kun suunnittelu etenee.

HANKKEEN LAAJUUS

Vuosina 2027–2028 toteutetaan Hiidenkiukaan päiväkodin peruskorjaus. Hankkeen laajuus on noin 1260 brm².

HANKEEN VAIHE

☐ Ideavaihe ☒ Tarveselvitys ☐ Hankesuunnittelu ☐ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA

Hiidenkiukaan päiväkotiin tehdään elinkaaren edellyttämä peruskorjaus.

Metsäkaltevan lähiliikuntapaikan huoltorakennus

AIKATAULU

01/2025–12/2026

EUROT

1. Investointisumma	600 000 €
2. Poistot	20 000 €
3. Käyttötalousvaikutus	30 000 €

Hankkeen talousvaikutus syntyy uudisrakennuksen investointikustannuksesta. Käyttötalouskustannukset muodostuvat tavanomaisista ylläpitokustannuksista.

HANKKEEN LAAJUUS

Vuosina 2025–2026 rakennutetaan Metsäkaltevan lähiliikuntapaikalle huoltorakennus.

HANKEEN VAIHE

☐ Ideavaihe ☐ Tarveselvitys ☒ Hankesuunnittelu ☐ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA

Metsäkaltevan lähiliikuntapaikkaa palvelemaan rakennutetaan huoltorakennus, jossa määrä säilyttää myös latukonetta.

Hangonsillan alueen uusi koulu ja päiväkoti uudisrakennus

AIKATAULU

1/2023–6/2027

EUROT

1. Investointisumma	36 500 000 €
2. Käyttötalousvaikutus	280 000 €
3. Poistot	1 216 667 €

Investointisumma ja käyttötalousvaikutus perustuu valtuuston hyväksymään hankesuunnitelmaan ja investointipäätökseen Tekninen lautakunta 24.6.2025 § 63 ja siinä on huomioituna arvioidut poistuvien rakennusten kustannukset. Vilinän valmistuttua henkilöstöä siirtyy Martinkaaren vuorohoidosta ja Hangonsillan päiväkodistä, jonka toiminta lakkaa Vilinän valmistuttua. sivistystoimen palveluverkkoselvityksen yhteydessä täsmennyä päiväkotiverkko ja siinä mahdollisesti tapahtuvat muutokset. Käyttötalousvaikutus täsmennetään talousarvioon 2027.

HANKKEEN LAAJUUS

Hankkeen tilaohjelman mukainen kokonaislaajuus on noin 9650 brm². Hankkeen käyttäjämäärät ovat perusopetuksen osalta maksimi noin 630 oppilasta ja varhaiskasvatuksen rakenteellinen maksimi paikkamäärä on noin 200.

HANKEEN VAIHE

☐ Ideavaihe ☐ Tarveselvitys ☐ Hankesuunnittelu ☒ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA

Rakennus korvaa sisäilmaongelmaisen Aseman koulun sekä Hangonsillan päiväkodin. Lisäksi rakennukseen sijoittuu tällä hetkellä Martinkaaressa sijaitseva ympärivuorokautinen päiväkoti. Hanke toteutetaan puuhybridirakenteisena. Rakentaminen on käynnissä.

Paavolan tähti, peruskorjaus

AIKATAULU

1/2026–12/2030

EUROT

1. Investointisumma	10 000 000 €
2. Poistot	500 000 €
3. Käyttötalousvaikutus	Tarkentuu

HANKKEEN LAAJUUS

Peruskorjataan ns. vanha osa.

HANKEEN VAIHE

☐ Ideavaihe ☐ Tarveselvitys ☒ Hankesuunnittelu ☐ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA

Peruskorjataan kohteesta välttämättömät rakenteet teknisen ja sisäilmatoimivuuden varmistamiseksi. Myöhemmin vuosina tehdään tilojen peruskorjaus, mikäli nykyinen käyttäjä sitoutuu pitkäaikaiseen vuokrasopimukseen.

Pohjoispuiston koulun julkisivun, tekniikan ja perustusten peruskorjaus

AIKATAULU

1/2026–12/2028

EUROT

1. Investointisumma	3 500 000 €
2. Poistot	175 000 €
3. Käyttötalousvaikutus	Tarkentuu

Hankkeen talousvaikutus syntyy julkisivun ja perustusten kuivatuksen peruskorjauksen tarpeesta. Käyttötaloustaloukskustannuksiin toimenpiteillä ei ole todennäköisesti merkitystä. Toteutus ja kustannusvaikutus täsmenee hankesuunnitelmassa.

HANKKEEN LAAJUUS

Vuosina 2026–2028 on tarkoitus toteuttaa teknisen kunnon ja sisäilmatoimivuuden edellyttämät liikuntasalin peruskorjaustoimenpiteet.

HANKEEN VAIHE

☐ Ideavaihe ☒ Tarveselvitys ☐ Hankesuunnittelu ☐ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA

Kyseessä on sisäilma- ja elinkaarikorjaus.

Hyvinkäänkylän koulun peruskorjaus

AIKATAULU

1/2028–12/2029

EUROT

1. Investointisumma	10 000 000 €
2. Poistot	500 000 €
3. Käyttötalousvaikutus	Tarkentuu

Käyttötalousvaikutus ja investointisumma täsmentyvät suunnittelun edetessä. Hankkeen toteutuksesta linjataan palveluverkkoselvityksen yhteydessä.

HANKKEEN LAAJUUS

Koko kivikoulurakennuksen peruskorjaus piha-alueineen. Samalla tontilla sijaitseva puukoulun peruskorjaus ei sisälly tähän hankkeeseen.

HANKEEN VAIHE

☐ Ideavaihe ☒ Tarveselvitys ☐ Hankesuunnittelu ☐ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA

Koko rakennuksen peruskorjaus.

Ridasjärven koulun peruskorjaus

AIKATAULU

1/2029–12/2030

EUROT

1. Investointisumma	1 600 000 €
2. Poistot	80 000 €
3. Käyttötalousvaikutus	Tarkentuu

Hankkeen talousvaikutus syntyy peruskorjauksen investointikustannuksesta. Käyttötaloustaloukskustannuksiin toimenpiteillä ei ole todennäköisesti merkitystä. Toteutus ja kustannusvaikutus täsmenee hankesuunnitelmassa.

HANKKEEN LAAJUUS

Vuosina 2029–2030 on tarkoitus toteuttaa koulun peruskorjaus.

HANKKEEN VAIHE

☐ Ideavaihe ☒ Tarveselvitys ☐ Hankesuunnittelu ☐ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA

Kyseessä on tavanomainen elinkaarenaikainen PTS-toimenpide.

Sandelininkadun jugendlinnan peruskorjaus

AIKATAULU

1/2029–12/2030

EUROT

1. Investointisumma	8 000 000 €
2. Poistot	400 000 €
3. Käyttötalousvaikutus	Tarkentuu

HANKKEEN LAAJUUS

Peruskorjataan vanha parantola.

HANKKEEN VAIHE

☒ Ideavaihe ☐ Tarveselvitys ☐ Hankesuunnittelu ☐ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA

Kohteeseen tehdään välttämätön peruskorjaus. Hanke toteutetaan, mikäli kohde pysyy kaupungin omistuksessa.

Vehkojan koulun peruskorjaus

AIKATAULU

1/2026–12/2028

EUROT

1. Investointisumma	5 200 000 €
2. Poistot	260 000 €
3. Käyttötalousvaikutus	Tarkentuu

Hankkeen talousvaikutus syntyy peruskorjauksen tai liikuntahallin uudisrakennuksen investointikustannuksesta. Käyttötaloustalouksien toimenpiteillä ei ole todennäköisesti merkitystä. Toteutus ja kustannusvaikutus täsmenee hankesuunnitelmassa.

HANKKEEN LAAJUUS

Vuosina 2026–2028 on tarkoitus toteuttaa liikuntasalin peruskorjaus tai korvaavan uudisrakennuksen toteutus.

HANKKEEN VAIHE

☐ Ideavaihe ☐ Tarveselvitys ☒ Hankesuunnittelu ☐ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA

Kyseessä on tavanomainen elinkaarenaikainen PTS-toimenpide.

Veikkari II alueen kunnallistekniikan katurakentamisen osuus

AIKATAULU

5/2023–9/2026

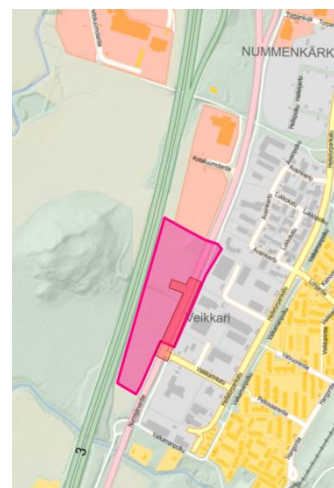
EUROT

1. Investointisumma	700 000 €
2. Poistot	140 000 €
3. Käyttötalousvaikutus	15 000 € / v

Käyttötalousvaikutus syntyy rakennettavan tieliittymän ja kadun sekä hulevesiverkoston vuosittaisesta kunnossapidosta.

HANKKEEN LAAJUUS

Teknisen keskuksen osuus hankkeesta:

Valtatielle 130 rakennetaan uusi tieliittymä ja siitä lähtevä uusi katu sekä rakennetaan uusi yhteys olemassa olevalle moottoritien ylittävälle sillalle. Lisäksi rakennetaan alueen hulevesiverkosto.

HANKKEEN VAIHE

☐ Ideavaihe ☐ Tarveselvitys ☐ Hankesuunnittelu ☒ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA

VT 3 Liikekiinteistöjen tonttien vaatiman kunnallistekniikan rakentaminen. Alueelle rakennettava tieliittymä, uusi katu ja alueen hulevesijärjestelmä ovat teknisen keskuksen vastuulla. Lisäksi Hyvinkään Vesi rakentaa alueen vesihuoltoverkoston.

Kauppalankadun saneeraus välillä Opintie – Urheilukatu

AIKATAULU

04/2025–09/2027

EUROT

1. Investointisumma	700 000 €
2. Poistot	140 000 €
2. Käyttötalousvaikutus	15 000 € / v

Käyttötalousvaikutus syntyy saneerauksen yhteydessä rakennettavan kevyenliikenteenväylän, istutusten sekä uuden hulevesiverkoston vuosittaisesta kunnossapidosta.

HANKKEEN LAAJUUS

Kauppalankadun (välillä Munckinkatu – Urakankatu) vesihuoltosaneerauksen yhteydessä tehdään katusaneeraus ja rakennetaan uusi kevyenliikenteenväylä sekä uusi hulevesiverkosto.

HANKKEEN VAIHE

☐ Ideavaihe ☐ Tarveselvitys ☐ Hankesuunnittelu ☒ Toteutus

LYHYT LUONNEHDINTA

Kauppalankadun vesihuoltosaneerauksen yhteydessä saneerataan ajorata, kevyenliikenteen väylät ja liikenneviheralueet ja istutukset sekä rakennetaan katuosalle uusi hulevesiverkosto.

Kauppalankadun saneeraus välillä Munckinkatu - Urakankatu

AIKATAULU

04/2023–09/2026

EUROT

1. Investointisumma	1 800 000 €
2. Poistot	360 000 €
3. Käyttötalousvaikutus	20 000 € / v

Käyttötalousvaikutus syntyy saneerauksen yhteydessä rakennettavan uuden kevyenliikenteenväylän sekä uuden hulevesiverkoston vuosittaisesta kunnossapidosta.

HANKKEEN LAAJUUS

Kauppalankadun (välillä Munckinkatu – Urakankatu) vesihuoltosaneerauksen yhteydessä tehdään katusaneeraus ja rakennetaan uusi kevyenliikenteenväylä sekä uusi hulevesiverkosto.

HANKKEEN VAIHE

☐ Ideavaihe ☐ Tarveselvitys ☐ Hankesuunnittelu ☒ Toteutus

LYHYT

Kauppalankadun vesihuoltosaneerauksen yhteydessä saneerataan ajorata, olemassa oleva kevyenliikenteen väylä ja rakennetaan nykyisen jalkakäytävän tilalle uusi kevyenliikenteenväylä sekä rakennetaan katuosalle uusi hulevesiverkosto.

LUONNEHDINTA

Rahoitusosa
Rahoituslaskelma

Rahoitusosa

Rahoituslaskelma

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat vähennyslaskukaavan muodossa. Toiminnan ja investointien rahavirta esitetään välisummana. Ylijäämäinen välisumma osoittaa investointien rahoituksen toteutuvan kokonaan tulorahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma kertoo määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kaupungin maksuvalmiuteen.

Talousarviovuonna 2026 kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta on 55,4 milj. euroa negatiivinen. Kaupungin ja Hyvinkään Vesi-liikelaitoksen toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä on puolestaan 60,2 milj. euroa negatiivinen. Myös suunnitelmavuosina toiminnan ja investointien rahavirta pysyy negatiivisena. Tähän vaikuttaa investointitarpeiden voimakas kasvu.

Pitkäaikaisten lainojen lainanlyhennysten arvioidaan olevan 21,5 milj. euroa. Investointien ja lainanlyhennysten rahoittamiseksi kaupunki on budjetoinut pitkäaikaisten lainojen lisäystä 81 milj. euroa. Vuoden 2026 lainakannan arvioidaan olevan 169,1 milj. euroa, mikä on 3590 euroa asukasta kohden.

Rahoituslaskelma, 1000 € kaupunki	TP 2023	TP 2024	Alkuper. TA 2025	Muutettu TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toiminnan rahavirta	39 574	19 403	15 678	14 012	12 616	11 428	6 257	6 183
Vuosikate	42 799	21 589	17 678	16 012	14 616	13 428	9 757	10 683
Satunnaiset erät								
Tulorahoituksen korjauserät	-3 224	-2 186	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-3 500	-4 500
Investointien rahavirta	-12 186	-18 964	-54 055	-52 853	-66 270	-66 840	-46 199	-32 780
Investointimenot	-20 166	-21 940	-57 555	-56 353	-69 770	-70 340	-51 199	-38 780
Rahoitusosuudet inv.menoihin	768	196						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	7 212	2 781	3 500	3 500	3 500	3 500	5 000	6 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	27 388	439	-38 377	-38 841	-53 654	-55 412	-39 942	-26 597
Rahoituksen rahavirta	-15 986	12 264	42 454	34 754	58 554	59 579	45 054	29 804
Antolainauksen muutokset	72	128	54	54	54	54	54	54
Antolainasaamisten lisäys		-9						
Antolainasaamisten väh.	72	137	54	54	54	54	54	54
Lainakannan muutokset	-11 004	-5 476	42 400	34 700	58 500	59 525	45 000	29 750
Pitkäaik. lainojen lisäys		30 000	59 600	53 000	80 000	81 000	76 000	66 000
Pitkäaik. lainojen vähennys	-17 696	-36 907	-17 200	-18 300	-21 500	-21 475	-31 000	-36 250
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6 692	1 431						
Muut maksuvalm. muutokset	-5 054	17 613						
Vaikutus maksuvalmiuteen	11 402	12 703	4 077	-4 088	4 900	4 167	5 112	3 207

Tunnusluvut	TP 2023	TP 2024	Alkuper. TA 2025	Muutettu TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Investointien tulorahoitus, %	220,6	99,3	30,7	28,4	20,9	19,1	19,1	27,5
Lainakanta, 1000 € *)	94 225	87 318	129 718	122 018	168 118	169 143	214 143	243 893
Lainat, €/asukas	2 009	1 856	2 759	2 595	3 568	3 590	4 538	5 163
Asukasmäärä 31.12.	46 903	47 047	47 020	47 020	47 117	47 117	47 188	47 240

*) Lainakannassa huomioitu tp-ennuste, jonka mukaan v. 2025 lainakanta kasvaa 12,4 milj. euroa vähemmän kuin talousarvio-ossa.

Rahoituslaskelma, 1000 € kaupunki + LL	TP 2023	TP 2024	Alkuper. TA 2025	Muutettu TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toiminnan rahavirta	43 652	23 254	19 119	17 301	15 931	14 752	9 572	9 208
Vuosikate	46 876	25 440	21 119	19 301	17 931	16 752	13 072	13 708
Satunnaiset erät								
Tulorahoituksen korjauserät	-3 224	-2 186	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-3 500	-4 500
Investointien rahavirta	-18 985	-22 130	-61 895	-57 411	-74 343	-74 913	-54 754	-39 070
Investointimenot	-26 965	-25 107	-65 395	-60 911	-77 843	-78 413	-59 754	-45 070
Rahoitusosuudet inv.menoihin	768	196						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	7 212	2 781	3 500	3 500	3 500	3 500	5 000	6 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	24 667	1 123	-42 776	-40 110	-58 412	-60 161	-45 182	-29 862
Rahoituksen rahavirta	-15 116	-98	42 454	34 754	58 554	59 579	45 054	29 804
Antolainauksen muutokset	72	137	54	54	54	54	54	54
Antolainasaamisten lisäys								
Antolainasaamisten vähennys	72	137	54	54	54	54	54	54
Lainakannan muutokset	-11 004	-5 476	42 400	34 700	58 500	59 525	45 000	29 750
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		30 000	59 600	53 000	80 000	81 000	76 000	66 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-17 696	-36 907	-17 200	-18 300	-21 500	-21 475	-31 000	-36 250
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6 692	1 431						
Oman pääoman muutokset								
Muut maksuvalmiuden muutokset	-4 184	5 241						
Vaikutus maksuvalmiuteen	9 551	1 025	-322	-5 357	141	-582	-128	-58

Tunnusluvut	TP 2023	TP 2024	Alkuper. TA 2025	Muutettu TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Investointien tulorahoitus, %	178,9	102,1	32,3	31,7	23,0	21,4	21,9	30,4
Lainakanta, 1000 €*)	94 225	87 318	129 718	122 018	168 118	169 143	214 143	243 893
Lainat, €/asukas	2 009	1 856	2 759	2 595	3 568	3 590	4 538	5 163
Rahavarat 31.12.**)	30 380	29 974	29 652	24 617	12 024	11 300	11 172	11 014
Asukasmäärä 31.12.	46 903	47 047	47 020	47 020	47 117	47 117	47 188	47 240

*) Lainakannassa huomioitu tp-ennuste, jonka mukaan v. 2025 lainakanta kasvaa 12,4 milj. euroa vähemmän kuin talousarvio-
ossa.

**) TA-vuosien rahavarojen arvioidaan muuttuvan Vaikutus maksuvalmiuteen -erän verran. Rahavaroissa on huomioitu tp-
ennuste 2025.

Hyvinkään kaupunkikonserni
Merkittävien tytäryhteisöjen tavoitteet
Hyvinkään kaupunkikonsernin riskienhallinnan,
sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan perusteet

Hyvinkään kaupunkikonserni

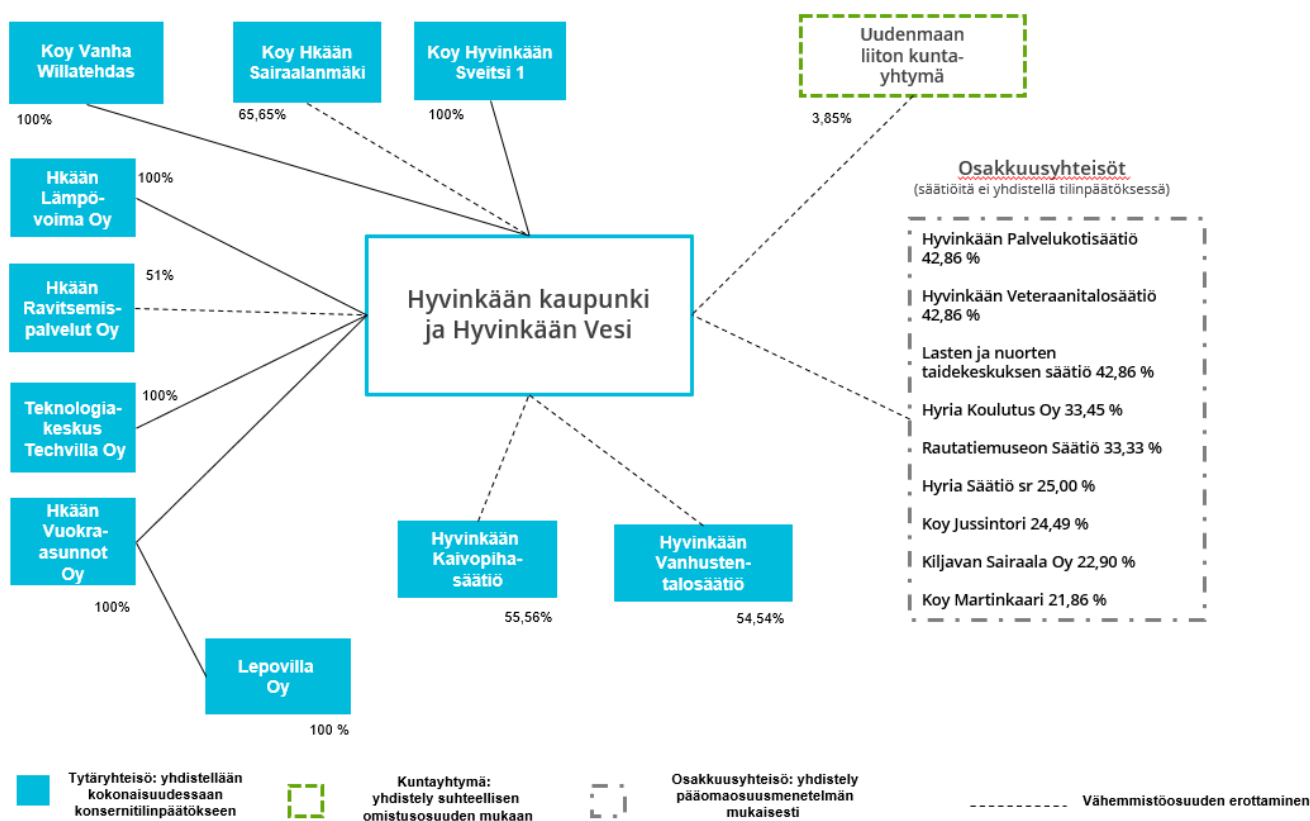
Hyvinkään kaupunkikonserni muodostuu yhdeksästä tytäryhteisöstä (> 50 % omistus) ja yhdeksästä osakkuusyhteisöstä (20–50 % omistus) sekä Uudenmaan liiton kuntayhtymästä, joissa kaupunki on jäsenenä.

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Hyvinkään kaupungin konserniohje tukee kaupunkikonsernin omistajapolitiittista ohjausta, kaupunkistrategian toteutumista, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saattamista ja tytäryhteisöjen toimintaa.

Kaupunginvaltuusto asettaa taloudellisesti merkittävälle tytäryhteisöille keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Nämä tytäryhteisöt raportoivat taloutensa toteutumisesta kahdesti vuodessa: tammi-kesäkuun osavuositarkastuksen sekä koko vuoden tilinpäätöksen yhteydessä. Sitovien tavoitteiden etenemisestä nämä tytäryhtiöt raportoivat neljännesvuosittain.

Muut konserniin kuuluvat yhteisöt raportoivat omasta toiminnastaan ja taloudestaan vain tilinpäätöksen yhteydessä.

Hyvinkään kaupunkikonsernin rakenne 2026

Hyvinkään kaupunkikonsernin rakenne on viimeisinä vuosina yksinkertaistunut. Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen poisti vapaaehtoiset kuntayhtymät konsernirakenteesta jättäen Uudenmaan liiton ainoaksi toimintaa harjoittavaksi kuntayhtymäksi. Vuoden 2025 TE-uudistus ja tähän liittyneet kaupunkiorganisaatiota koskeneet tehtävien uudelleenjärjestelyt johtivat osaltaan YritysVoimalla Oy:n purkautumiseen, ja sen poistumiseen konsernirakenteesta.

Omistamisen tarkoituksenmukaisuudesta ja tarpeellisuudesta keskustellaan lisäksi sellaisissa kiinteistöyhtiöissä,

joiden omistaminen ei enää perustu kaupungin järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamiseen.

Pelikirja 2.0:n mukaisten tavoitteiden, periaatteiden ja kärkihankkeiden edistämistä pyritään tukemaan omistajaohjauksella kaikissa kaupunkikonserniin kuuluvissa yhteisöissä. Tämän onnistuminen vaatii hyvää ja toimivaa keskusteluyhteyttä konsernijohtoon, ko. yhteisöjen hallitusjäsenien, sekä kaupungin muiden viranhaltijoiden välillä. Omistajaohjausta toteutetaan lisäksi yhtiökohtaisten osakassopimusten ja yhtiöiden omien yhtiöjärjestysten määräysten avulla.

Merkittävien tytäryhteisöjen tavoitteet

Hyvinkään Lämpövoima Oy – Sitovat tavoitteet vuodelle 2026

Hyvinkään Lämpövoima Oy:n tehtävänä on tuottaa ja toimittaa Hyvinkäälle kaukolämpöä kilpailukykyisesti ja ympäristöystävällisesti.

Päämäärä	Vuositaloite ja toimenpiteet 2026	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö	Yhteys Pelikirjaan
Irtautuminen fossiilisista polttoaineista Hyvinkään lämmöntuotannossa	TAVOITE: Irtautuminen fossiilisista polttoaineista Hyvinkään lämmöntuotannossa, kaukolämpöverkon CO₂-päästöjen alentaminen ja kaukolämmön hintavakauden turvaaminen TOIMENPIDE: Suuren lämpövarastoinvestoinnin toteuttaminen suunnitelman mukaisesti	Lämpövarastoinvestointi toteutetaan suunnitelman ja investointibudjetin mukaisesti siten, että se on käytössä vuoden 2027 loppuun mennessä. Vuoden 2026 välitavoite: altaan vesitäyttö alkaa lokakuussa 2026	Toimitusjohtaja	Kestävä kehitys -tukipilari
Uusiutuvan kaukolämmön osuuden kasvattaminen Hyvinkään lämmöntuotannossa	TAVOITE: Uusiutuvan kaukolämmön osuuden kasvattaminen Hyvinkään lämmöntuotannossa, kaukolämpöverkon CO₂-päästöjen alentaminen ja kaukolämmön hintavakauden turvaaminen. TOIMENPIDE: Uuden sähkökattilainvestoinnin toteuttaminen suunnitelman mukaisesti	Sähkökattilainvestointi toteutetaan suunnitelman ja investointibudjetin mukaisesti siten, että se on käytössä vuoden 2027 loppuun mennessä. Vuoden 2026 välitavoite: merkittävät urakat on kilpailutettu ja hankinnat on tehty, rakennustyöt tontilla on aloitettu	Toimitusjohtaja	Kestävä kehitys -tukipilari
Houkutteleva Hyvinkää yrityksille ja asukkaille	TAVOITE: Kaukolämmön hinta pidetään kilpailukykyisenä verrattuna lähialueen muihin energiayhtiöihin. TOIMENPIDE: Lämmönhankintakustannusten minimointi, tuotannon optimoinnin kehittäminen ja oman toiminnan tehokkuuden jatkuva parantaminen.	Hyvinkäällä kaukolämmön kokonaishinta on kilpailukykyinen verrattuna lähialueen muihin energiayhtiöihin. Hintojen seuranta tehdään Energiateollisuus ry:n tilastoista 1.7. ja 1.1.	Toimitusjohtaja	Meidän Hyvinkää -kärkihanke

Päämäärä	Vuosituloite ja toimenpiteet 2026	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö	Yhteys Pelikirjaan
Yhtiön vakaa taloudellinen tilanne ja tuloutus omistajalle	TAVOITE: Yhtiö jakaa omistajalleen tilikauden 2025 tuloksen perusteella osinkoa 900 000 euroa omistajan asettaman tavoitteen mukaisesti TOIMENPIDE: Oman toiminnan jatkuva tehostaminen ja nopea reagointi mahdollisiin ennakoiduttomiin energian hinnan muutoksiin.	Maksettu osinko omistajalle vuonna 2026 on yhteensä 900 000 euroa.	Toimitusjohtaja	Talous -tukipilari

Hyvinkään Vuokra-asunnot Oy – Sitovat tavoitteet vuodelle 2026

Hyvinkään Vuokra-asunnot Oy:n tehtävänä on tarjota edullisia ja monipuolisia vuokra-asuntoja hyvinkääläisille sekä toteuttaa osaltaan kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpiteet 2026	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö	Yhteys Pelikirjaan
Yhtiön asuntokannan pitäminen kilpailukykyisenä Hyvinkään asunto-markkinoilla.	Suokatu 18 uudisrakentamishankkeen käynnistyminen.	Vuoden 2026 aikana hankkeelle on saatu lainvoimainen rakennuslupa ja kahden kerrostalon perustuksien rakentaminen tontille on alkanut vuoden 2026 aikana.	Toimitusjohtaja	Monimuotoinen asuminen ja elinvoimaiset kylät -kärkihanke
Vuokralaispysyvyyteen vaikuttaminen	Säilytetään vuokralaisvaihtuvuus maltillisella 22 % tasolla. Toimenpiteinä asuntojen jatkuva kunnossapito, asukastapahtumat sekä vuokrien pitäminen kilpailukykyisellä tasolla.	Yhtiön vuokralaisvaihtuvuus on enintään 22 % vuonna 2026. (vrt. vuokratalot, asukasvaihtuvuus: Järvenpää 25,2 %/v ja Nurmijärvi 25 %/v).	Toimitusjohtaja	Monimuotoinen asuminen ja elinvoimaiset kylät -kärkihanke Meidän Hyvinkää -kärkihanke
Vuokrausasteen pitäminen korkeana.	Mahdollisimman korkea käyttöaste koko yhtiön omistamassa kiinteistökannassa. Vakaan kassavirran varmistaminen vaatii vuokrasaamisten seuraamista ja jatkuvaa tyhjien asuntojen markkinointia asuntoesittelyineen.	Yhtiön vuokrausaste on 97 %. Vuokrasaamisten määrä enintään 1,2 % liikevaihdosta. Yhtiö markkinoi jatkuvasti tyhjiä asuntojaan sähköisissä hakupalveluissa esim. vuokraovi.com	Toimitusjohtaja	Talous -tukupilari
Asukastyytyväisyys ja palvelupalaute	Asukastyytyväisyystutkimus selvittää kokemuksia vuokraus-/palveluprosessista sekä palvelun laadusta. Asukastyytyväisyystutkimus kohdistetaan aina kattavaan otokseen vuokralaisista. Saadun palautteen avulla on mahdollisuus kehittää yhtiön toimintaa.	Yhtiö suorittaa asukastyytyväisyystutkimuksen ulkopuolisella tutkimustalolla. Kokonaistyytyväisyysluku vähintään 3,5 asteikolla 1–5.	Toimitusjohtaja	Monimuotoinen asuminen ja elinvoimaiset kylät -kärkihanke Demokratia ja osallisuus -tukupilari

Hyvinkään Villatehdas Oy – Sitovat tavoitteet vuodelle 2026

Hyvinkään Villatehdas Oy:n tehtävä on jalostaa kiinteistön rakennuskantaa ja tarjota kiinteistön tiloja ja puitteita tapahtumatuotannon järjestämiseen.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpiteet 2026	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö	Yhteys Pelikirjaan
Uusiutuvien energiamuotojen hyödyntäminen	TAVOITE: Tuottaa hiilivapaata, puhdasta uusiutuvaa energiaa kiinteistön tarpeisiin. TOIMENPIDE: Kiinteistölle rakennetaan tarpeita vastaava aurinkosähkövoimala.	Aurinkosähkövoimala on valmis ja se tuottaa sähköä kiinteistön tarpeisiin (kyllä / ei)	Toimitusjohtaja	Kestävä kehitys -tukipilari
Villatehtaan tunnettuuden parantaminen	TAVOITE: Villatehtaan toiminnan esittely ja kaupunkilaisten Villatehtaaseen liittyvien muistojen kokoaminen. TOIMENPIDE: Villatehtaan Avoimet ovet -tapahtuma järjestetään toista kertaa, ensimmäistä kertaa laajempaan.	Tapahtuman tarkka ajankohta on päätetty huhtikuun loppuun mennessä, tapahtuma pidetty syyskuun loppuun mennessä (kyllä / ei) Tapahtumassa vähintään 1.500 kävijää (kyllä / ei) Tapahtuman järjestämiseen osallistuu vähintään 15 eri toimijaa/vuokralaista yhtiön lisäksi (kyllä / ei)	Toimitusjohtaja	Meidän Hyvinkää -kärkihanke Demokratia ja osallisuus -tukipilari
Villatehtaan tilojen kehittäminen	TAVOITE: Käyttökelpoisten tilojen määrän lisääminen. TOIMENPIDE: Väliosien rakennusten vuokrauskelvottoman tilan kehittäminen käyttökelpoiseksi raakatilaksi.	Käyttökelpoisen raakatilamäärä on kasvanut 500 neliötä tilikauden loppuun mennessä. Lähtötilanne 0 neliötä	Toimitusjohtaja	Kehittyvä kaupunkikeskusta -kärkihanke

Villatehtaan kiinteistön toimintaympäristön kehittäminen	TAVOITE: Kaavan muutostarpeiden edistäminen yhtiön liiketoiminnan edellytysten parantamiseksi. TOIMENPIDE: Yhtiö laatii konsernijohtolle esityksen muutostarpeesta	Kaavamutostarpeet on selvitetty yhteistyössä kaupungin kanssa vuoden 2026 aikana (kyllä / ei)	Toimitusjohtaja	Kehittyvä kaupunkikeskusta -kärkihanke
Liiketoiminnan suorituskyvyn parantaminen	TAVOITE: Toimistotilojen vuokrausasteen kasvattaminen kiinteistön päärakennuksessa ja asiakkaiden tarpeiden tunnistaminen. TOIMENPIDE: Aktiivinen markkinointi ja asiakashankinta tunnistettujen vahvuuksien perusteella.	Vuokrausasteen kasvattaminen + 10 % vuoden 2026 loppuun mennessä. Ennakoitu lähtötaso 78 % vuoden 2025 lopussa. Asiakastyytyväisyyskysely toimistotilojen vuokralaisille toteutettu toukokuuhun mennessä (kyllä / ei)	Toimitusjohtaja	Kehittyvä kaupunkikeskusta -kärkihanke

Kiinteistö Oy Hyvinkään Sairaalanmäki – Sitovat tavoitteet vuodelle 2026

Kiinteistö Oy Hyvinkään Sairaalanmäen tehtävänä on omistaa, hallita ja vuokrata Hyvinkään Sairaalan käyttämiä maa-alueita ja rakennuksia.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpiteet 2026	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö	Yhteys Pelikirjaan
Osallisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi	Asiakastyytyväisyyden parantaminen	Asiakastyytyväisyysindeksin keskiarvo yli 3,0 (maksimi 4,0).	Toimitusjohtaja	Meidän Hyvinkää -kärkihanke
Yhtiön rakennusten erinomainen kiinteistömanageraus	Hallinnollisten, taloudellisten ja teknisten tehtävien hoito.	Varmistaa päivittäisten asioiden sujuminen, jota arvioidaan hallituksen kokouksessa. Mittari: hallituksen antama palaute.	Toimitusjohtaja, hallitus	Talous -tukipilari
Operatiivisen tuloksen taso	Operatiivisen pitkänaikavälin nolla/positiivisen tuloksen saavuttaminen	Operatiivinen pitkänaikavälin tulos positiivinen, siten että hoitovastikkeiden kumulatiivinen ylijäämä on hallinnassa ja vastikkeiden mahdollisimman pieni vaihtelu taloudellisen tilanteen mukaan	Toimitusjohtaja	Talous -tukipilari
B- ja H-rakennuksien sekä pysäköintilaitoksen tekninen ylläpito	Huoltokirjanmukaiset ennakoivat huollot ja tarkistukset sekä mahdolliset käytöstä aiheutuvien vikojen nopea korjaaminen	Huoltokirjan täyttöaste seurantavuoden lopussa 100 %, Kiinteistöhuollon vasteaika alle 2,5 työpäivää.	Toimitusjohtaja	Talous -tukipilari
Kulutusseuranta	Kulutuksien vertailu vastaavan sairaalarakennuksen arvoihin.	Kulutukset ja hoitokustannukset ovat verrokkiryhmää pienemmät Lämmönkulutus < 101 kWh/brm ² /v; sähkönkulutus < 115 kWh/brm ² /v; vedenkulutus < 4 500 m ³ /kvartaali	Toimitusjohtaja	Talous -tukipilari
Takuunalaisten töiden tekeminen, B- ja H-rakennus	Takuunalaisten vikojen ja puutteiden raportointi ja korjaaminen.	Takuuajan vikojen ja puutteiden korjauttaminen pääurakoitsijalla. Tavoitteena jatkuva vikojen ja puutteiden 0-taso	Toimitusjohtaja	Talous -tukipilari

Päämäärä	Vuositaloite ja toimenpiteet 2026	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö	Yhteys Pelikirjaan
Turvallisuustoimintojen kehittäminen	Turvallisuuden parantaminen kiinteistöylläpidon toimin	Kiinteistön ylläpitoon liittyviä työtaturmia eikä läheltä piti -tilanteita tapahdu. Koy:n vastuulla olevia kyberturvallisuusvaaratilanteita ei esiinny	Toimitusjohtaja	Turvallisuus -tukipilari
Vastuullisuus ja kestävän kehityksen noudattaminen	Toimivien ja viihtyisien terveydenhuoltoon tarvittavien tilojen tarjoaminen energiatehokkaasti.	99 % ostetusta energiasta on päästötöntä ja oma sähköntuotanto aurinkovoimalalla on 30 % sähkön kokonaiskulutuksesta	Toimitusjohtaja, hallitus	Kestävä kehitys -tukipilari

Hyvinkään kaupunkikonsernin riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja konsernihallinnan perusteet

Riskienhallinta osana johtamisjärjestelmää

Kaupunkikonsernin johtamisjärjestelmällä luodaan edellytykset toimivalle riskienhallinnalle, sisäiselle valvonnalle ja konsernivalvonnalle sekä niiden tuloksellisuudesta raportoinnille. Johtamisjärjestelmän avulla asetetaan tulos- ja vaikuttavuustavoitteita, ohjataan niiden saavuttamista ja muutosten hallintaa. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan menettelyt integroidaan osaksi johtamisen ja toiminnan prosesseja, rakennetaan sisälle organisaation toimintaprosesseihin. Näin merkittävimmät riskit tunnistetaan, niiden merkitys arvioidaan ja tarvittavat riskiä hallitsevat ratkaisut tehdään päätöksenteon, prosessien hallinnan ja toiminnan organisoinnin yhteydessä.

Sisäisellä valvonnalla edistetään kaupunkikonsernin tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia

Valvontajärjestelmän avulla valvotaan, että lainsäädäntöä, määriteltyjä toimintaperiaatteita ja annettuja ohjeita noudatetaan. Sisäinen valvonta on osa kaupunkikonsernin johtamisjärjestelmää ja sisältää:

- kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, kaupunkikonsernin luottamustoimielinten ja johtavien viranhaltijoiden sekä muiden osapuolten toimienpiteet, joilla parannetaan riskienhallintaa ja lisätään tavoitteiden ja päämäärien saavuttamisen todennäköisyyttä
- ne menettely- ja toimintatavat, joilla varmistetaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus
- johdon ja hallinnon toimintatavat asetettujen tavoitteiden toteutumisen, toimintaprosessien ja riskien arviointiin.

Konsernivalvonta

Konsernivalvonnalla varmistetaan, että kaupunkikonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perustana oleva tieto riittävää ja luotettavaa. Lisäksi varmenneetaan, että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan, omaisuus ja voimavarat turvataan. Konsernivalvonnasta vastaa hallintosäännössä määritelty konsernijohto. Konserniohjeella ja omistajapoliittisilla linjauksilla tuetaan kaupunkikonsernin omistajapoliittista ohjausta, Pelikirjan (kaupunkistrategia) toteutumista, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista ja tytäryhteisöjen toimintaa. Konserniohjeella yhtenäistetään tytäryhteisöjen ohjausta, toimintakulttuuria ja käytäntöjä sekä emon ja tytäryhteisöjen välillä, että tytäryhteisöjen kesken. Hyvä hallinto- ja johtamistapa -ohje täydentää kon-

serniohjetta. Sen tarkoituksena on yhtenäistää tytäryhteisöjen johtamis- ja hallintokäytäntöjä ja tehostaa hallitus-työskentelyä.

Kaupunkikonsernin kokonaisvaltainen riskienhallinta

Kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan tulee olla järjestelmällistä, jäsenneiltyä ja ajantasaista perustuen systemaattiseen ja dokumentoituun toimintatapaan. Riskienhallinnan avulla parannetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa, raportointia ja lisätään sidosryhmien luottamusta. Sen avulla luodaan luotettava perusta suunnittelulle ja päätöksenteolle. Hyvä johtamis- ja hallintotapa muodostu niiden prosessien ja rakenteiden yhdistelmästä, jota johto käyttää informoidessaan organisaatiota sekä toimeenpannessaan ja seuratessaan toimintoja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kaupunkikonsernin kokonaisvaltainen riskienhallinta:

- on johdon vastuualuetta ja olennainen osa kaikkia prosesseja
- lisää tavoitteiden saavuttamisen todennäköisyyttä ja tukee ennakoivaa johtamista
- kattaa olennaisimmat kaupunkikonsernin toimintaan ja talouteen liittyvät riskit
- varmistaa, että kaikkialla organisaatiossa noudatetaan kaupunkikonsernia koskevia lainsäädännön vaatimuksia
- auttaa päätöksentekijöitä tekemään tietoisia valintoja ja asettamaan toimintoja tärkeysjärjestykseen.

Riskien hallinnan päämäärä

Riskienhallinnan päämäärä on varmistaa kaupunkikonsernin toiminnan vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta, asukaslähtöisyyttä, vastuullisten toimintatapojen toteutumista ja toiminnan jatkuvuutta ja uudistumista.

Riskienhallinnan tavoitteet	Edellytykset, joiden täytyttävä, jotta päämäärä voidaan saavuttaa	Periaatteet, joiden mukaan riskienhallintaa toteutetaan
Riskienhallinta luo perustan suunnittelulle ja päätöksenteolle. Sillä tuetaan päätöksentekoa kaupunkikonsernille hyväksyttävästä riskitasosta.	Kaupunkikonsernin organisaation ja sen toimintaympäristön ymmärtäminen siten, että käytettävissä on parasta saatavilla olevaa tietoa tavoitteisiin ja toimintaan liittyvistä epävarmuustekijöistä, riskeistä ja uusista mahdollisuuksista.	Strategiaprosessissa, tavoitteiden asettamisessa, päätöksenteossa ja johtamisessa otetaan huomioon sisäiset ja ulkoiset epävarmuustekijät ja niiden käsittelymahdollisuudet.
Riskienhallinnalla lisätään tavoitteiden toteutumisen todennäköisyyttä.	Riskienhallinta ei ole organisaation muista toiminnoista ja prosesseista erillinen toiminto. Riskienhallinta on osa johdon vastuualuetta ja olennainen osa kaikkia prosesseja.	Riskienhallinta on osa kaikkia kaupunkikonsernin prosesseja.
Riskienhallinnalla tuetaan resilienssiä, kaupunkiorganisaation kykyä selviytyä ja uudistua muuttuvissa olosuhteissa.	Resilienssiä tukeva riskienhallinta edellyttää organisaation yleisen sietokyvyn kehittämistä ja resurssien monipuolistamista, tehokasta viestintää ja päätöksentekoa.	Resilienssiä tukevalla riskienhallinnalla tunnistetaan potentiaalisia uhkia ja vähennetään epävarmuutta.
Riskienhallinnalla vähennetään tappioiden määrä mahdollisimman vähäiseksi.	Kaupunkikonsernin riskinottoa suhteessa riskinkantokykyyn seurataan säännöllisesti ja sitä arvioidaan strategiatyöskentelyn yhteydessä ja merkittävistä investoinneista päätettäessä.	Määritellyllä ja kuvatulla riskienhallinnan toimintamallilla varmistetaan riskienhallinnan dynaamisuutta, toistettavuutta ja ajantasaista reagointia muutoksiin.
Riskienhallinnalla tuetaan resurssien tehokasta ja vaikuttavaa kohdentamista ja käyttöä.	Käytössä on määritelty ja kuvattu riskienhallinnan toimintamalli sekä riskienhallinnan toimintasuunnitelmat kaikilla kaupunkikonsernin toimialoilla ja yksiköissä osana strategiaprosessia ja talouden sekä jatkuvuussuunnittelua.	Riskienhallinnan avulla jatkuvuuden turvaamiseksi kriittiset toiminnot ja niiden tarvitsemat resurssit varmistetaan. Riskien realisoitumiseen varaudutaan kriisi-, jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmien avulla sekä riittävällä vakuutusturvalla. Riskienhallinnan avulla vahinkoriskejä vältetään ja pienennetään.
Riskienhallinnalla tuetaan johtamista, hyvän hallintotavan noudattamista ja toimivaa raportointia.	Riskienhallinta ymmärretään monitasoisena kaupunkistrategiaa tukevana prosessina.	Riskejä arvioitaessa taloudellisten vaikutusten lisäksi arvioidaan vaikutuksia ihmisiin, ympäristöön ja organisaation maineeseen.
Riskienhallinnalla tuetaan ulkoistamisen ja kumppanuuksien hallintaa.	Yhdenmukaiset ja tehokkaat menetelmät, joilla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan riskejä ja niiden seurauksia.	Riskienhallinta on osa kaupunkikonsernin sisäisen ja ulkoisen toimintaympäristön arviointia.
Riskienhallinnalla ehkäistään väärinkäytöksiä.	Riskienhallinta on avointa ja kattavaa.	Riskienhallinnan avulla rikosten ja väärinkäytösten mahdollisuudet minimoidaan.

Kattava valvontajärjestelmä

Tavoitteena on, että ohjaus- ja valvontajärjestelmät tuottavat johtaville viranhaltijoille ja luottamustoimieli-mille oikeat ja riittävät tiedot päätöksenteon ja toimin-nan arvioinnin pohjaksi. Valvonnan riittävyden varmis-tamiseksi johto suunnittelee ja järjestää toiminnot ta-valla, joka antaa kohtuullisen varmuuden siitä, että ris-kit hallitaan tarkoituksenmukaisesti ja organisaation päämäärät ja tavoitteet saavutetaan tehokkaasti ja ta-loudellisesti. Sisäistä valvontaa toteuttavat johto ja koko muu henkilöstö.

Hyvinkään kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden valvonta on järjestetty siten, että sisäinen valvonta sekä ulkoinen (tarkastuslautakunta ja tilintarkastus) ja sisäi-nen tarkastus yhdessä muiden valvonta- ja varmistus-toimintojen (tietoturvan, tietosuojan, turvallisuuden, valmiuden ja jatkuvuuden hallinnan) kanssa muodosta-vat kattavan valvontajärjestelmän.

Sisäiseen valvontaan, riskienhallintaa ja kon-sernivalvontaan liittyvät keskeiset ohjeet

- kaupunginvaltuuston hyväksymä hallintosääntö, jo-hon on sisällytetty sisäisen valvonnan, riskienhallin-nan ja tehtävät ja vastuut
- toimialojen toimintasäännöt
- omistajapolitiittiset linjaukset
- hyvä hallinto- ja johtamistapa
- konserniohje
- muu sisäiseen valvontaan liittyvä ohjeistus on koottu Hyvinkään kaupungin intranettiin ja/tai julkaistu kau-pungin www-sivuilla (ml. tietoturva ja tietosuoja)

Riskien määrittely ja luokittelu

Riski tarkoittaa epävarmuuden vaikutusta tavoitteiden saavuttamiseen. Vaikutus on poikkeama odotetusta niin myönteisessä kuin kielteisessäkin mielessä. Riskiä kuvatessa viitataan mahdollisiin tapahtumiin, niiden seurauksiin tai niiden yhdistelmiin. Riski ilmaistaan ta-pahtuman seurausten ja riskin todennäköisyyden yh-distelmänä. Kaupunkikonsernin riskit luokitellaan stra-tegisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin.

Riskienhallintaan liittyvät vastuut ja velvollisuu-det

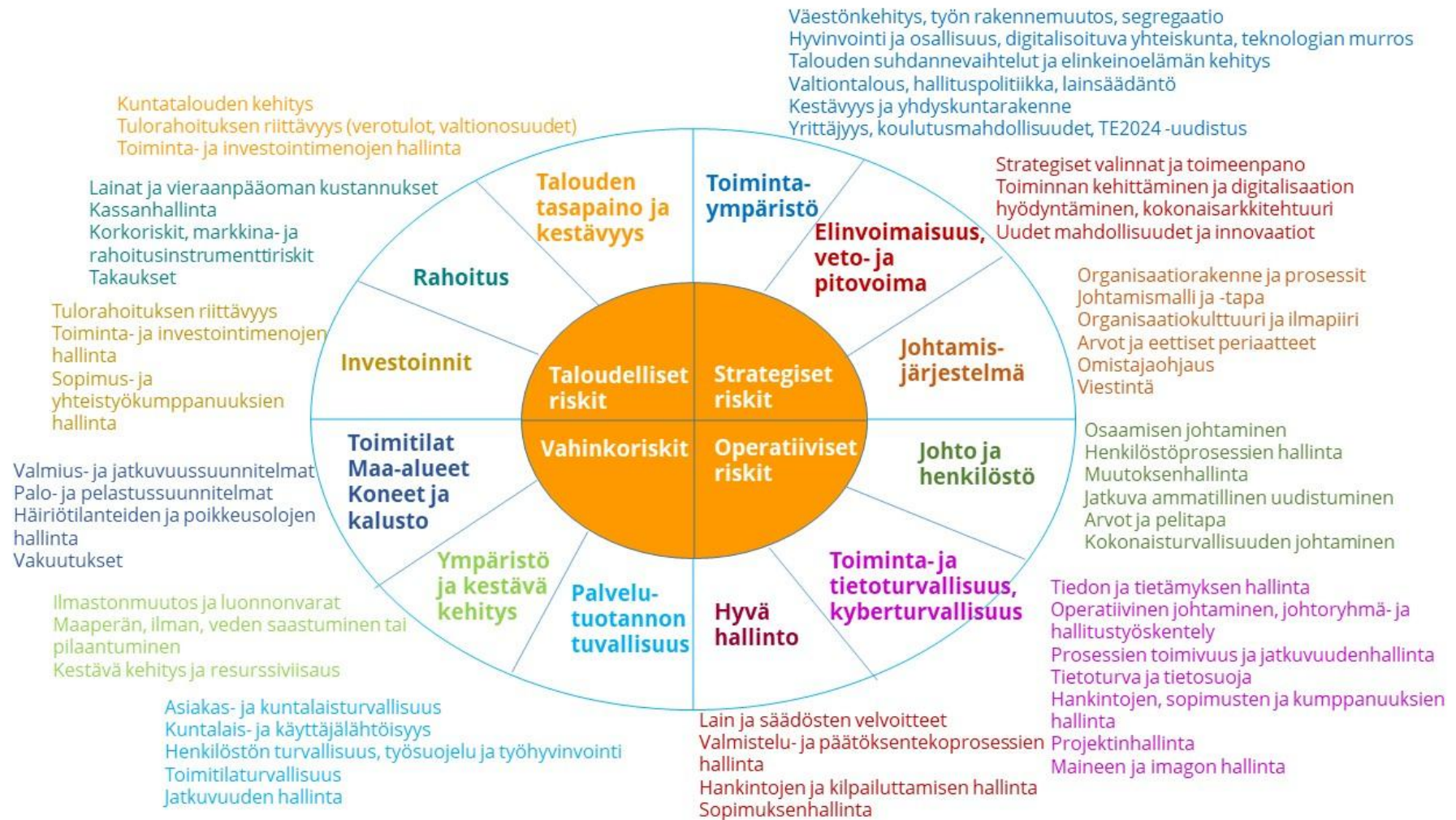
Kaupunginvaltuusto on hyväksymällä tämän dokumen-tin päättänyt sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan perusteet. Hallintosääntöön on kir-jattu määräykset sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan tehtävistä ja vastuista mukaan lu-kien tarkastuslautakunnan, sisäisen tarkastuksen ja muiden valvonta- ja varmistustoimintojen tehtävät ja vastuut.

Tarkastuslautakunta arvioi valtuuston asettamien toi-minnan ja talouden tavoitteiden toteutumista koko kau-punkikonsernissa sekä toiminnan järjestämisen tulok-sellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Tilintarkastajien on kuntalain mukaan tarkastettava, ovatko kaupunki-konsernin sisäinen valvonta, riskienhallinta ja konserni-valvonta järjestetty asianmukaisesti. Tilintarkastaja tar-kastaa, onko kaupunginvaltuusto päättänyt sisäisen val-vonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan perus-teet sekä ovatko niihin liittyvät tehtävät ja vastuut asian-mukaisesti määriteltä. Järjestämisen asianmukaisuutta tarkastettaessa kiinnitetään huomiota järjestelmän ja prosessien ohjeistukseen, toimeenpanon systemaatti-suuteen, kokonaisvaltaisuuteen, tuloksellisuuteen sekä toimintakertomuksessa annetun raportoinnin riittävyy-teen ja kattavuuteen. Tilintarkastaja todentaa, että kau-punginhallitus seuraa ja arvioi dokumentoidusti sisäi-sen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan toimeenpanon tuloksellisuutta.

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vas-taavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan jär-jestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Konserniyhteisöt ovat velvollisia raporttoimaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tulok-sellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta. Kon-serniyhteisöjen ohjeistus on koottu Konserniohjeeseen ja sitä täydentävään Hyvä johtamis- ja hallintotapa -oh-jeeseen.

Luottamushenkilöiltä ja virkamiehiltä edellytetään riit-tävää sitoutumista sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan toteuttamiseen. Johdon tehtä-vänä on vastata sisäiselle valvonnalle, riskienhallinnalle ja konsernivalvonnalle perustan luovan sisäisen toimin-taympäristön, organisaatorakenteen ja tehtäväjaon suunnittelusta ja toteuttamisesta.

Johdolla on kokonaisvaltainen vastuu valvontajärjestel-män toimivuudesta ja tehokkuudesta. Sisäisen valvon-nan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan johtamis-tehtävää ja kokonaisuuden toimivuuteen liittyvää vas-tuuta ei voi delegoida. Sen sijaan valvontaan liittyviä tehtäviä voidaan delegoida. Turvallisuuspäällikkö koor-dinoi riskienhallinnan ja strategisen turvallisuustyön ke-hittämistä ja ylläpitoa, valmiussuunnittelua ja häiriöti-lanteiden hallintaa kaupunkiorganisaatiossa ja sen toi-mialoilla. Turvallisuuspäällikkö tekee yhteistyötä sidos-ryhmien, viranomaisten ja muiden kumppaniorganisaatioiden kanssa. Kaikilla henkilöstöön kuuluvilla on vas-tuu omalta osaltaan tukea hyvää sisäistä toimintaympä-ristöä, olla tietoinen sisäisen valvonnan, riskienhallin-nan ja konsernivalvonnan merkityksestä omien tehtä-viensä ja tavoitteidensa näkökulmasta sekä toteuttaa omaan toimenkuvaan ja tehtäviin kuuluvia valvonnan ja riskienhallinnan toimintatapoja.

Talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet

Talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet

Kaupungin hallintosäännön 120 § mukaan aloitteet, jotka merkitsevät uuden määrärahan ottamista talousarvioon tai määrärahan korottamista, valmistellaan seuraavan vuoden talousarvion yhteydessä. Tullakseen käsitellyksi talousarvion yhteydessä aloite pitää jättää toukokuun loppuun mennessä.

Toukokuun loppuun mennessä ei ole esitetty talousvaikutteisia valtuustoaloitteita, jotka tulisi käsitellä vuoden 2026 talousarvion yhteydessä.

Liitteet

Kaupunginjohtajan esityksen tarkennukset
Lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet
Kaupunginvaltuuston päätös talousarviosta

Liitteet

Kaupunginjohtajan esityksen tarkennukset

Alla olevassa laskelmassa on esitetty kaupunginjohtajan talousarvioesityksen sisältämät muutokset lautakuntien talousarvioesitykseen nähden.

Toimielin, palvelualue \ toimenpide (positiivinen luku parantaa tulosta)	Yhteensä	Sivukulujen tarkistus	Muut muutokset
Kaupunki yhteensä	-478 479	395 523	-874 000
Päätöksenteko	1 867	1 867	0
Kaupunginvaltuusto	59	59	
Tarkastuslautakunta	322	322	
Keskusvaalilautakunta	0	0	
Kaupunginhallitus	175	175	
Kaupungin johto	1 311	1 311	
Omaisuuksien luovutusvoitot ja -tappiot	0		
Konsernipalvelut ja hallinto	130 103	30 103	100 000
Elinvoima	114 319	14 319	100 000
<i>Tonttipalvelut, siirto Tekniselle keskukselle</i>			<i>100 000</i>
Henkilöstö	5 317	5 317	
Talous	4 661	4 661	
Hallinto	5 806	5 806	
Opetuslautakunta	262 450	262 450	0
Hallinto ja kehittäminen	2 592	2 592	
Koulutus	167 260	167 260	
Varhaiskasvatuspalvelut	92 598	92 598	
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta	18 223	18 223	0
Kulttuuri- ja hyvinvointi	18 223	18 223	
Tekninen lautakunta	-33 463	66 537	-100 000
Hallinto ja kehittäminen	2 735	2 735	
Tekninen keskus	-52 716	47 284	-100 000
<i>Mittauspalvelut, määrärahan siirto Tonttipalveluista</i>			<i>-100 000</i>
Tilakeskus	16 518	16 518	
Ympäristölautakunta	6 848	6 848	0
Ympäristökeskus	6 848	6 848	
Hyvinkään Vesi	9 493	9 493	
Rahoitusosa	-874 000		-874 000
Kunnallisvero			-1 700 000
Kiinteistövero			100 000
Osuus yhteisöveron tuotosta			300 000
Valtionosuudet			-104 000
Korkokulut			-170 000
Poistot			700 000

Kaupunginhallitukseen ja lautakuntiin nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet 2026

Kaupunginhallitukseen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kärkihanketavoitteet

Aktiivinen elämyskaupunki

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Olemme houkutteleva ja aktiivinen elämyskaupunki	Kumppanuustalo Laurealta vapautuviin tiloihin. Monimuotoisen toiminnan ja yhteistyön mahdollistaminen saman katon alla.	Toimintamalli ja vastuut selvitetty. Tilojen pääkäyttäjät tiedossa	Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
Teemme yhteistyötä paikallisten yritysten, yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa matkailun edistämiseksi.	Määritellään matkailupalvelujen resursointi ja sijoittuminen kaupungin organisaatiossa. Rakennetaan markkinoinnin sisältösuunnitelma ja toteutetaan toimenpiteitä sen mukaisesti.	Vuositavoitteen mukaiset tavoitteet on saavutettu	Elinkeinopäällikkö

Kehittyvä kaupunkikeskusta

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on kaavoituspäällikkö.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Luomme edellytykset elävälle ja viihtyisälle kaupunkiympäristölle, monipuoliselle työpaikka- ja asumistarjonnalle ja houkuttelevien investointikohteiden syntymiselle suunnitelmallisella, jatkuvalla kehittämisellä.	Keskustan kehittämissuunnitelman jatkotoimenpide: Keskustan täydennysrakentamisen edistämistä varten käynnistetään yhteistyö yksityisten kiinteistönomistajien kanssa korttelisuunnitelmien laatimiseksi.	Yhteistyö on käynnistetty ja laadittu yhteenveto jatkotoimista.	Kaavoituspäällikkö

Business Hyvinkää

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on elinkeinopäällikkö.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Elinvoimaisuuden edistäminen	Eteläisen elinkeinoalueen kaavoituksen käynnistäminen	Kaavoitus on käynnistetty	Kaupunkikehitysjohtaja
Elinvoimaisuuden edistäminen	Eteläisen elinkeinoalueen markkinointisuunnitelman laatiminen ja tunnettuuden kasvattaminen potentiaalisissa asiakkaissa	Markkinointisuunnitelma on valmistunut ja markkinointitoimenpiteitä toteutetaan.	Kaupunkikehitysjohtaja
Elinvoimaisuuden edistäminen	Palvelutorin ja työllisyysalueen yhteistoiminnan ja palveluprosessien kehittäminen tuloksellisuuden parantamiseksi.	Työllisyydenhoidon keskeisissä mittareissa on tapahtunut positiivista kehitystä edellisvuoteen nähden: -Työttömyysaste -Pitkäaikaistyöttömien määrä -Työttömyysturvan kuntaosuusmenot	Työllisyyspäällikkö

Tukipilaritavoitteet

Demokratia ja osallisuus

Tukipilarin vastuuhenkilö on hallintojohtaja.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien parantaminen	Vanhus- ja vammaisneuvostojen toiminnan kehittämisen tarkoituksenmukaisemmaksi	Neuvostojen toimintasäännöt on päivitetty.	Hallintojohtaja

Talous

Tukipilarin vastuuhenkilö on talousjohtaja.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Taloudellinen ja tuottava palvelutuotanto	Palvelutarpeeseen sopeutuminen	Kaupunginvaltuuston hyväksymässä taloussuunnitelmassa vuosille 2027-2029 sekä investointisuunnitelmassa 2027-2031 on huomioitu 1) valtuuston vuonna 2026 hyväksymä Hyvinkään Peli-kirja 2) valtuuston vuonna 2026 hyväksymä sivistystoimen palveluverkkopäätös 3) lasten ja nuorten määrän muutos	Talousjohtaja
Taloudellinen ja tuottava palvelutuotanto	Rakenteellisten uudistusten valmistelu	Kaupunginhallituksen päättämät selvitykset rakenteellisista uudistuksista on käsitelty ja selvitysten jatkotoimenpiteet huomioidaan kaupunginhallituksen päätöksessä talousarvion laadinnan lähtökohdiksi vuodelle 2027.	Talousjohtaja

Digitalisaatio

Tukipilarin vastuuhenkilö on tietohallintopäällikkö.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Uudistumme ja haemme aktiivisesti uuden teknologian tarjoamia mahdollisuuksia toiminnan kehittämisen tueksi	Tekoälyn hyödyntämiskokeilu (ei korkeariskinen) esim. tulkkaukspalvelut, palautteiden käsittely tai jokin muu soveltuva osa-alue.	Yksi kokeilu on suoritettu ja raportoitu.	Tietohallintopäällikkö
Uudistumme ja haemme aktiivisesti uuden teknologian tarjoamia mahdollisuuksia toiminnan kehittämisen tueksi	HR-järjestelmien uudistaminen.	Järjestelmät on uusittu ja kaupungin palkanlaskentaprosesseissa ei kirjata olennaisia palvelukatkoksia vuonna 2026.	Henkilöstöjohtaja
Uudistumme ja haemme aktiivisesti uuden teknologian tarjoamia mahdollisuuksia toiminnan kehittämisen tueksi	Asianhallinnan sähköisen pitkäaikaissäilytyksen hankinta	Hankinta tehty ja käyttöönotto aloitettu	Hallintojohtaja

Henkilöstö

Tukipilarin vastuuhenkilö on henkilöstöjohtaja.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Sisäisen viestinnän sujuvuuden parantaminen sekä saavutettavuuden, yhteisöllisyyden ja työhyvinvoinnin lisääminen.	Intraprojekti ja sisäisen viestinnän Pelitapa valmistuvat. Ne saadaan jalkautettua onnistuneesti henkilöstölle.	Henkilöstötutkan ja seurantakyselytutkimuksen tuloksissa havaittavat muutokset.	Viestintäpäällikkö
Työturvallisuustilanteen seurannan parantaminen	Turvallisuustyökalun käytön vakiintuminen osaksi työturvallisuustyötä ja -johtamista; koulutukset ja viestintä	Ilmoitukset tehdään ja käsitellään järjestelmässä, paperilomakkeista on luovuttu	Työhyvinvointi- ja työsuojelupäällikkö
Työkykyjohtamisen kehittäminen ja vahvistaminen koko organisaatiossa	Henkilöstön työkyky paranee ja sairauspoissaolopäivät ja niistä johtuvat kustannukset vähenevät.	Sairauspoissaolopäivät vähenevät yhdellä päivällä per henkilö.	Työhyvinvointi- ja työsuojelupäällikkö

Turvallisuus

Tukipilarin vastuuhenkilö on turvallisuuspäällikkö.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Kehitämme turvallisuustyötä kokonaisvaltaisesti riskienhallinnan, valmiussuunnittelun ja paikallisen turvallisuustyön näkökulmista	Valmiussuunnitelman päivittäminen	Valmiussuunnitelman yleinen osa päivitetty kesäkuuhun 2026 mennessä ja toimialakohtaiset osat syyskuuhun 2026 mennessä. Häiriötilannejohtamisen harjoituksia pidetään säännöllisesti.	Turvallisuuspäällikkö
Kehitämme turvallisuustyötä kokonaisvaltaisesti riskienhallinnan, valmiussuunnittelun ja paikallisen turvallisuustyön näkökulmista	Riskienhallinnan mallin valmistelu	Kokonaisvaltaisen riskienhallinnan malli on käytössä ja riskienhallinnan johtamisrakenne on määritetty	Turvallisuuspäällikkö

Kehittyvät peruspalvelut ja rakennemuutosten hallinta

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Sujuvan ja kattavan joukkoliikenteen varmistaminen	Laaditaan yhteistyössä kaupungin eri toimialojen kanssa joukkoliikenteen linjaukset vuosille 2027–2040.	Joukkoliikenteen linjaukset on hyväksytty vuoden 2026 loppuun mennessä.	Tekninen johtaja

Opetuslautakuntaan nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kärkihanketavoitteet

Laadukas koulutuspolku

Kärkihankkeen vastuhenkilö on koulutusjohtaja.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuhenkilö
Oppimisen tuen lakiuudistuksen toteuttamisen sisäajo esiopetuksessa	Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen vahvistaminen. Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttaminen lain mukaisesti.	Hyvinkään lapsen tuen opas on päivitetty prosessien osalta.	Varhaiskasvatuksen johtaja Koulutusjohtaja
Turvallinen varhaiskasvatus	Lasten tunnekasvatuksen vahvistaminen ja lasten tunnetaitojen lisääminen.	Kaikissa lapsiryhmissä on käytössä jokin tunnekasvatusmenetelmä. Tavoite 100%.	Varhaiskasvatuksen johtaja
Vilinän yhteinen toimintakulttuuri	Yhteisten pelisääntöjen laatiminen	Yhteistyötapaamiset aloitettu, tapaamisten määrä Yhteisten pelisääntöjen laatiminen aloitettu.	Koulutusjohtaja Varhaiskasvatuksen johtaja
Paavolatalon yhteinen toimintakulttuuri	Uuden Paavolatalon esi- ja alkuopetuksen rakenteiden ja yhteistyön luominen.	Rakenne ja yhteistyömalli on luotu. (kyllä-ei)	Varhaiskasvatuksen johtaja
Oppimisen tuen lakiuudistuksen toteuttamisen sisäajo perusopetuksessa	Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen vahvistaminen. Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttaminen lain mukaisesti Oppilaskohtaisten tukitoimet tarkistetaan kevätlukukauden 2026 aikana.	Koulujen ryhmäkohtaiset tukimuodot saadaan toteutettua osoitettujen resurssien puitteissa.	Koulutusjohtaja

Lukion oppimisen tuen lakiuudistuksen toteuttamisen sisäänajo lukiossa	Tukipajojen ja tukiopetuksen toteuttaminen	Tukipajojen ja tukiopetuksen määrä	Koulutusjohtaja
Hyvinkään opistossa aikuisten taiteen perusopetus	Yhden ryhmän käynnistäminen	Ryhmä on käynnistynyt	Opiston rehtori
Hyvinkään opistossa Suomen kieli avain työelämään- projektin käynnistäminen	Kaksi ryhmää vuonna 2026	Hankkeen mukainen toiminta käynnistyy	Opiston rehtori

Kehittyvät peruspalvelut ja rakennemuutosten hallinta

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Hallittu palvelusetelin käyttöön siirtyminen	Varhaiskasvatuksen palveluseteliä käyttävien määrä kasvaa.	Yksityisissä päiväkodeissa kaikki varhaiskasvatuspalvelua käyttävät ovat palvelusetelillä.	Varhaiskasvatuksen johtaja

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakuntaan nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kärkihanketavoitteet

Meidän Hyvinkää

Kärkihankkeen vastuhenkilö on hyvinvointipäällikkö.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuhenkilö
Hyvinkääläisten yhdistysten tilannekatsaus toimintaympäristön ollessa muutoksessa	Kulttuuri ja hyvinvointi -palvelualueen yhteisen yhdistyskyselyn 2026 toteuttaminen	Yhdistyskysely on toteutettu ja tulokset raportoitu lautakunnalle vuoden 2026 loppuun mennessä. Tavoiteltu otoskoko on 50 yhdistystä. Tulosten pohjalta esiin tulleet kehittämiskohteet on valittu.	Hyvinvointipäällikkö

Aktiivinen elämyskaupunki

Kärkihankkeen vastuhenkilö on kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuhenkilö
Kuntalaisten elinikäinen liike	Valmistellaan liikkumissuunnitelma eri ikäryhmille vuosille 2026–2030. Suunnitelmassa on asetettu tavoitteet mittareineen.	Liikkumissuunnitelma on valmis ja esitelty lautakunnalle vuoden 2026 aikana.	Liikuntapäällikkö

Kehittyvät peruspalvelut ja rakennemuutosten hallinta

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuhenkilö
Kehittyvät peruspalvelut	Omatoimikirjaston toteuttaminen.	Omatoimikirjasto on valmis vuoden 2026 loppuun mennessä.	Kirjastotoimenjohtaja

Tekniseen lautakuntaan nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kärkihanketavoitteet

Aktiivinen elämyskaupunki

Kärkihankkeen vastuhenkilö on kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuhenkilö
Uimalan peruskorjauksen suunnittelun eteneminen	Suunnittelun aikana osallistetaan hotellia ja eri käyttäjäryhmiä parhaan mahdollisen lopputuloksen saamiseksi	Hankesuunnittelu valmistuu 2026	Kiinteistöjohtaja
Hyvinkää Areenan rakennustyöt etenevät	Areenan rakennustyöt etenevät yleisaikataulun mukaisesti	Vesikatto valmiina 6/2026	Kiinteistöjohtaja
Hangonsillan alueen pysäköintilaitos etenee	Pysäköintilaitoksen rakennustyöt etenevät yleisaikataulun mukaisesti	Valmistuu 9/2026	Kiinteistöjohtaja

Laadukas koulutuspolku

Kärkihankkeen vastuhenkilö on koulutusjohtaja.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuhenkilö
Vilinän rakennustyöt etenevät	Vilinän rakennustyöt etenevät yleisaikataulun mukaisesti	Rakennuksen vesikate asennetaan 6/2026 mennessä	Kiinteistöjohtaja

Kehittyvä kaupunkikeskusta

Kärkihankkeen vastuuhenkilö on kaavoituspäällikkö.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Kauppalankadun peruskorjauksen II vaihe etenee	Kauppalankadun peruskorjaus etenee yleisaikataulun mukaisesti	Urheilukadun ja Urakankadun välinen osuus valmistuu pohja-asfalttiin vuoden 2026 aikana.	Tekninen johtaja

Tukipilaritavoitteet

Talous

Tukipilarin vastuuhenkilö on talousjohtaja.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Ei yllätyksiä taloudessa	Jatkuva seuranta ja yllätyksiin reagointi	Tilinpäätöksen ja marraskuun toimintakate ennusteen välinen ero alle 3 % palvelualueilla	Palvelualuejohtajat

Henkilöstö

Tukipilarin vastuuhenkilö on henkilöstöjohtaja.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Työturvallisuuden edistäminen	Työtapaturmien määrässä pyritään 0-tapaturmaan.	Vuoden tapaturma määrä on pienempi kuin vuonna 2025	Palvelualuejohtajat
Huolehdimme työhyvinvoinnin edistämisestä ja ylläpitämisestä pitkäjänteisellä kehittämisellä	Henkilöstön työhyvinvoinnin ja pitovoiman vahvistaminen	Henkilöstön tyytyväisyys on parantunut vuoden 2025 kyselyyn nähden	Palvelualuejohtajat

Kestävä kehitys

Tukipilarin vastuuhenkilö on ympäristötoimenjohtaja.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Energiatehokkuuden parantaminen	Energiatehokkuussopimuksen toimenpiteiden suunnittelu sopimuskaudelle 2026–2035	Toimenpideohjelma valmis ja toimenpiteitä käynnistetty vuoden 2026 loppuun mennessä.	Toimialajohtaja

Turvallisuus

Tukipilarin vastuuhenkilö on turvallisuuspäällikkö.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Työturvallisuuden edistäminen	Työmaiden turvallisuuden parantaminen.	Vähintään sama taso kuin vuonna 2025. Seuranta TR- ja MVR-mittareilla. TR = talonrakennus MVR = maa- ja vesirakentaminen	Tekninen johtaja Kiinteistöjohtaja

Ympäristölautakuntaan nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Tukipilaritavoitteet

Henkilöstö

Tukipilarin vastuuhenkilö on henkilöstöjohtaja.

Päämäärä	Vuositaloite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Huolehdimme työhyvinvoinnin edistämisestä ja ylläpitämisestä pitkäjänteisellä kehittämisellä	Ympäristökeskuksen henkilöstön työhyvinvoinnin ja pitovoiman vahvistaminen	Henkilöstön tyytyväisyys on parantunut vuoden 2025 kyselyyn (3,61/5) verrattuna	Ympäristötoimenjohtaja

Kestävä kehitys

Tukipilarin vastuuhenkilö on ympäristötoimenjohtaja.

Päämäärä	Vuositaloite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Ympäristön suojeleminen ja sen pilaantumisen estäminen	Ympäristönsuojelumääräysten päivittäminen	Päivitetty vuoden loppuun mennessä	Ympäristötoimenjohtaja

Kehittyvät peruspalvelut ja rakennemuutosten hallinta

Päämäärä	Vuositaloite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Laadukkaasti hoidetut lakisääteiset perustehtävät.	Uudistettujen eläinlääkäripalveluiden käynnistäminen	Palvelut ovat uuden lainsäädännön mukaisia.	Kaupungineläinlääkäri
Laadukkaasti hoidetut lakisääteiset perustehtävät.	Tietomallipohjainen rakentamisen lupakäsittely, hiilijalanjälkilaskenta ja käsittelyaikatakuu otetaan käyttöön Rakennusvalvonnassa.	Palvelut ovat uuden lainsäädännön mukaisia.	Johtava rakennustarkastaja

Hyvinkään Vesi - Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Tukipilaritavoitteet

Talous

Tukipilarin vastuuhenkilö on talousjohtaja.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Laskuttamattoman veden määrän väheneminen	Otetaan käyttöön IWA:n (International Water Association) verkostoon pumpatun veden vesitaselaskenta. IWA:n vesitaselaskennan avulla pyritään saamaan selville todellisen vuotovesimäärän suuruus selvittämällä laskuttamattoman vesimäärän koostumus.	Vuoden 2025 vesitase on laskettu IWA:n ohjeistuksen mukaisesti.	Verkostopäällikkö

Digitalisaatio

Tukipilarin vastuuhenkilö on tietohallintopäällikkö.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Omaisuuksienhallinnan kehittäminen	Verkostosaneerauskohteiden priorisoinnin periaatteet ja prosessikuvaus laadittuna. Priorisointiin liittyvä laskenta mahdollista tehdä verkkotietojärjestelmässä.	Kaikki toimenpiteet toteutettu	Omaisuuksienhallintapäällikkö

Henkilöstö

Tukipilarin vastuuhenkilö on henkilöstöjohtaja.

Päämäärä	Vuositavoite ja toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari 2026	Vastuuhenkilö
Henkilöstön työkyvyn parantaminen / ylläpito	Firstbeat -hyvinvointianalyysin pohjalta tehdyn toimenpidesuunnitelman toteuttaminen.	Kaikki toimenpiteet toteutettu	Vesihuoltojohtaja

Kaupunginvaltuuston päätös talousarviosta

Erillisenä liitteenä kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen.

Hyvinkään kaupunki
PL 86 / Kankurinkatu 4-6
05801 Hyvinkää
p. 019 459 11

